

ZARZĄDZENIE NR 74/2021
WÓJTA GMINY NOWE MIASTO LUBAWSKIE

z dnia 31 maja 2021 r.

w sprawie przedstawienia raportu o stanie Gminy Nowe Miasto Lubawskie za rok 2020

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przedstawia się raport o stanie Gminy Nowe Miasto Lubawskie za rok 2020 stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Raport o stanie Gminy Nowe Miasto Lubawskie podlega przedłożeniu Radzie Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

§ 3. Raport podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wójt Gminy

Tomasz Waruszewski

Raport o stanie Gminy Nowe Miasto Lubawskie

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI WÓJTA W 2020 ROKU

Opracowany na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.)

Maj 2021 r.

Szanowni Państwo.

Mieszkańcy Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

Z wielką przyjemnością, ale i nieukrywaną dumą przedstawiam Państwu kolejny raport o stanie gminy. Mimo iż rok 2020 był bardzo trudny dla nas wszystkich, musieliśmy zmagać się z wieloma trudnościami i ograniczeniami – udało nam się zrealizować wszystkie zamierzone cele. Ponieważ w przypadku pojawiających się problemów zawsze szukaliśmy najlepszych rozwiązań.

Jestem przekonany, że dokument ten będzie stanowił źródło wiedzy o naszej Gminie oraz o zmianach zachodzących w jej różnych obszarach. Zapoznanie się z informacjami zamieszczonymi w Raporcie pozwoli na przyjrzenie się efektom działań Wójta gminy w 2020 roku i może stanowić podstawę do dyskusji nad dalszym jej rozwojem. Zarówno podejmowane przez nas działania i decyzje oraz Państwa uwagi mają służyć temu, by z każdym kolejnym rokiem nasza gmina była miejscem coraz bardziej przyjaznym jej Mieszkańcom.

Przy opracowaniu Raportu ponownie cenną okazała się wiedza i informacje przekazane przez pracowników Urzędu Gminy Nowe Miasto Lubawskie oraz przez gminne jednostki organizacyjne.

Wójt Gminy Nowe Miasto Lubawskie

Tomasz Waruszewski

Spis treści

I. Informacje ogólne.....	4
1. O Gminie Nowe Miasto Lubawskie i jej Mieszkańcach.....	4
2. O Jednostkach organizacyjnych gminy i spółce komunalnej.....	6
II. Informacje finansowe	8
1. Wykonanie budżetu gminy.....	8
2. Wykonanie wydatków majątkowych.....	10
4. Wieloletnia prognoza finansowa	16
5. Działalność inwestycyjna gminy.....	18
6. Środki zewnętrzne.....	21
7. Realizacja funduszu sołeckiego	40
III. Informacja o stanie mienia komunalnego	42
IV. Informacja o realizacji polityk, strategii, programów.....	43
1. Strategia rozwoju gminy	43
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	47
3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	48
4. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.....	48
5. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych.....	49
6. Program opieki nad zabytkami.....	50
7. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych	50
8. Program rozwoju dróg	51
9. Założenia do planu zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą i gazową.....	52
10. Plan gospodarki niskoemisyjnej	53
11. Program ochrony środowiska	56
12. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt.....	57
13. Program inwentaryzacji i usuwania wyrobów zawierających azbest	58
14. Strategia rozwiązywania problemów społecznych.....	58
15. Gminny program wspierania rodziny	60
16. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.....	61
17. Program przeciwdziałania narkomanii	62
18. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi.....	63
19. Gminny plan zarządzania kryzysowego	66

20.	Plan obrony cywilnej gminy.....	66
V.	Realizacja uchwał rady gminy.....	67
VI.	Współpraca z innymi społecznościami	67
1.	Związki komunalne	67
2.	Związki gmin	67
3.	Porozumienia	68
4.	Inne formy współdziałania	70
5.	Współpraca międzynarodowa	71
VII.	Inne istotne działania Wójta.....	72
VIII.	Część analityczna – efekty działań prowadzonych w 2019 roku	74
1.	Ład przestrzenny	74
2.	Ochrona środowiska	74
3.	Podatki.....	75
4.	Oświata i edukacja	77
5.	Polityka społeczna.....	84
6.	Kultura	85
7.	Turystyka, sport i rekreacja.....	86
8.	Gospodarka komunalna	88
9.	Gospodarka mieszkaniowa i lokalami użytkowymi.....	88
10.	Rozwój gospodarczy	89
11.	Bezpieczeństwo mieszkańców	89
12.	Aktywność obywatelska	91
13.	Sprawna administracja	92
14.	Gmina w rankingach, konkursach i publikacjach.....	94
IX.	Załącznik.....	98
X.	Spis tabel	98
XI.	Spis rysunków.....	100

I. Informacje ogólne

1. O GMINIE NOWE MIASTO LUBAWSKIE I JEJ MIESZKAŃCACH

Gmina Nowe Miasto Lubawskie położona jest w obrębie Trasy Kopernikańskiej, w południowo – zachodniej części Województwa Warmińsko – Mazurskiego, zajmuje obszar 138 km², który charakteryzuje się niezwykle urozmaiconą rzeźbą terenu. Około 51% powierzchni nowomiejskiej gminy zajmują obszary objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Skarliński Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Drwęcy oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Wel to powierzchnia około 69,70 km². Uchwałą Nr XIX/337/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 września 2020 r. w sprawie Welskiego Parku Krajobrazowego obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Wel został uznany za otulinę Welskiego Parku Krajobrazowego. Od 1994 roku cała gmina włączona została w obszar Zielonych Płuc Polski. Na jej terenie znajdują się również obszary Natura 2000 – Dolina Drwęcy, Ostoja Radomno, Dolina Kakaju - zajmujące 6,49 km², w tym 6 km² pokrywa się powierzchnią z obszarami chronionego krajobrazu. Środowisko przyrodnicze gminy bogate jest również w tereny leśne, które zajmują 19% powierzchni gminy.

Rzeka Drwęca, będąca rezerwatem przyrody, płynąca na terenie gminy na długości około 9,5 km stanowi jej oś hydrograficzną. Uchodzą do niej rzeki i niewielkie ciekły odwadniające tereny gminy – Wel, Groblica, Radomka, Skarlanka. Jeziora zajmują około 5% powierzchni gminy – największe to Skarlińskie i Radomno.

Gmina Nowe Miasto Lubawskie liczy ponad 8 tysięcy osób. Na dzień 31 grudnia 2020 r. liczba mieszkańców Gminy wynosiła 8 359 osób (dotyczy osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy), w tym 4 124 kobiet (o 3 mniej niż w 2019 r.) i 4 235 mężczyzn (o 8 mniej niż w 2019 r.).

Rysunek 1. Liczba mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie w 2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności

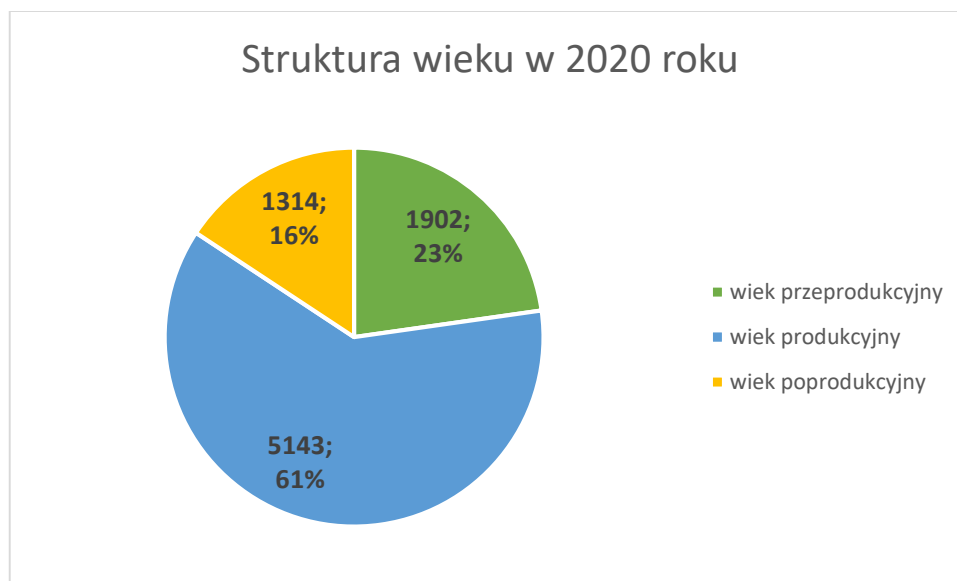
W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

liczba mieszkanek w wieku przedprodukcyjnym wynosiła 897 osób, a liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym 1005, łącznie 1902 osoby (bez zmian w stosunku do 2019 roku),

liczba mieszkanek w wieku produkcyjnym wynosiła 2 364 osób, a liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosiła 2 779, łącznie 5 143 osób (o 4 osoby mniej niż w 2019 roku),

liczba mieszkanek w wieku poprodukcyjnym wynosiła 863, a liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wynosiła 451, łącznie 1314 osób (o 7 osób mniej niż w 2019 roku).

Rysunek 2. Struktura wiekowa mieszkańców gminy w 2020 roku

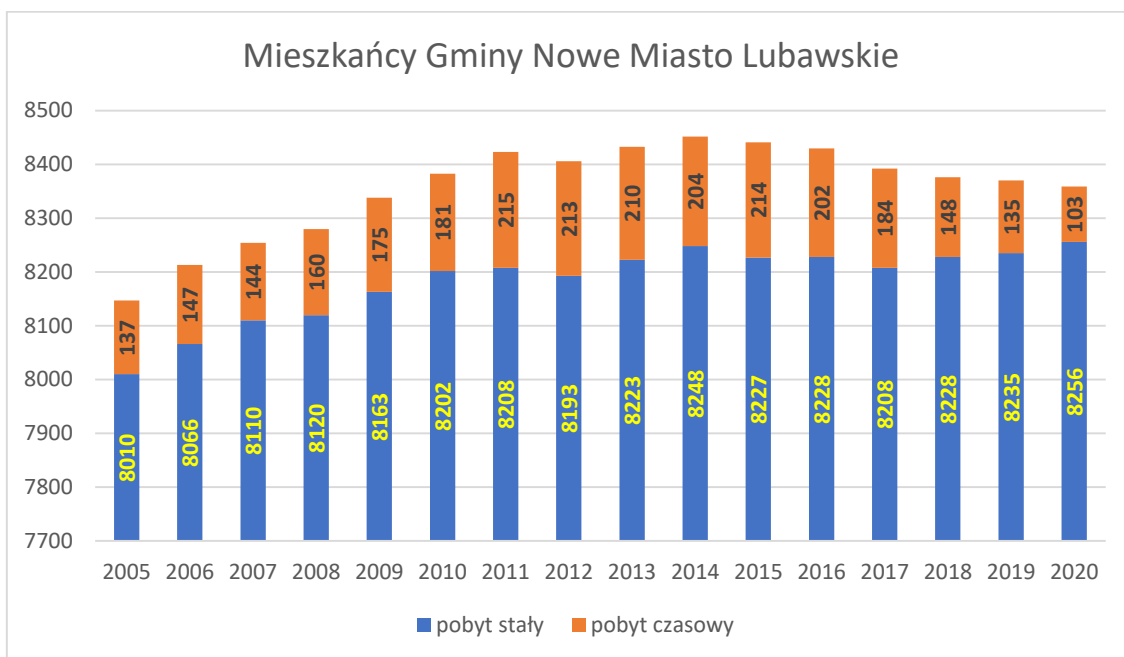

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności

Liczba mieszkańców w stosunku do roku 2019r. nieznacznie zmniejszyła się (o 11 osób).

W 2020 r. narodziły się w Gminie 92 osoby (o 12 osób mniej niż w 2019 roku), w tym 52 dziewczynki i 40 chłopców, a zmarło 90 osób (o 1 osobę mniej niż w 2019 roku).

Rysunek 3. Mieszkańcy gminy na przestrzeni lat 2005-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności

2. O JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH GMINY I SPÓŁCE KOMUNALNEJ

Wójt realizował zadania Gminy przy pomocy gminnych jednostek i spółki:

- 1) Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie – realizującego zadania z zakresu pomocy społecznej, profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, świadczeń rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, stypendiów socjalnych, dodatków mieszkaniowych i energetycznych. Budżet Ośrodka w roku 2020 wynosił 19 390 801,09 zł – w tym otrzymane dotacje na realizację zadań zleconych wynosiły 17 810 728,40 zł.

W Ośrodku zatrudnionych było 34 pracowników: 6 pracowników socjalnych (w tym: 5 terenowych przeprowadzających wywiady środowiskowe w terenie, 1 wykonujący zadania administracyjne), 8 pracowników administracji (z tego Dyrektor i dwóch pracowników księgowości oraz 5 pracowników realizujących zadania zlecone - świadczenia rodzinne i alimentacyjne, świadczenia wychowawcze – 500+, oraz świadczenia Dobry Start – 300+ z tego 3 stałe etaty, 2 osoby zatrudnione po odbyciu stażu do pomocy podczas okresu składania nowych wniosków o świadczenia, jeden asystent rodziny, 17 opiekunek środowiskowych (w tym 5 w ramach umowy o pracę, 12 w ramach umowy zlecenie) oraz 2 osoby w ramach umowy zlecenie. Środki przeznaczone na wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi na umowy o pracę oraz umowy zlecenia w 2020 r. wyniosły 1 088 103,62 zł.

Ponad 88% środków w budżecie Ośrodka – 17 132 318,71 stanowiły środki na wypłatę świadczeń dla mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie: świadczenia wychowawcze (500+) wyniosły 10 608 804,90 zł świadczenie wypłacono 1 083 rodzinom, dzieci uprawnionych do otrzymania świadczenia wychowawczego było 1 899;

świadczenia rodzinne wyniosły 5 649 633,20 zł, liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne wynosiła 619 – stan na XII 2020; zasiłki okresowe 323 238,76 zł przyznano dla 123 rodzin; zasiłki stałe 182 691,85 zł przyznano 37 osobom; świadczenie Dobry Start (300+) 367 950,00 zł przyznano na 1 228 dzieci – środki pochodziły w całości z dotacji celowej.

Wg stanu na 31 grudnia 2020 r. 8 osób przebywało w Domach Pomocy Społecznej – koszt realizacji tego zadania wyniósł 304 163,27 zł. Realizacja usług opiekuńczych u 27 osób starszych wyniosła 217 016,75 zł (otrzymane dotacje wyniosły 8 297,89 zł na program 75+, 16 377,21 dla osób do 75 roku życia finansowane w SFON), realizacja dodatków mieszkaniowych 36 899,92 dla 19 rodzin; 159 558,00 zł stypendia dla 85 rodzin dla 190 dzieci (otrzymana dotacja 143 602,20 zł).

- 2) Szkół: Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie, Szkoły Podstawowej im. Ks. K. Wróblewskiego w Gwińdzinach; Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku, Szkoły Podstawowej w Radomnie, Szkoły Podstawowej w Skarlinie – realizujących zadania oświatowe. W 2019 roku szkoły łącznie zrealizowały budżety na kwotę: 8 826 701,96 zł, szkoły miały łączne zatrudnienie na poziomie 100,17 etatów, na wynagrodzenia wraz z pochodnymi wydatkowały 7 955 379,43 zł. Liczby te w podziale na poszczególne szkoły przedstawiały się następująco:

Tabela 1. Pracownicy Szkół i ich wynagrodzenia

	ZS Bratian	SP Jamielnik	SP Gwińdziny	SP Radomno	SP Skarlin
Roczny budżet szkół	3 135 103,49	2 076 169,27	1 151 853,97	1 226 417,00	1 237 158,23
Liczba pracowników (w etatach)	38,25	22,57	12,78	13,69	12,88
wynagrodzenie nauczycieli	2 170 514,02	1 661 744,84	891 878,42	904 772,16	1 013 275,32
wynagrodzenie obsługi	648 767,51	247 666,35	119 807,94	166 191,64	130 761,23

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych oświatowych

- 3) Gminnego Centrum Kultury w Mszanowie – prowadzącego działalność statutową służącą zaspokajaniu i rozwijaniu potrzeb mieszkańców gminy Nowe Miasto Lubawskie w zakresie kultury, sportu, turystyki i rekreacji. W strukturach Gminnego Centrum Kultury działają biblioteki w miejscowościach: Gwińdziny, Jamielnik, Bratian, Radomno, boisko wielofunkcyjne ORLIK w Bratianie i Centrum Aktywności Kulturalnej w Bratianie. GCK jest także administratorem świetlic wiejskich znajdujących się na terenie gminy. W 2020 roku Gminne Centrum Kultury wydatkowało kwotę 803 250,40 zł, z czego 660 000,00 stanowiła dotacja Gminy. Stan zatrudnienia wynosił:
- od 1 stycznia do 30 czerwca: 7,25 etatu
  - od 1 lipca do 31 sierpnia: 6,25 etatu
  - od 1 do 30 września: 8,25 etatu
  - od 1 października do 31 grudnia 8 etatów – w tym 2 osoby zatrudnione w Centrum Aktywności Kulturalnej (CAK), na 2 osoby otrzymujemy refundację z PFRON a wartość

wynagrodzeń osobowych i bezosobowych ze wszystkimi pochodnymi była na poziomie 450 563,28 zł.

- 4) Zakładu Usług Komunalnych w Mszanowie Sp. z o. o. – spółka komunalna ze 100% udziałem gminy – realizująca zadania gminy z zakresu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków oraz inne zadania zlecone.

Podstawowym zadaniem Zakładu Usług Komunalnych w Mszanowie Sp. z o.o. jest dostawa wody i odbiór ścieków na terenie gminy. Sprzedaż wody w roku 2020 wyniosła 297 124 m³ natomiast ilość ścieków odebranych od mieszkańców gminy kształtowała się na poziomie 59 448 m³. W 2020 roku przychód z tytułu wykonywania powyższych zadań wyniósł 1 543 619,14.

Ponadto Zakład Usług Komunalnych w Mszanowie Sp. z o. o. wykonuje roboty budowlane oraz świadczy usługi na rzecz innych podmiotów głównie w branży wodociągowo-kanalizacyjnej i drogowej. W 2020 roku Zakład Usług Komunalnych w Mszanowie Sp. z o. o. osiągnął całkowity przychód na poziomie 3 878 154,19 zł. Zakład zatrudniał 28 osób w tym 22 na umowę o pracę i poniósł koszty wynagrodzeń w wysokości 1 429 100,22 zł.

- 5) Urzędu Gminy Nowe Miasto Lubawskie - który wykonuje pozostałe ustawowe zadania gminy. W 2020 roku do Urzędu Gminy wpłynęło 11 345 pism, a wysłano z niego 15 645 przesyłek. W Urzędzie Gminy średnia roczna liczba zatrudnionych w 2020 roku wyniosła 36,05 etatu (z robotami publicznymi). Koszt wynagrodzeń z pochodnymi wyniósł 2 410 342,26 zł. Jest to najniższy poziom wydatków na wynagrodzenia w porównaniu z pozostałymi gminami powiatu nowomiejskiego.

II. Informacje finansowe

1. WYKONANIE BUDŻETU GMINY

Budżet Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2020 rok został uchwalony w dniu 17 grudnia 2019 roku Uchwałą Rady Gminy nr XIII/98/2019. W trakcie roku budżetowego budżet gminy ulegał zmianom zgodnie z Uchwałami Rady Gminy oraz Zarządzeniami Wójta. Ostateczny plan budżetu oraz jego wykonanie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Wykonanie planu budżetu za 2020 rok

Lp.	Treść	Plan budżetu Gminy	Wykonanie budżetu Gminy
1	DOCHODY BUDŻETOWE	53 415 487,72	53 372 316,83
1.1	Dochody bieżące	44 755 126,52	44 925 025,16
1.2	Dochody majątkowe	8 660 361,20	8 447 291,67
2	WYDATKI BUDŻETOWE	51 046 129,65	46 334 267,82
2.1	Wydatki bieżące	42 000 307,66	38 306 842,34
2.2	Wydatki majątkowe	9 045 821,99	8 027 425,48
3	NADWYŻKA (1-2)	2 369 358,07	7 038 049,01
4	NADWYŻKA OPERACYJNA (1.1-2.1)	2 754 818,86	6 618 182,82
5	PRZYCHODY BUDŻETU	642 641,93	654 668,39
5.1	Spłata pożyczek udzielonych	65 000,00	64 889,00
5.2	niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych	577 641,93	589 779,39
6	ROZCHODY BUDŻETU	3 012 000,00	3 012 000,00
6.1	Spłaty kredytów i obligacji	3 012 000,00	3 012 000,00
7	KWOTA DŁUGU	17 390 000,00	17 390 000,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych budżetowych

W tabeli nr 3 przedstawione zostały główne źródła dochodów gminy w latach 2019 - 2020.

Tabela 3. Główne źródła dochodów gminy w latach 2019 – 2020

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020
I	DOCHODY WŁASNE	10 324 673,12	11 376 112,88
1	Wpływy z podatków	3 768 776,45	3 888 669,94
	Podatek od nieruchomości	2 816 410,68	2 928 336,44
	Podatek rolny	774 939,37	808 638,18
	Podatek leśny	83 244,40	84 712,82
	Podatek od środków transportowych	94 182,00	66 982,50
2	Wpływy z opłat	203 790,84	250 566,97
3	Dochody z majątku gminy	499 308,12	588 365,45
4	Podatki pobierane przez Urząd Skarbowy	316 432,22	329 102,46
5	Udziały w podatkach budżetu państwa	4 619 232,77	4 796 953,25
6	Dochody z usług	108 406,11	125 342,52
7	Dochody pozyskane z innych źródeł	175 994,60	721 894,45
8	Pozostałe dochody	632 732,01	675 217,84
II	SUBWENCJE OGÓŁEM	14 672 211,00	14 857 481,00
	Część oświatowa subwencji ogólnej	8 476 699,00	8 265 930,00
	Część wyrównawcza subwencji ogólnej	5 963 817,00	6 381 859,00
	Część równoważąca subwencji ogólnej	197 554,00	165 686,00
	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	34 141,00	44 006,00
III	DOTACJE	24 471 905,82	27 138 722,95
	Z budżetu państwa	21 489 677,46	21 775 649,44
	W ramach środków UE	2 810 678,22	5 357 073,51
	Otrzymane od innych jst	171 550,14	6 000,00
	DOCHODY OGÓŁEM	49 468 789,94	53 372 316,83

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych budżetowych

2. WYKONANIE WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH

W 2020 roku roczny plan wydatków majątkowych został zrealizowany w 88,74%. Na planowaną kwotę 9 045 821,99 zł wydatkowano 8 027 425,48 zł. Wydatki majątkowe stanowiły 17,33% ogółu wydatków budżetowych. Realizację zadań inwestycyjnych przedstawia tabela nr 4.

Tabela 4. Realizacja zadań inwestycyjnych gminy w 2020 roku

Nazwa zadania inwestycyjnego	Plan	Wykonanie
Ochrona dziedzictwa przyrodniczego na obszarze transgranicznym poprzez budowę i rozwój infrastruktury wodno-ściekowej w Sowiecku (Obwód Kaliningradzki) i gminie Nowe Miasto Lubawskie	300 000,00	3 252,09
Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej w Łąkach Bratiańskich i sieci wodociągowej w Nawrze	29 000,00	28 404,00
Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Jamielnik	55 000,00	44 710,00
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w miejscowości Pacółtowo	156 000,00	126 726,48

Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Gwiżdżiny	98 500,00	80 000,00
Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Bratian (ul. Górna)	20 000,00	16 300,00
Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Jamielnik (przeniesienie hydrantu) i Chrośle (sieć wodociągowa do boiska sportowego)	15 000,00	12 955,28
Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Pacółtowo	10 000,00	8 130,08
Budowa sieci wodociągowej w Gwiżdżinach - doprowadzenie sieci wodociągowej do boiska sportowego	6 200,00	6 200,00
Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowości Chrośle	30 000,00	23 900,00
Budowa Stacji Uzdatniania Wody w Gwiżdżinach - wykonanie próbných odwiertów	40 000,00	26 361,00
Budowa hali targowej w Bratianie (program funkcjonalno - użytkowy)	5 000,00	3 527,70
Przebudowa drogi gminnej nr 181015N w Nowym Dworze Bratiańskim	1 000 000,00	984 515,83
Przebudowa ulicy Podleśnej, Skrajnej i Na Stoku w Pacółtowie	1 950 000,00	1 909 096,12
Przebudowa drogi Chrośle - Pustki	23 000,00	22 070,00
Przebudowa drogi gminnej nr 181049N Tylice - Rojewo - Tyliczki	28 000,00	26 721,00
Przebudowa drogi gminnej nr 181015N na odcinku droga powiatowa nr 1246N - Mikołajki (granica gminy)	43 000,00	32 376,00
Przebudowa drogi gminnej nr 181019N od skrzyżowania z DP nr 1246N do granicy gminy w msc. Nawra	23 899,39	6 190,00
Kontynuacja przebudowy drogi gminnej nr 181024N w miejscowości Pustki	6 150,00	0,00
Budowa drogi w miejscowości Łąki Bratiańskie	39 024,18	38 725,00
Rozbudowa drogi w miejscowości Radomno - Etap I (pętla nad jeziorem)	1 577 000,00	1 532 039,97
Budowa drogi Radomno - Gryźliny	90 008,95	34 768,95
Rozbudowa drogi gminnej 181042N na odcinku Mszanowo - obwodnica NML	50 000,00	42 520,00
Rozbudowa drogi gminnej 181055N Bratian - Mszanowo	30 000,00	30 000,00
Budowa drogi gminnej w Mszanowie - ul. Piaskowa	40 000,00	33 796,71
Przebudowa drogi gminnej w Pacółtowie - ul. Nowa	102 600,00	102 244,00
Zakup samojezdnej kosiarki do obkaszania poboczy dróg gminnych	45 730,11	30 599,99
Przebudowa drogi wewnętrznej w Skarlinie	16 150,00	16 150,00
Przebudowa drogi wewnętrznej w Tylicach (za świetlicą)	330 000,00	325 514,68
Przebudowa drogi w Bagnie (przy planowanej strefie przemysłowej) dz. Nr 82	213 121,63	184 491,77
Przebudowa drogi w Bagnie (przy świetlicy wiejskiej) dz. Nr 56/7	94 552,56	65 183,40
Przebudowa drogi w Gwiżdżinach (w kierunku pałacyku) dz. Nr 14/5	210 000,00	130 520,71

Budowa ścieżki rowerowej po byłej linii kolejowej nr 260 Nowe Miasto Lubawskie - Zajęczkowo Lubawskie na odcinku Pacółtowo - Tyliczki (granica gminy)	80 000,00	64 302,70
Utwardzenie placu pod wiatami przy ścieżce rowerowej w Radomnie	35 000,00	33 600,00
Wykupy nieruchomości	25 300,00	14 196,00
Doposażenie placu zabaw w Radomnie	12 800,00	10 260,97
Doposażenie placu zabaw w Nowym Dworze Bratiańskim	11 006,56	0,00
Modernizacja sieci telefonicznej w Urzędzie Gminy Nowe Miasto Lubawskie	30 000,00	29 820,12
Modernizacja budynku - lokalu wyborczego w miejscowości Bratian polegająca na budowie podjazdu dla niepełnosprawnych	9 194,00	8 094,00
Zakup sprzętu ratowniczego dla OSP Jamielnik	10 000,00	10 000,00
Termomodernizacja budynku OSP w Gwiździnach	3 250,00	3 250,00
Zakup samochodu strażackiego dla OSP w Chroślu	30 000,00	25 200,00
Budowa Centrum Koordynacji Działań Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Centrum Integracji Społecznej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie (dokumentacja)	50 000,00	45 000,00
Utwardzenie placu przy Zespole Szkół w Bratianie	150 000,00	144 598,80
Budowa podjazdu dla niepełnosprawnych oraz przebudowa schodów zewnętrznych w budynku Zespołu Szkół w Bratianie	25 000,00	24 900,00
Budowa placu zabaw w miejscowości Nawra	54 200,00	54 125,03
Adaptacja części pomieszczeń świetlicy wiejskiej w Jamielniku na Klub Seniora	200 000,00	188 150,00
Gmina Nowe Miasto Lubawskie na straży bogactwa bioróżnorodności	407 017,00	396 867,17
Zakup traktorka do pielęgnacji i utrzymania zieleni na terenie sołectwa Gwiździny	20 000,00	20 000,00
Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Mszanowo	115 000,00	111 074,08
Budowa oświetlenia ul. Długiej w Bratianie	10 000,00	6 500,00
Budowa oświetlenia drogi w Pacółtowie	5 500,00	5 500,00
Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Radomno	82 800,00	81 195,41
Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Nawra	200 000,00	193 688,86
Budowa oświetlenia drogi do boiska w Radomnie	35 000,00	25 400,00
Kompleksowa termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Mszanowie	450 000,00	427 463,61
Modernizacja części kuchenno-sanitarnej świetlicy wiejskiej w Mszanowie	150 000,00	67 010,79
Wykonanie ogrzewania świetlicy wiejskiej w Lekartach	43 000,00	39 562,38
Zagospodarowanie placu przy świetlicy wiejskiej w Nawrze	25 330,57	25 203,00
Rozbudowa świetlicy wiejskiej w Gryźlinach	10 000,00	4 061,91

Utwardzenie placu przy świetlicy wiejskiej w Bagnie	33 059,75	30 000,00
Plac ofiar totalitaryzmów - prace konserwatorskie pomnika w Nawrze i zagospodarowanie terenu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną	37 000,00	3 000,00
Modernizacja boiska sportowego w Gwiździnach	13 017,40	0,00
	9 039 412,10	8 020 015,59

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych budżetowych

Do wydatków majątkowych, oprócz wydatków inwestycyjnych wymienionych w powyższej tabeli, zalicza się również dotacje celowe udzielone innym jednostkom samorządu terytorialnego na zadania inwestycyjne. W ubiegłym roku udzielono dotacji celowej na pomoc finansową dla powiatu nowomiejskiego z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1335N polegająca na budowie przejścia dla pieszych w Gwiździnach” w wysokości 5 993,75 zł.

3. STAN FINANSÓW GMINY

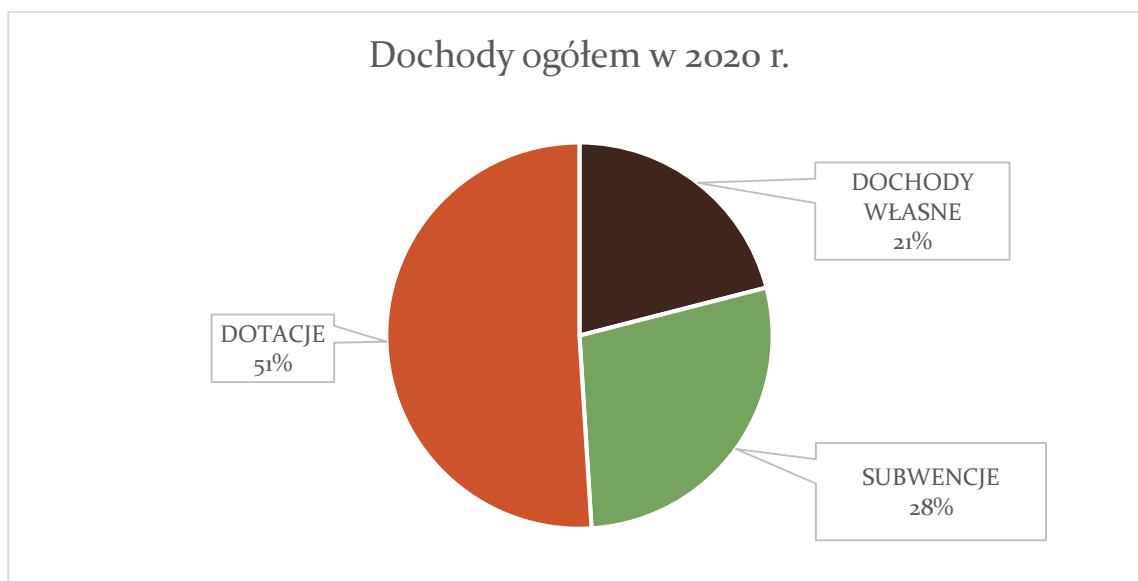
Na stan finansów gminy w określonym momencie czasu składają się posiadane dochody i ich struktura, wydatki i ich struktura, stopień wykorzystania środków zwrotnych (tj. kredytów, pożyczek, obligacji) oraz skuteczność w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych. Środki finansowe są niezbędne by realizować zadania, w tym zadania inwestycyjne pobudzające rozwój. W celu przeprowadzenia znaczących inwestycji w Gminie Nowe Miasto Lubawskie niski poziom dochodów własnych uzupełniany jest pozyskiwaniem dofinansowań unijnych lub dotacji krajowych. Należy jednak podkreślić, że niski poziom dochodów własnych Gminy sprawia, że realizowane inwestycje nawet przy współfinansowaniu zewnętrznym wymagają zwiększania zadłużenia, gdyż brakuje środków na zagwarantowanie wkładu własnego. Wykorzystanie instrumentów zwrotnych (kredytów, pożyczek, obligacji) świadczy o aktywności władz gminy, co przy bezpiecznym poziomie zadłużenia należy ocenić pozytywnie, gdyż wpływa na rozwój gminy.

Omawiając sytuację finansową Gminy Nowe Miasto Lubawskie przedstawione zostały wybrane parametry opisujące jej kondycję finansową:

- udział dochodów własnych w dochodach ogółem - pokazuje samodzielność finansową gminy oraz stopień jej zależności od zewnętrznych źródeł finansowania, a także atrakcyjność inwestycyjną gminy. Im wyższy poziom wskaźnika, tym sytuacja korzystniejsza i oznacza, że gmina jest w stanie z własnych środków kształtować politykę finansową. Środki te cechuje swoboda w rozdysponowaniu w związku z czym mogą najbardziej stymulować rozwój.

Rysunek 4. Dochody gminy w 2020 roku

- Źródło: opracowanie własne na podstawie danych budżetowych

W Gminie Nowe Miasto Lubawskie poziom dochodów własnych w dochodach ogółem kształtuje się na poziomie 21-26%. Rolniczy charakter gminy skutkuje niskim poziomem dochodów gromadzonych z tytułu m.in. podatków od nieruchomości, oraz dochodowych PIT i CIT. Niski poziom dochodów własnych częściowo jest rekompensowany subwencją wyrównawczą, przy której ustalaniu uwzględnia się różnice w poziomie dochodów podatkowych gmin. Subwencja wyrównawcza stanowi 41% ogółu otrzymywanych subwencji i zwiększa możliwości inwestycyjne gminy. Z uwagi na taką strukturę dochodów gminy niezwykle istotne jest utrzymywanie wydatków bieżących na zrównoważonym poziomie aby wygenerować możliwie najwięcej środków na zadania inwestycyjne służące poprawie życia mieszkańców.

- dochody ogółem na 1 mieszkańca - Im wyższy wskaźnik dochodów ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca, tym bogatsza gmina. Od poziomu dochodów zależy wielkość wydatków inwestycyjnych oraz pośrednio również możliwość wykorzystania środków zwrotnych, gdyż ich poziom należy uwzględnić obliczając limit zadłużenia. W 2020 roku wskaźnik dochodów ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniósł 6 385,01 zł i w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrósł o 474,76 zł.
- udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem - w 2020 roku wydatki majątkowe stanowiły 17,33 % wydatków ogółem. Im więcej przeznacza się w gminie na inwestycje tym bardziej jest ona prorozwojowa, bardziej atrakcyjna do zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej. Ze względu na fakt, iż Gmina Nowe Miasto Lubawskie posiada niskie środki własne, realizacja tak znacznych inwestycji jest możliwa dzięki pozyskiwaniu środków unijnych oraz dotacji ze środków krajowych. Wykonanie wydatków majątkowych wyniosło 8 027 425,48 zł, a środki na ich realizację pochodziły z:
  - dotacji krajowych – 3 374 140,35 zł,

- dotacji z budżetu Unii Europejskiej –1 222 732,04 zł
  - środków własnych – 3 430 553,09 zł.
- wydatki majątkowe na 1 mieszkańca - wydatki majątkowe na 1 mieszkańca w ubiegłym roku wyniosły 960,33 zł i były niższe niż w latach 2018-2019. W rankingu wydatków inwestycyjnych 2017-2019 przygotowanym przez wydawnictwo Wspólnota Gmina Nowe Miasto Lubawskie znalazła się na 118 pozycji wśród 1 537 gmin wiejskich w Polsce ze średnimi wydatkami inwestycyjnymi per capita z tych lat w wysokości 1 513,04 zł (rok wcześniej uplasowaliśmy się na 143 pozycji a dwa lata temu na 122 pozycji). Taki poziom wydatków jest możliwy dzięki skutecznemu pozyskiwaniu środków pozabudżetowych zarówno z funduszy unijnych jak i krajowych. To właśnie one w połączeniu z dochodami własnymi są podstawą rozwoju gminy i umożliwiają realizację inwestycji na wysokim poziomie. Poziom wydatków w zestawieniu z osiąganymi dochodami gminy wskazuje na jakość gospodarki finansowej gminy.
  - udział nadwyżki operacyjnej w wydatkach majątkowych - nadwyżka operacyjna (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) jest wskaźnikiem istotnym z punktu widzenia obecnych przepisów regulujących limit zadłużenia. Uzyskanie wysokiej nadwyżki operacyjnej umożliwia realizację przedsięwzięć inwestycyjnych poprzez ich sfinansowanie lub poprzez spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów pozyskanych na cele inwestycyjne. Nadwyżki operacyjne w Gminie Nowe Miasto Lubawskie kształtują się na poziomie od 3,4 mln zł w 2014 roku do 6,6 mln w 2020 roku. Są to środki gminy, które stanowią wkład własny przy realizacji projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych.
  - udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem - Gmina Nowe Miasto Lubawskie charakteryzuje się średnim poziomem zadłużenia. Do końca 2013 roku obowiązywał wskaźnik zadłużenia zgodnie z którym łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego nie mogła przekroczyć 60% dochodów ogółem. Poziom tego wskaźnika świadczy o bezpiecznej i stabilnej wysokości zadłużenia. Kwota długu gminy Nowe Miasto Lubawskie do dochodów ogółem w ubiegłym roku wyniosła 32,5 %. Na jego podstawie można wnioskować o zrównoważonym stopniu zadłużenia. Niski poziom wpływów do budżetu gminy oznacza konieczność korzystania z obcych źródeł finansowania. Mimo aktywnego funkcjonowania samorządu ciągle można wskazywać braki wymagające systematycznych działań, szczególnie w zakresie rozbudowy sieci kanalizacyjnej, napraw czy budowy dróg, które wymagają olbrzymich nakładów finansowych. Mając do dyspozycji określony poziom środków własnych niemożliwa jest realizacja wszystkich działań dlatego też wsparcie środków własnych kredytami umożliwiło realizację przedsięwzięć inwestycyjnych na większą skalę przy wykorzystaniu środków zewnętrznych, a tym samym bardziej intensywny rozwój gminy.

Tabela 5. Wskaźnik zadłużenia gminy na przestrzeni lat 2016 - 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
zobowiązania ogółem	14 973 171,68	13 906 000,00	16 714 000,00	20 402 000,00	17 390 000,00
dochody ogółem	37 490 665,60	42 397 387,68	43 113 122,76	49 468 789,94	53 372 316,83
wskaźnik zadłużenia	39,94%	32,80%	38,77%	41,24%	32,50%

▪ Źródło: opracowanie własne na podstawie danych budżetowych

4. WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA

Przepisy ustawy o finansach publicznych z 2009 r. wprowadziły obowiązek opracowania na poziomie JST wieloletniej prognozy finansowej. Jest to dokument strategiczny, stanowiący podstawę rozwoju jednostek samorządowych, którego jednym z głównych celów jest umożliwienie zachowania stabilności finansowej JST w dłuższym horyzoncie czasowym. Wieloletnią prognozę finansową sporządza się na cały okres, na który zaciągnięto lub zamierza się zaciągnąć zobowiązania. Dopiero tak długa perspektywa planowania budżetowego stwarza możliwość dobrego odczytania płynności budżetu jednostki i tym samym jej zdolności do terminowego regulowania zobowiązań. Wartości dochodów, wydatków, a także przychodów oraz rozchodów, zaplanowane w WPF, pozwalają na ocenę szans utrzymania płynności finansowej w przyszłości.

WPF Gminy Nowe Miasto Lubawskie sporządzana jest do roku 2034 tj. do momentu całkowitej spłaty zaciągniętych zobowiązań. Zadłużenie Gminy na koniec 2020 roku wyniosło 17 390 000,00 zł. W 2020 roku Gmina nie zaciągała zobowiązań z tytułu kredytów ani pożyczek, natomiast dokonała spłat kredytów i obligacji w łącznej wysokości 3 012 000,00 zł. W kolejnych latach Gmina Nowe Miasto Lubawskie zobowiązana jest do spłaty kredytów oraz wykupu obligacji, w związku z już zawartymi umowami. W WPF uchwalonej na lata 2020-2034 nie zaplanowano zaciągania nowych zobowiązań. Planowane spłaty oraz poziom zadłużenia Gminy przedstawiają się następująco.

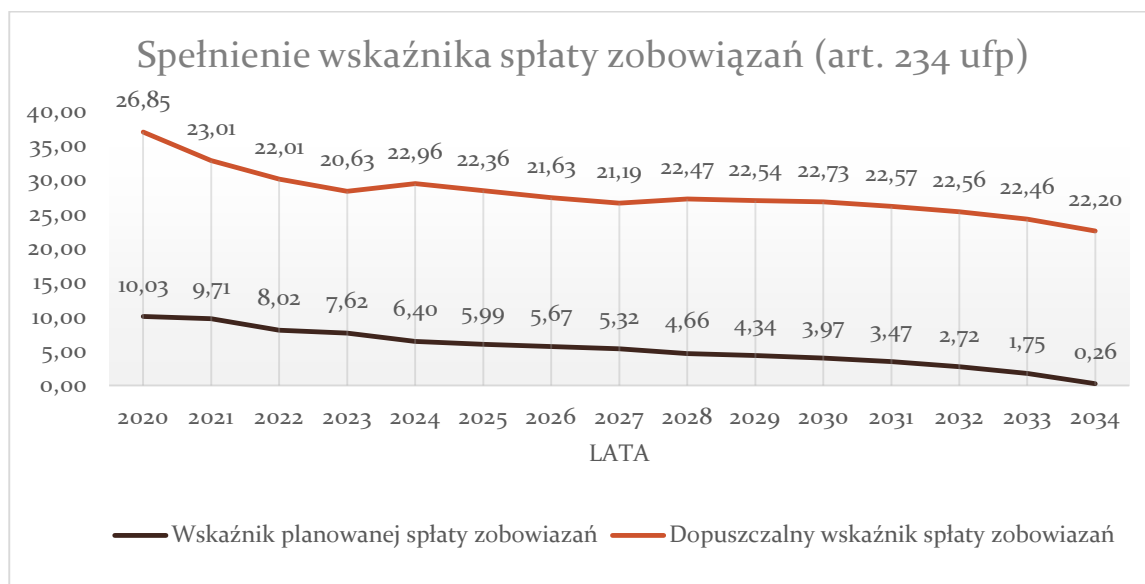
Tabela 6. Poziom zadłużenia gminy i planowane spłaty

Lata	Przychody z tytułu zaciągniętych kredytów	Spłata zadłużenia	Kwota długu
2020		3 012 000,00	17 390 000,00
2021		2 012 000,00	15 378 000,00
2022		1 612 000,00	13 766 000,00
2023		1 612 000,00	12 154 000,00
2024		1 392 000,00	10 762 000,00
2025		1 392 000,00	9 370 000,00
2026		1 410 000,00	7 960 000,00
2027		1 410 000,00	6 550 000,00
2028		1 310 000,00	5 240 000,00
2029		1 310 000,00	3 930 000,00
2030		1 210 000,00	2 720 000,00
2031		1 110 000,00	1 610 000,00
2032		910 000,00	700 000,00
2033		610 000,00	90 000,00
2034		90 000,00	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych budżetowych

Najistotniejszą informacją zawartą w WPF jest spełnienie wymogów w sprawie wskaźników poziomu zadłużenia zgodnie ze wzorem zawartym w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie wskaźnika obrazuje poniższy wykres.

Rysunek 5. Planowany wskaźnik spłaty zobowiązań na przestrzeni lat 2020 - 2034

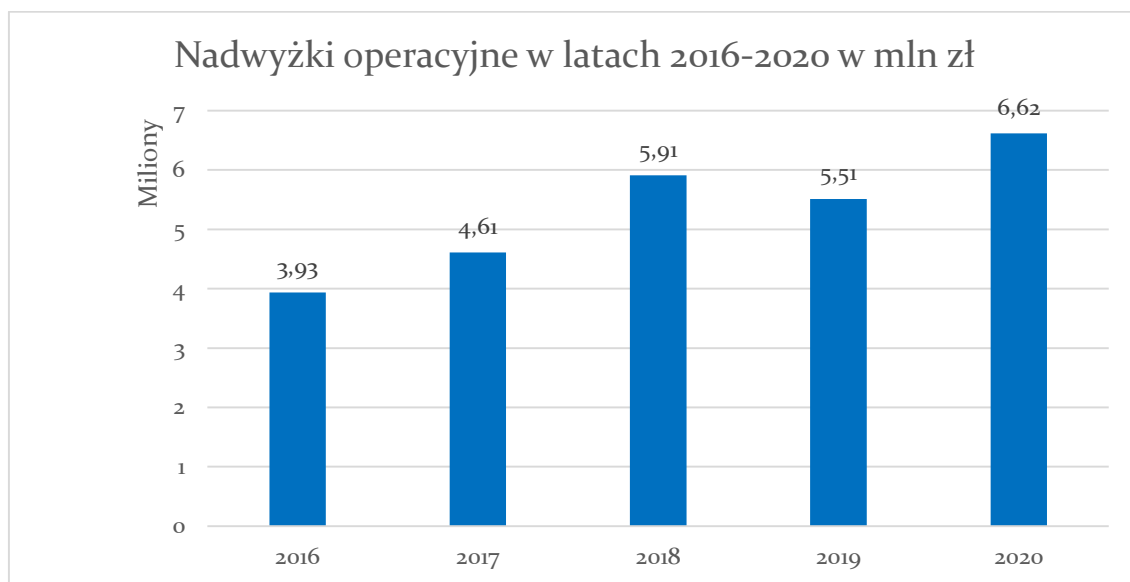

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych budżetowych

Wskaźnik planowanej spłaty zobowiązań to wartość spłaty zobowiązań wraz z kosztami ich obsługi do dochodów ogółem w danym roku budżetowym. Wskaźnik ten nie może

przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich 3 lat relacji jej dochodów bieżących, powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki do dochodów ogółem budżetu. Jak przedstawia wykres relacja ta utrzymuje się na stałym, bezpiecznym dla Gminy poziomie. Jak wspomniano wcześniej, taką bezpieczną relację Gmina zachowuje m.in. dzięki generowaniu wysokich nadwyżek operacyjnych, które po powiększeniu o dochody ze sprzedaży majątku do dochodów ogółem wyznaczają dopuszczalny poziom wskaźnika spłaty zobowiązań.

Rysunek 6. Nadwyżki operacyjne gminy w latach 2016 – 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych budżetowych

5. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA GMINY

W 2020 roku zrealizowano następujące inwestycje drogowe:

- 1) przebudowa drogi gminnej nr 181015N w Nowym Dworze Bratiańskim,
- 2) rozbudowa drogi gminnej w Radomnie - etap I,
- 3) przebudowa drogi w Bagnie działka nr 82 obręb Bagno etap I i II,
- 4) przebudowa drogi w Bagnie działka nr 56/7 obręb Bagno (w kierunku świetlicy),
- 5) przebudowa drogi w Gwińdzinach dz. nr 14/5 obręb Gwińdziny (w kierunku pałacyku),
- 6) zakończenie przebudowy drogi w Łąkach Bratiańskich,
- 7) przebudowa części ulicy Nowej w Pacółtowie,
- 8) przebudowa części ulicy Piaskowej w Mszanowie.

W 2020 roku zrealizowano również budowę oświetlenia drogowego w miejscowościach: Mszanowo, Radomno i Nawra.

W wyniku realizacji w 2020 roku wyżej wymienionych inwestycji wybudowano bądź przebudowano ok. 1,9 km dróg, zamontowano 78 lamp (80 opraw) oświetlenia drogowego.

Bardzo ważną inwestycją realizowaną w 2020 roku była przebudowa ulic Podleśnej, Skrajnej i Na Stoku w Pacóltowie o łącznej długości około 0,9 km o nawierzchni asfaltowej. Jednakże planowany termin zakończenia tej inwestycji to koniec maja 2021 r.

W 2020 roku rozpoczęto również realizację innej inwestycji drogowej, która w pierwotnych założeniach miała zostać zakończona w 2020 roku, tj. „Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej w Tylicach (za świetlicą wiejską)”. Inwestycja została zgłoszona przez wykonawcę robót do odbioru końcowego w pierwszym kwartale 2021 roku.

W ramach projektu *Ochrona dziedzictwa przyrodniczego na obszarze transgranicznym poprzez budowę i rozwój infrastruktury wodno-ściekowej w Sowiecku (Obwód Kalingradzki) i gminie Nowe Miasto Lubawskie*, dofinansowanego z Programu Transgranicznego Polska-Rosja, w 2019 roku rozpoczęto budowę biologicznej modułowej oczyszczalni ścieków na 1 000 mieszkańców z możliwością rozbudowy w miejscowości Jamielnik.

Kolejną z ważnych inwestycji gminnych jest realizacja zadania pn. *Gmina Nowe Miasto Lubawskie na straży bogactwa bioróżnorodności*, w ramach którego w miejscowości Mszanowo powstała m. in. przystań kajakowa z pełnym zapleczem sanitarnym, miejscem do wypoczynku przy ognisku, tablicami edukacyjnymi oraz zagospodarowaniem terenu. Projekt był dofinansowany ze środków Unii Europejskiej.

Częściowe utwardzenie działki nr 1102/4 - Plac manewrowy przy Zespole Szkół w Bratianie to jedna z tych inwestycji, która przyczyniła się do poprawy bezpieczeństwa osób przebywających na terenie szkoły.

Celem wzrostu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami w roku 2020 wybudowano dwa podjazdy dla osób niepełnosprawnych do Szkoły Podstawowej w Bratianie. Jedna z tych inwestycji była dofinansowana z PFRON.

W ramach inwestycji mających na celu poprawę klimatu i oszczędności zużywanej energii zarówno cieplnej jak i elektrycznej w 2019 roku rozpoczęto prace nad zadaniem inwestycyjnym pn.: *Kompleksowa termomodernizacja budynku Świetlicy Wiejskiej w Mszanowie*. W ramach tej inwestycji prace przewidziane do wykonania między innymi to: docieplenie przegród zewnętrznych, wymiana stolarki drzwiowej na energooszczędną, zmodernizowanie instalacji elektrycznej z wymianą na oprawy LED oraz montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła (rekuperacja).

Mniejsze zadania termomodernizacyjne w roku 2020 to wymiana źródła ciepła na ekologiczne w świetlicy i remizie w Lekartach oraz częściowa wymiana stolarki okiennej remizy w Gwiździnach.

Gmina Nowe Miasto Lubawskie w ślad za możliwościami finansowymi sukcesywnie stara się zagospodarować tereny gminne między innymi wokół świetlic. Przykładem tego typu działań w roku 2020 było utwardzenie części działki nr 132 przy świetlicy wiejskiej w Bagnie.

W swoich inwestycyjnych działaniach Gmina Nowe Miasto Lubawskie bierze pod uwagę mieszkańców w każdym wieku. Rok 2020 to czas w którym zostały utworzone dwa punkty Klubu Seniora. Pierwszy z nich to filia Klubu Seniora w Skarlinie, gdzie zaadaptowano i wyposażono pomieszczenia po byłej bibliotece, zaś drugi to filia Klubu Seniora w Jamielniku, gdzie zaadaptowano i w pełni wyposażono część pomieszczeń

świetlicy wiejskiej w Jamielniku. Druga z przytoczonych inwestycji dofinansowana była z programu *SENIOR+*

W trosce o dobrostan mienia publicznego w roku 2020 zamontowano oświetlenie i monitoring nowo powstałej przystani kajakowej. Sukcesywnie planujemy zwiększać ilość monitorowanych obiektów.

Jednymi z ważniejszych inwestycji gminnych, mimo niewielkiej skali są zadania w zakresie wodno-kanalizacyjnym. W roku 2020 zrealizowaliśmy:

- rozbudowę sieci wodociągowej w miejscowościach: Gwiździny, Nawra, Jamielnik, Bratiane o łącznej wartości 211 976,70 zł,
- rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w miejscowości Pacółtowo o łącznej wartości 168 873,57 zł,
- przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Pacółtowie łącznej wartości 13 400 zł.

W kolejnych latach planowane są do realizacji następujące inwestycje:

- przebudowa z rozbudową ulic Krętej, Grunwaldzkiej i Polnej wraz z przejściem dla pieszych przez drogę krajową nr 15 w Bratianie;
- przebudowa drogi gminnej nr 181049N Tylice-Rojewo-Tyliczki;
- budowa drogi gminnej nr 181015N na odcinku droga powiatowa nr 1246N - Mikołajki (granica gminy);
- rozbudowa drogi gminnej nr 181019N od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1246N do granicy gminy w miejscowości Nawra;
- przebudowa drogi gminnej wewnętrznej w miejscowości Skarlin (za szkołą);
- przebudowa drogi gminnej Tylice – PGR Tylice (etap VI – końcowy);
- rozbudowa drogi gminnej w Radomnie – etap II;
- przebudowa drogi gminnej nr 181007N i 181003N Jamielnik-Lekarty;
- budowa linii oświetlenia drogowego w ul. Leśnej w Pacółtowie oraz ul. Długiej w Bratianie;
- budowa ścieżki rowerowej po byłej linii kolejowej nr 260 Nowe Miasto Lubawskie - Zajączkowo Lubawskie na odcinku Pacółtowo - Tyliczki (granica gminy) w celu zmniejszenia presji na gatunki i siedliska na obszarach cennych przyrodniczo;
- budowa zaplecza sportowego dla Klubu Sportowego Radomniak;
- termomodernizacja świetlicy w Mszanowie i szkoły w Jamielniku;
- budowa oczyszczalni ścieków w Jamielniku;
- budowa kanalizacji sanitarnej w Łąkach Bratiańskich i sieci wodociągowej w Nawrze;
- budowa hali targowej w Bratianie;
- działania termomodernizacyjne budynku, w którym siedzibę ma Ochotnicza Straż Pożarna w Jamielniku;
- podjazd dla osób niepełnosprawnych do siedziby Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszanowie;
- budowa Centrum Koordynacji Działań Straży Pożarnych oraz Centrum Integracji Społecznej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie,
- prace konserwatorskie pomnika w Nawrze i zagospodarowanie terenu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną.

Realizacja wyżej wymienionych inwestycji będzie możliwa w przypadku pozyskania środków finansowych, pozwalających je sfinansować.

6. ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

Jak wspomniano we wcześniejszych punktach możliwości realizacji inwestycji i zaspokajania potrzeb mieszkańców w Gminie Nowe Miasto Lubawskie wynikają w głównej mierze z pozyskanych środków zewnętrznych.

Gmina Nowe Miasto Lubawskie stara się w pozyskiwać środki na realizację zamierzeń z różnych źródeł. W 2020 roku korzystała za środków, bądź podejmowała starania w celu otrzymania dofinansowania z:

- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020,
- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020,
- Rządowego Programu Fundusz Dróg Samorządowych (obecnie Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg),
- Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych,
- Budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Ministra Sportu i Turystyki (obecnie Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu),
- Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (obecnie Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu),
- Ministra Rozwoju,
- Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa,
- Ogólnopolskiego Programu finansowania wyrobów zawierających azbest,
- Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032,
- Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami,
- Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020,
- Rządowego Programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017 – 2020 „Aktywna tablica”,
- zwiększenia części rezerwy oświatowej subwencji,
- Resortowego Programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2020 rok”,
- Programu „Opieka wytchnieniowa – edycja 2020” finansowanego z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych,
- Programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” edycja 2020 finansowanego z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych,
- Instytutu Książki,
- Fundacji ORŁY SPORTU.

W 2020 roku realizowano następujące projekty:

Tabela 7. Przebudowa drogi gminnej w Nowym Dworze Bratiańskim

Tytuł projektu	Przebudowa drogi gminnej nr 181015N w miejscowości Nowy Dwór Bratiański	Projekt zrealizowany w 2020 roku. Projekt rozliczony.
Wartość ogółem (zł)	982 515,83	
Wykorzystane dofinansowanie (zł)	589 509,50 - Fundusz Dróg Samorządowych 327 187,00 - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	
Program	Fundusz Dróg Samorządowych	
Program	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	
Obszar działania	Przebudowa drogi gminnej o długości 409 m.b.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Pod koniec 2019 roku Gmina Nowe Miasto Lubawskie kolejny rok z rządu pozyskała rządową dotację z Fundusz Dróg Samorządowych (obecnie Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg). Pozyskane dofinansowanie pozwoliło na przebudowę drogi, z którą wcześniej Gmina miała wiele problemów z uwagi na duży spadek poziomu tej drogi (charakter górski drogi pod względem różnicy wysokości pomiędzy początkiem i końcem tej drogi). Dzięki dotacjom powstał asfaltowy odcinek drogi o łącznej długości 0,41 km i szerokości 5 metrów. Wykonano pobocza, zjazdy na posesje oraz odwodnienie, które powinno rozwiązać pojawiające się wcześniej problemy z zalewaniem sąsiadujących z drogą nieruchomości przy dużych opadach deszczu. Zadanie zrealizowane przy łącznym udziale 93% środków zewnętrznych całkowitych kosztów inwestycji.

Tabela 8. Rozbudowa drogi gminnej w Radomnie – etap I

Tytuł projektu	Rozbudowa drogi gminnej w Radomnie- etap I	Wniosek złożony w 2018 roku. Otrzymał wsparcie. Działanie realizowane w latach 2019 - 2020. Zadanie zakończone i rozliczone w roku 2020.
Wartość ogółem (zł)	1 804 459,21	
Wykorzystane dofinansowanie (zł)	665 000,00	
Program Operacyjny	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014- 2020	
Typ operacji	Budowa lub modernizacja dróg lokalnych	
Nazwa poddziałania	Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Roboty budowlane w ramach inwestycji pn. Rozbudowa drogi w miejscowości Radomno – Etap I (pętla nad jeziorem) rozpoczęto w 2019 roku. Inwestycja została zakończona w 2020 roku. W roku 2019 roku została wykonana sieć kanalizacyjna, energetyczna oraz telekomunikacyjna, natomiast w 2020 roku zakończone zostały roboty branży drogowej. Długość przebudowanej drogi wyniosła 0,88 km.

Tabela 9. Przebudowa drogi w Bagnie działka 82

Tytuł projektu	Przebudowa drogi w Bagnie dz. nr 82 obręb Bagno etap I i II (w kierunku strefy przemysłowej)	Wniosek złożony w 2020 roku. Projekt zrealizowany i rozliczony.
Wartość ogółem (zł)	184 491,77	
Wykorzystane dofinansowanie (zł)	184 491,77	
Podmiot udzielający dofinansowania	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	
Obszar działania	Przebudowa drogi w Bagnie działka nr 82	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

W ramach zadania przebudowano drogę o łącznej długości 177 m.b., z czego I etap to droga o długości 135 m.b., a II etap – droga o długości 42 m.b.). Nawierzchnię jezdni wykonano z kostki betonowej.

Tabela 10. Przebudowa – droga Bagno działka 56/7

Tytuł projektu	Przebudowa – droga Bagno dz. nr 56/7 obręb Bagno (w kierunku świetlicy)	Wniosek złożony w 2020 roku. Projekt zrealizowany i rozliczony.
Wartość ogółem (zł)	65 183,40	
Wykorzystane dofinansowanie (zł)	65 183,40	
Podmiot udzielający dofinansowania	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	
Obszar działania	Przebudowa drogi w Bagnie działka nr 56/7	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

W ramach zadania przebudowano drogę o długości około 60 m.b. Nawierzchnię jezdni wykonano z kostki betonowej.

Tabela 11. Przebudowa drogi w Gwiździnach

Tytuł projektu	Przebudowa drogi w Gwiździnach działka nr 14/5 obręb Gwiździny (w kierunku pałacyku).	Wniosek złożony w 2020 roku. Projekt zrealizowany i rozliczony.
Wartość ogółem (zł)	130 520,71	
Wykorzystane dofinansowanie (zł)	130 520,71	
Podmiot udzielający dofinansowania	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	
Obszar działania	Przebudowa drogi w Gwiździnach działka nr 14/5	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

W ramach zadania przebudowano drogę o długości ok. 120 m.b. Nawierzchnię jezdni wykonano z betonu asfaltowego.

W 2020 roku dzięki zawartym umowom z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa zrealizowano przebudowę dróg o łącznej długości około 357 m w miejscowościach Bagno (dwie drogi) i Gwiździny (jedna droga). Na mocy porozumień z Gminą Nowe Miasto Lubawskie KOWR w całości sfinansował koszty wyżej przedstawionych inwestycji.

Tabela 12. Przebudowa ulic Podleśnej, Skrajnej i Na Stoku w Pacóltowie

Tytuł projektu	Przebudowa ulic Podleśnej, Skrajnej i Na Stoku w Pacóltowie.	W 2020 roku została zawarta umowa o dofinansowanie zadania. Roboty rozpoczęte w 2020 roku zostaną zakończone w pierwszej połowie 2021 roku.
Wartość ogółem (zł)	1 912 096,12	
Otrzymane dofinansowanie (zł)	1 097 345,14 - Fundusz Dróg Samorządowych 811 751,00 - Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	
Program	Fundusz Dróg Samorządowych	
Obszar działania	Przebudowa ulic w miejscowości Pacóltowo o długości ok. 900 m.b.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Przebudowa ulic Podleśnej, Skrajnej i Na Stoku w Pacóltowie to kolejna duża inwestycja w Gminie (po przebudowie drogi gminnej nr 181015N w miejscowości Nowy Dwór Bratiański), która dzięki pozyskanym środkom finansowym z dwóch różnych źródeł: Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych i Funduszu Dróg Samorządowych prawie w całości zostanie sfinansowana ze środków zewnętrznych. Głównym celem przedsięwzięcia jest wykonanie bezpiecznej nawierzchni drogowej służącej ruchowi kołowemu i pieszemu, zagospodarowanie zjazdów na posesje, nadanie drodze prawidłowego odwodnienia i oznakowania. Przebudowa drogi zapewni użytkownikom bezpieczeństwo oraz komfort przejazdu. Wpłynie pozytywnie na warunki środowiskowe, zmniejszenie emisji spalin, zapylenia, hałasu. W sposób prawidłowy zostaną zagospodarowane wody opadowe, które powierzchniowo będą odprowadzane do sieci kanalizacji deszczowej do rzeki Groblicy. Zaprojektowano jezdnię o nawierzchni z asfaltobetonu. Projektowana szerokość drogi to 5,00 m. Dodatkowo zaprojektowano obustronne pobocza umocnione kruszywem stabilizowanym mechanicznie grubości 15 cm o szerokości 0,75 m z każdej strony. Uzupełnione zostanie brakujące oświetlenie drogowe. Na skrzyżowaniu zaprojektowano zabruk z kostki betonowej. Łączna długość jezdni do przebudowy to około 900 m.b.

Tabela 13. Gmina Nowe Miasto Lubawskie na straży bogactwa bioróżnorodności

Tytuł projektu	Gmina Nowe Miasto Lubawskie na straży bogactwa bioróżnorodności	Roboty budowlane zostały wykonane w 2020 roku. Na 2021 rok zaplanowano rozliczenie projektu.
Wartość ogółem (zł)	403 767,47	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	343 202,35	
Program Operacyjny	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko- Mazurskiego na lata 2014-2020	
Nazwa Działania	Ochrona różnorodności biologicznej	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Ważną inwestycją zrealizowaną w 2020 roku była budowa pomostu wraz z infrastrukturą towarzyszącą przy przystani kajakowej w Mszanowie. W ramach projektu prócz wspomnianego pomostu pływającego na przystani kajakowej przy rzece Drwęcy w Mszanowie zamontowano kontener sanitarny z przyłączem wodociągowym i kanalizacyjnym, w którym znajdują się ubikacje i prysznic. Kontener spełnia wymogi

użytkowe dla osób niepełnosprawnych. Wykonany został również grill z ławkami o konstrukcji murowanej z drewnianymi siedziskami oraz oparciami wraz ze stalowym regulowanym zawieszonym spełniającym funkcje ogniska.

Tabela 14. Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej w Łąkach Bratiańskich i sieci wodociągowej w Nawrze

Tytuł projektu	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej w Łąkach Bratiańskich i sieci wodociągowej w Nawrze	Wniosek złożony w 2019 roku uplasował się na 1 miejscu w województwie warmińsko – mazurskim. W sierpniu 2020 roku została zawarta umowa o dofinansowanie.
Wartość ogółem (zł)	3 962 011,98	
Przyznane dofinansowanie (zł)	2 000 000,00	
Program Operacyjny	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020	
Operacja	Gospodarka wodno-ściekowa	
Poddziałanie	Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Dzięki zawartej umowie o dofinansowanie możliwe stało się wykonanie sieci kanalizacji sanitarnej w Łąkach Bratiańskich i sieci wodociągowej w Nawrze. Prawie 300 metrów sieci wodociągowej w Nawrze została już wykonana w 2020 roku, natomiast umowa na wykonanie sieci sanitarnej w Łąkach Bratiańskich przewiduje realizację zadania w 2021 roku. W wyniku przeprowadzonego postępowania powstały znaczne oszczędności przetargowe, w związku z czym po dokonaniu oceny przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zostanie zawarty aneks do umowy o dofinansowanie.

Tabela 15. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego na obszarze transgranicznym poprzez poprawę i rozwój infrastruktury wodno-ściekowej w Sowiecku i Gminie Nowe Miasto Lubawskie

Tytuł projektu	Ochrona dziedzictwa przyrodniczego na obszarze transgranicznym poprzez poprawę i rozwój infrastruktury wodno-ściekowej w Sowiecku (Obwód Kaliningradzki) i Gminie Nowe Miasto Lubawskie		Wniosek złożony w 2018 roku. Umowa o dofinansowanie została zawarta 30.04.2020 r. Planowana realizacja: lata 2019-2022.
Wartość ogółem (€)	2 292 959,40		
	Nowe Miasto Lubawskie (Polska)	Sowieck (Rosja)	
Wnioskowane dofinansowanie (€)	1 252 110,00	1 040 849,4	
	2 063 663,46		
Program	Program Współpracy Transgranicznej POLSKA-ROSJA 2014- 2020		
Priorytet	Środowisko		
Obszar działania na terenie Gminy NML	Budowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków w Jamielniku		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

W 2020 roku została również zawarta druga duża umowa o dofinansowanie inwestycji z zakresu gospodarki ściekowej w ramach projektu Ochrona dziedzictwa przyrodniczego na obszarze transgranicznym poprzez poprawę i rozwój infrastruktury wodno-ściekowej w Sowiecku (Obwód Kaliningradzki) i Gminie Nowe Miasto Lubawskie. Nasza gmina wniosowała o przeznaczenie środków na budowę kanalizacji sanitarnej o długości ok. 2,6 km (która została wykonana w 2019 roku i została sfinansowana w ramach tzw. grantu retroaktywnego) i oczyszczalni ścieków w Jamielniku, natomiast strona rosyjska m.in. na budowę sieci kanalizacji sanitarnej pod dnem rzeki Tylża, która ma swe ujście w rzece Niemen. Gmina Nowe Miasto Lubawskie własny komponent infrastrukturalny planuje wybudować w trzecim kwartale 2021 roku. Zamknięcie i rozliczenie całego projektu (po stronie polskiej i rosyjskiej) przewiduje się w pierwszym półroczu 2022 r.

Tabela 16. Kompleksowa termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Mszanowie

Tytuł projektu	Kompleksowa termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Mszanowie	Wniosek złożony w 2018 roku. Realizacja rzeczowa projektu rozpoczęła się w 2020 roku i zostanie zakończona w roku 2021.
Wartość ogółem (zł)	924 543,55	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	742 361,26	
Program Operacyjny	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko- Mazurskiego na lata 2014-2020	
Nazwa Działania	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków	
Nazwa poddziałania	Efektywność energetyczna w budynkach publicznych	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Celem projektu jest poprawa jakości powietrza atmosferycznego i efektywności energetycznej budynku użyteczności publicznej. W trakcie realizacji zostanie zmodernizowana wentylacja poprzez zastosowanie rekuperacji z odzyskiem ciepła i modernizacją systemu klimatyzacji. Docieplone zostaną ściany zewnętrzne, stropodach niewentylowany, podłoga na gruncie, ponadto zostaną wymienione drzwi zewnętrzne. Dodatkowo przewidziano wymianę oświetlenia pomieszczeń na energooszczędne typu LED. Projekt obejmuje także modernizację całej instalacji centralnego ogrzewania wraz z wymianą grzejników oraz modernizację przewodów przyłącza do budynku świetlicy.

Tabela 17. Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Nowe Miasto Lubawskie

Tytuł projektu	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Nowe Miasto Lubawskie	Wniosek został złożony i otrzymał wsparcie w 2019 roku, zadanie zrealizowane i rozliczone w 2020 roku.
Wartość ogółem (zł)	33 241,54	
Wykorzystane dofinansowanie (zł)	11 643,53 - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 16 620,76 - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 4 986,25 – posiadacze odpadów	
Program	Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest	
Obszar działania	Odbiór, utylizacja wyrobów zawierających azbest	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Projekt od kilku lat realizowany przez Gminę Nowe Miasto Lubawskie, dzięki niemu mieszkańcy mogą pozyskać dofinansowanie do demontażu i utylizacji azbestu. Początkowo planowano unieszkodliwienie odpadów niebezpiecznych zawierających azbest w ilości 132,95 Mg, podczas gdy ostatecznie unieszkodliwiono łącznie 89,840 Mg. Pierwotnie odbiór odpadów zawierających azbest miał dotyczyć 43 nieruchomości położonych na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie. Wskutek wysokich cen na wykonanie przedmiotowego zadania wskazanych w ofertach, które wpłynęły w pierwszym postępowaniu o udzielenie zamówienia koniecznym była partycypacja właścicieli nieruchomości w kosztach zadania. Na tym etapie 14 właścicieli nieruchomości nie złożyło oświadczenia o partycypacji w kosztach w wyznaczonym terminie.

Tabela 18. Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie

Tytuł projektu	Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie	Wniosek został złożony w 2020 roku. W 2020 roku zadanie zostało wykonane i rozliczone.
Wartość ogółem (zł)	20 295,00	
Wykorzystane dofinansowanie (zł)	15 600,00	
Podmiot udzielający dofinansowania	Ministerstwo Rozwoju	
Program	Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Zakres Zadania obejmował aktualizację inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest wraz z warstwą obrysów obiektów z przypisanymi do obiektu atrybutami: numerem działki ewidencyjnej i numerem obrębu ewidencyjnego, wprowadzenie danych z aktualizacji inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest wraz z warstwą obrysów obiektów z przypisanymi do obiektu atrybutami: numerem działki ewidencyjnej i numerem obrębu ewidencyjnego do Bazy Azbestowej.

Tabela 19, Budowa podjazdu dla niepełnosprawnych wraz z przebudową schodów zewnętrznych przy Zespole Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie

Tytuł projektu	Budowa podjazdu dla niepełnosprawnych wraz z przebudową schodów zewnętrznych przy Zespole Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie	Wniosek złożony, zrealizowany i rozliczony w 2020 roku.
Wartość ogółem (zł)	24 900,00 zł	
Wykorzystane dofinansowanie (zł)	13 695,00 zł ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	
Program	Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami III” Obszar B	
Obszar działania	Likwidacja barier dla osób z niepełnosprawnością ruchową	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Dzięki realizacji zadania poprawiona została jakość życia mieszkańców z niepełnosprawnością ruchową. Do grona mieszkańców, którzy skorzystają na realizacji zadania należy zaliczyć: uczniów Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie z niepełnosprawnością ruchową, którzy będą mieli ułatwiony dostęp na zajęcia szkolne; rodziców uczniów, pracowników szkoły oraz wyborców korzystających z lokalu wyborczego w budynku szkoły.

Tabela 20. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów w szkołach w Gminie Nowe Miasto Lubawskie

Tytuł projektu	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów w szkołach w Gminie Nowe Miasto Lubawskie	Projekt w trakcie realizacji
Wartość ogółem (zł)	1 309 488,00	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	1 244 013,00	
Program	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	
Działanie	Podniesienie jakości oferty edukacyjnej ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych uczniów	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Od sierpnia 2018 roku do 31.08.2021 roku realizowany jest projekt „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów w szkołach w Gminie Nowe Miasto Lubawskie”. Projektem objętych jest 5 szkół podstawowych z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie: w Bratianie,

w Jamielniku, w Radomnie, w Gwiżdżinach, w Skarlinie oraz gimnazjum w Zespole Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie. W ramach projektu prowadzone są zajęcia dla uczniów dotyczące kompetencji kluczowych i cyfrowych, zajęcia w ramach indywidualizacji pracy z uczniem oraz zakupiono pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji zajęć. W ramach projektu nauczyciele doskonalą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach oraz studiach podyplomowych. W szkoleniach uczestniczą również rodzice. Szkoły zostały wyposażone w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK. Uczniowie uczestniczący w zajęciach rozwijających biorą udział w wycieczkach podczas, których mają możliwość przeprowadzania eksperymentów oraz zobaczenia arcydzieł i perełek polskiej kultury.

Tabela 21. Zdalna Szkoła

Tytuł projektu	Zdalna Szkoła	Projekt zrealizowany i rozliczony w 2020 roku
Wartość ogółem (zł)	60 000,00	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	60 000,00	
Program	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	
Działanie	Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Gmina Nowe Miasto Lubawskie w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 - 2020 Osi Priorytetowej nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” działania 1.1: „Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach” dotycząca realizacji projektu grantowego pn. Zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego- zakupiła 14 laptopów i 12 tabletów.

Tabela 22. Zdalna Szkoła +

Tytuł projektu	Zdalna Szkoła +	Projekt zrealizowany i rozliczony w 2020 roku
Wartość ogółem (zł)	93 755,52	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	93 755,52	
Program	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014 - 2020	
Działanie	Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach” dotycząca realizacji projektu grantowego pn. Zdalna Szkoła + – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Gmina Nowe Miasto Lubawskie w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” działania 1.1: „Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego

internetu o wysokich przepustowościach” dotycząca realizacji projektu grantowego pn. Zdalna Szkoła + – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego- zakupiła 32 laptopy.

Tabela 23. Aktywna tablica w Szkole Podstawowej w Skarlinie

Tytuł projektu	"Aktywna tablica" w Skarlinie	Projekt zrealizowany i rozliczony w 2020 roku.
Wartość ogółem (zł)	17 500,00	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	14 000,00	
Program	Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017 - 2020 "Aktywna tablica"	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Gmina Nowe Miasto Lubawskie w ramach Rządowego programu – „Aktywna tablica” zakupiła tablice interaktywne dla Szkoły Podstawowej w Skarlinie.

Tabela 24. Pomoce dydaktyczne do Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach

Tytuł projektu	Pomoce dydaktyczne do Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach	Projekt zrealizowany i rozliczony w 2020 roku.
Wartość ogółem (zł)	34 055,00	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	34 055,00	
Program	Zwiększenie części rezerwy oświatowej subwencji	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Gmina Nowe Miasto Lubawskie w ramach zwiększenia części rezerwy oświatowej subwencji ogólnej z 0,4 % rezerwy na rok 2020 pozyskała dla Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach środki na zakup pomocy dydaktycznych do prowadzenia zajęć z fizyki, chemii, biologii, geografii w kwocie 34 055,00 zł.

Tabela 25. Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy pracowników OPS świadczących usługi dla mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie w warunkach pandemii Covid-19

Tytuł projektu	Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy dla pracowników OPS świadczących usługi dla mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie w warunkach pandemii COVID-19	Zadanie realizowane i rozliczone w 2020
Wartość ogółem (zł)	23.183,75	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	22.024,56	
Program	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej

Środki pozyskano z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014 - 2020. Celem projektu było zwiększenie bezpieczeństwa pracowników OPS przed zachorowaniem na SARS-CoV-2 (opiekunki środowiskowe, asystent rodziny, pracownicy socjalni, pracownicy administracyjni OPS) oraz podopiecznych, u których realizowane są usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, zwiększenie bezpieczeństwa petentów załatwiających bieżące sprawy w OPS (podania, wnioski) w warunkach pandemii COVID-19 mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie. Dzięki realizacji projektu zostały zakupione środki ochrony osobistej chroniące przed zachorowaniem na SARS-CoV-2 maski, przyłbice, środki do dezynfekcji rąk, stojaki automatycznego dozownika płynu, termometry elektroniczne.

Tabela 26. Program Senior+

Tytuł projektu	Senior+	Zadanie zrealizowane i rozliczone w 2020 r.
Wartość ogółem (zł)	188 150,00	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	141 189,94	
Program	Program wieloletni „Senior+” na lata 2015 - 2020.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej

W ramach robót budowlano montażowych wykonano takie prace jak:

- 1) roboty rozbiórkowe,
- 2) roboty budowlane,
- 3) zadaszenie nad wejściem i podjazdem dla niepełnosprawnych i schody,
- 4) nowe posadzki z płytek terakotowych,
- 5) wykończono ściany i sufity,
- 6) wykonano nową instalację rurową centralnego ogrzewania;
- 7) wykonano nową instalację wodociągową;
- 8) wykonano nową instalację kanalizacyjną;
- 9) wykonano nową instalację elektryczną;
- 10)

W ramach wyposażenia Klub Senior+ Jamielnik zakupiono:

- 1) 2 stoły 10 osobowe, 20 krzesła, 4 regały na akcesoria, kanapę, telewizor LED, laptop, bieżnię do ćwiczeń oraz rowerek stacjonarny,
- 2) segment kuchenny, kuchenkę indukcyjną oraz urządzenia i naczynia do przygotowywania i przyrządzania posiłków, zlewozmywak z komorowy oraz przepływowy podgrzewacz wody,
- 3) jedną łazienkę przystosowano dla osób niepełnosprawnych, wyposażono w pochwyty dla osób niepełnosprawnych, obydwo wyposażono w lustro, pojemnik na mydło ustęp ze spłuczką, umywalkę, przepływowy podgrzewacz wody,
- 4) regał oraz 4 wieszaki na odzież w szatni.

Tabela 27. Dofinansowanie wynagrodzenia dla asystenta rodziny

Tytuł projektu	Wniosek o dofinansowanie wynagrodzenia dla asystenta rodziny	Zadanie realizowane i rozliczone w 2020 roku
Wartość ogółem (zł)	47 665,62	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	1 700,00	
Program	Program „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2020r”	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej

W ramach realizacji zadania jest zatrudniony 1 asystent rodziny. Asystent rodziny obejmował wsparciem 11 rodzin.

Tabela 28. Opieka wytchnieniowa

Tytuł projektu	Wniosek o dofinansowanie opieki wytchnieniowej	Zadanie realizowane i rozliczone w 2020r.
Wartość ogółem (zł)	3 739,05	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	2 990,40	
Program	Program „Opieka wytchnieniowa – edycja 2020” finansowane z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej

Wsparcie zostało przyznane dla 1 osoby, w 2020 r. zrealizowano 178 godz. usług opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania.

Tabela 29. Usługi opiekuńcze osób dla niepełnosprawnych

Tytuł projektu	Wniosek o dofinansowanie Usług opiekuńczych osób dla niepełnosprawnych	Zadanie realizowane i rozliczone w 2020r.
Wartość ogółem (zł)	32 754,48	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	16 370,21	
Program	Program „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” edycja 2020 finansowane z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej

Pozyskane środki stanowiły dofinansowanie kosztu realizacji usług opiekuńczych dla 6 osób w wieku do 75 roku życia.

Tabela 30. Zakup nowości wydawniczy do bibliotek publicznych

Tytuł projektu	Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych	Wniosek złożony i rozliczony w 2020 roku.
Wartość ogółem (zł)	8 390,00	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	8 390,00	
Program	Instytut Książki	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Centrum Kultury

Gminne Centrum Kultury pozyskało w 2020 roku dofinansowanie na zakup nowości wydawniczych INSTYTUTU KSIĄŻKI w wysokości 8 390,00 zł.

Tabela 31. Wynagrodzenie dla animatora sportu

Tytuł projektu	Wynagrodzenie dla animatora sportu	Wniosek złożony i rozliczony w 2020 roku.
Wartość ogółem (zł)	9 900,00	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	9 900,00	
Program	Fundacja ORŁY SPORTU	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Centrum Kultury

Gminne Centrum Kultury pozyskało dofinansowanie do kosztów wynagrodzenia animatora sportu pracującego na ORLIKu.

Gmina w latach wcześniejszych składała również wnioski o dofinansowanie, które zostały pozytywnie rozpatrzone i będą realizowane w kolejnych latach:

Tabela 32. Kompleksowa termomodernizacja budynku szkoły podstawowej w Jamielniku

Tytuł projektu	Kompleksowa termomodernizacja budynku szkoły podstawowej w Jamielniku	Wniosek złożony w 2018 roku. Otrzymał wsparcie. Realizacja projektu w 2021 roku.
Wartość ogółem (zł)	1 638 541,88	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	1 325 580,38	
Program Operacyjny	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko- Mazurskiego na lata 2014-2020	
Nazwa Działania	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków	
Nazwa poddziałania	Efektywność energetyczna w budynkach publicznych	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Budynek Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku zostanie poddany termomodernizacji w 2021 roku. W zakresie robót przewidzianych do realizacji znajduje się: wymiana części przewodów instalacji centralnej wody użytkowej, docieplenie ścian zewnętrznych i stropodachu, wymiana starych okien i drzwi wejściowych, wymiana części grzejników i źródła ciepła na nowy kocioł na biomasę, wymiana opraw oświetlenia wewnętrznego.

Tabela 33. Budowa ścieżki rowerowej po byłej linii kolejowej nr 260 na odcinku Pacóltowo – Tyliczki (granica gminy)

Tytuł projektu	Budowa ścieżki rowerowej po byłej linii kolejowej nr 260 Nowe Miasto Lubawskie - Zajęczkowo Lubawskie na odcinku Pacóltowo - Tyliczki (granica gminy) w celu zmniejszenia presji na gatunki i siedliska na obszarach cennych przyrodniczo	Wniosek złożony w 2020 roku otrzymał wsparcie. Realizacja przewidziana w latach 2021 - 2022.
Wartość ogółem (zł)	5 620 984,78	
Przyznane dofinansowanie (zł)	4 722 211,97	
Program Operacyjny	Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko- Mazurskiego na lata 2014-2020	
Nazwa Działania	Ochrona różnorodności biologicznej	
Nazwa poddziałania	Nie dotyczy	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Umowa o dofinansowanie została podpisana 17 marca 2021 r. Gmina Nowe Miasto Lubawskie mając wcześniej wybranych wykonawców poszczególnych zadań w projekcie (oprócz robót budowlanych i nadzoru inwestorskiego są to takie elementy projektu jak urządzenia dla ochrony przyrody: budki lęgowe dla ptaków i nietoperzy, nadzór przyrodniczy, ekspertyza przyrodnicza ex-post czy tablice edukacyjne i informacyjne)

mogła przystąpić do zawarcia umowy na wykonanie robót budowlanych niezwłocznie po ukazaniu się listy rankingowej, jeszcze przed zawarciem umowy o dofinansowanie. Dlatego umowa na wykonanie najważniejszego komponentu projektu - czyli samej ścieżki rowerowej o długości 5,2 km i szerokości 2,5 m z wykonawcą robót budowlanych została zawarta w dniu 22 lutego 2021 roku, a następnego dnia przekazano protokolarnie plac budowy. Umowny termin wykonania robót to 30 września 2022 roku. Roboty już się rozpoczęły. Zakres robót obejmuje również wykonanie niezbędnej infrastruktury towarzyszącej - drogi z kruszywa o długości około 1 km. Ścieżka rowerowa będzie biegła po trasie byłej linii kolejowej, dzięki czemu możliwe jest ominięcie bezpośredniego kontaktu z ruchem samochodowym na znacznych odcinkach trasy. Zjazdy publiczne / indywidualne / przejazd przez ścieżkę będą zlokalizowane w ciągu ścieżki rowerowej i infrastruktury towarzyszącej (droga z kruszywa), umożliwiając m.in. zjazd na posesję, dostęp do terenów uprawnych (na odcinku realizowanej inwestycji odbywa się ruch sprzętu rolniczego).

Sama ścieżka będzie miała nawierzchnię asfaltową. Lokalizacja ścieżki to odcinek od skrzyżowania byłej linii kolejowej nr 260 Nowe Miasto Lubawskie - Zajęczkowo Lubawskie (obecnie ulica Berlinek w Pacóltowie) z przyszłą obwodnicą Nowego Miasta Lubawskiego do granicy z Gminą Grodziczno (ścieżka będzie kończyła swój bieg pomiędzy jeziorami Górnym i Środkowym w Tylicach). Pierwszy odcinek ścieżki od skrzyżowania z obwodnicą do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1347N Tylice - Mroczenko wynosi 4,7 km, a od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1347N do granicy gminy (pomiędzy ww. jeziorami) wynosi 0,5 km.

Tabela 34. *Mój Rynek – budowa hali targowej w Bratianie*

Tytuł projektu	Mój Rynek - budowa hali targowej w Bratianie	
Wartość ogółem (zł)		1 999 980,00
Wnioskowane dofinansowanie (zł)		1 000 000,00
Program Operacyjny	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020	
Operacja	Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów	
Poddziałanie	Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury	
		Wniosek złożony w 2020 roku znalazł się na liście rankingowej operacji, którym przysługuje pomoc.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Celem operacji jest stworzenie w Gminie Nowe Miasto Lubawskie komfortowych warunków do handlu produktami rolno-spożywczymi w okresie całorocznym poprzez budowę targowiska w Bratianie. Pierwotnie ze względu na brak wystarczającej alokacji środków wniosek Gminy nie został przewidziany do przyznania pomocy, jednakże ze względu na zwiększenie tej alokacji przewiduje się zawarcie umowy o przyznaniu pomocy w kwietniu 2021 roku.

Tabela 35. Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie

Tytuł projektu	Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie	Wniosek został złożony i otrzymał wsparcie w 2019 roku, zadanie do realizacji w pierwszym kwartale 2021 roku.
Wartość ogółem (zł)	19 027,52	
Wykorzystane dofinansowanie (zł)	19 027,52	
Podmiot udzielający dofinansowania	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	
Obszar działania	Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powietrza ziemi. Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

W ramach zadania usunięto odpady z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag w ilości 38,892 Mg. Odpady pochodziły z działalności rolniczej prowadzonej na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie. Posiadacze odpadów we własnym zakresie dostarczyli odpady do miejsca wyznaczonego przez Gminę (teren Zakładu Usług Komunalnych w Mszanowie). Specjalistyczna firma wybrana w postępowaniu konkurencyjnym zabrała odpady i przetransportowała do miejsca utylizacji lub odzysku.

Tabela 36. Przebudowa drogi gminnej nr 181049N Tylice – Rojewo - Tyliczki

Tytuł projektu	Przebudowa drogi gminnej nr 181049N Tylice-Rojewo-Tyliczki	Wniosek złożony w 2020 roku.
Wartość ogółem (zł)	4 677 797,00	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	Nie mniej niż 60% wartości ogółem.	
Program	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	
Obszar działania	Przebudowa drogi gminnej o długości 2 094 m.b.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Głównym celem przedsięwzięcia jest wykonanie bezpiecznej nawierzchni drogowej służącej ruchowi kołowemu i pieszemu, zagospodarowanie zjazdów na posesje, nadanie drodze prawidłowego odwodnienia i oznakowania, miejsc na perony. Przebudowa drogi zapewni użytkownikom bezpieczeństwo oraz komfort przejazdu. Wpłynie pozytywnie na warunki środowiskowe, zmniejszenie emisji spalin, zapylenia, hałasu. Inwestycja nie zmieni układu spływu wód deszczowych (zachowane zostaną spadki podłużne i poprzeczne), jednakże zostaną odnowione rowy, które uległy częściowemu lub całkowitemu zamuleniu. Zaprojektowano jezdnię o nawierzchni z asfaltobetonu o stałym układzie szerokości drogi 5,00 m z poszerzeniami na łukach. Dodatkowo zaprojektowano zabruk, chodniki i peron z kostki betonowej oraz pobocza umocnione z kruszywa stabilizowanego mechanicznie grubości 15 cm o szerokości 0,75 m z każdej strony. Zjazdy na posesje zaprojektowano w nawierzchni z betonu asfaltowego. Długość jezdni do przebudowy to 2 094 m. Dostępność mierzona odległością do centrów społeczno-gospodarczych w Nowym Mieście Lubawskim – od 5 km.

Tabela 37. Przebudowa i rozbudowa ulic Krętej, Grunwaldzkiej i Polnej wraz z przejściem dla pieszych przez drogę krajową nr 15 w Bratianie

Tytuł projektu	Przebudowa z rozbudową ulic Krętej, Grunwaldzkiej i Polnej wraz z przejściem dla pieszych przez drogę krajową nr 15 w Bratianie	Wniosek złożony w 2020 roku.
Wartość ogółem (zł)	4 285 376,00	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	Nie mniej niż 60% wartości ogółem.	
Program	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	
Obszar działania	Przebudowa drogi gminnej o długości 1 886 m.b.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Głównym celem przedsięwzięcia jest wykonanie bezpiecznej nawierzchni drogowej służącej ruchowi kołowemu i pieszemu, zagospodarowanie zjazdów na posesje, nadanie drodze prawidłowego odwodnienia i oznakowania, miejsc na perony. Przebudowa drogi zapewni użytkownikom bezpieczeństwo oraz komfort przejazdu. Powstanie bezpieczne przejście dla ruchu pieszego w pasie drogowym drogi krajowej nr 15. Wpłynie pozytywnie na warunki środowiskowe, zmniejszenie emisji spalin, zapylenia, hałasu. W sposób prawidłowy zostaną zagospodarowane wody opadowe poprzez sieć kanalizacji deszczowej i studnie chłonne (ulice Kręta i Grunwaldzka) oraz za pomocą spadków podłużnych i poprzecznych do rowów drogowych porośniętych trawą (ulica Polna). Zaprojektowano jezdnię o nawierzchni z asfaltobetonu na ulicy Polnej i Grunwaldzkiej oraz z kostki betonowej na ulicy Krętej. Projektowana szerokość drogi to 5,00 m (ul. Kręta i Polna) oraz 5,00-5,50 m (ul. Grunwaldzka). Dodatkowo zaprojektowano chodniki i peron z kostki betonowej, zabruk z kostki kamiennej na skrzyżowaniu z drogą krajową nr 15 oraz pobocza umocnione z kruszywa stabilizowanego mechanicznie grubości 15 cm o szerokości 0,75 m z każdej strony. Zjazdy na posesje zaprojektowano w nawierzchni z kostki betonowej i betonu asfaltowego. Długość jezdni do budowy / przebudowy to 1 886,00 m. Dostępność mierzona odległością do terenów przemysłowych w Nowym Mieście Lubawskim – od 3 do 6 km

Tabela 38. Budowa drogi gminnej nr 181015N na odcinku droga powiatowa nr 1246N – Mikołajki (granica gminy)

Tytuł projektu	Budowa drogi gminnej nr 181015N na odcinku droga powiatowa nr 1246N - Mikołajki (granica gminy)	Wniosek złożony w 2020 roku.
Wartość ogółem (zł)	2 267 611,00	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	Nie mniej niż 60% wartości ogółem.	
Program	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	
Obszar działania	Przebudowa drogi gminnej o długości 790 m.b.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Głównym celem przedsięwzięcia jest wykonanie bezpiecznej nawierzchni drogowej służącej ruchowi kołowemu i pieszemu, zagospodarowanie zjazdów na posesje, nadanie drodze prawidłowego odwodnienia i oznakowania, miejsc na perony. Przebudowa drogi zapewni użytkownikom bezpieczeństwo oraz komfort przejazdu. Wpłynie pozytywnie na warunki

środowiskowe, zmniejszenie emisji spalin, zapylenia, hałasu. Inwestycja nie zmieni układu spływu wód deszczowych (zachowane zostaną spadki podłużne i poprzeczne), jednakże przewidziano odnowione rowów, które uległy częściowemu lub całkowitemu zamuleniu bądź zniszczeniu. Zaprojektowano jezdnię o nawierzchni z asfaltobetonu o szerokości drogi 5,00 m. Dodatkowo zaprojektowano zjazdy z asfaltobetonu, chodniki z kostki betonowej, pobocza umocnione z kruszywa stabilizowanego mechanicznie grubości 15 cm o szerokości 0,75 m z każdej strony, montaż barier energochłonnych - 192 m.b. Długość jezdni do budowy to 790 m.

Tabela 39. Budowa drogi gminnej nr 181019N od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1246N – do granicy gminy w miejscowości Nawra

Tytuł projektu	Rozbudowa drogi gminnej nr 181019N od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1246N do granicy gminy w miejscowości Nawra	Wniosek złożony w 2020 roku.
Wartość ogółem (zł)	2 570 986,00	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	Nie mniej niż 60% wartości ogółem.	
Program	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	
Obszar działania	Przebudowa drogi gminnej o długości 1 856 m.b.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Głównym celem przedsięwzięcia jest wykonanie bezpiecznej nawierzchni drogowej służącej ruchowi kołowemu i pieszemu, zagospodarowanie zjazdów na posesje, nadanie drodze prawidłowego odwodnienia i oznakowania, miejsc na perony. Przebudowa drogi zapewni użytkownikom bezpieczeństwo oraz komfort przejazdu. Wpłynie pozytywnie na warunki środowiskowe, zmniejszenie emisji spalin, zapylenia, hałasu. Inwestycja nie zmieni układu spływu wód deszczowych (zachowane zostaną spadki podłużne i poprzeczne) do istniejących i odtworzonych rowów drogowych. Zaprojektowano jezdnię o nawierzchni z asfaltobetonu o szerokości drogi 5,00 m. Jezdnia będzie miała na początkowym odcinku przekrój uliczny (w kilometrażu - od 0+000 do 0+095 m), a na pozostałym odcinku przekrój szlakowy. W km 0+131 zaprojektowano odgięcie toru jazdy wraz z wyspą kanalizującą ruch dla pojazdów wjeżdżających do miejscowości z kierunku Marzęcic, co wpłynie na poprawę bezpieczeństwa w obszarze zabudowanym wyznaczonym tablicami znaków drogowych D42 i D43. Dodatkowo zaprojektowano zjazdy z asfaltobetonu, pobocza umocnione z kruszywa stabilizowanego mechanicznie grubości 15 cm o szerokości 0,75 m z każdej strony. Długość jezdni do rozbudowy to 1 856 m.

Dodatkowo Gmina Nowe Miasto Lubawskie oczekuje na rozpatrzenie złożonych w 2020 roku wniosków o dofinansowanie na następujące projekty:

Tabela 40. Prace konserwatorskie pomnika upamiętniającego ofiary totalitaryzmów w Nawrze wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną

Tytuł projektu	Prace konserwatorskie pomnika upamiętniającego ofiary totalitaryzmów w Nawrze wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną	W 2020 roku został złożony wniosek o dofinansowanie. W kwietniu 2021 roku ukazała się lista, wniosek nie otrzymał wsparcia, ale ze względu na wystarczającą ilość punktów Gmina uprawniona była do złożenia odwołania. Rozstrzygnięcie odwołania planowane jest w połowie maja 2021 roku.
Wartość ogółem (zł)	667 284,07	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	300 000,00 - Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu	
Program	Miejsca pamięci i trwałe upamiętnienia w kraju	
Obszar działania	Celem programu jest wspieranie samorządów w zapewnianiu stabilnej opieki nad najważniejszymi miejscami pamięci, stanowiącymi materialne świadectwo wydarzeń kluczowych dla narodowej tożsamości.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Wnioskodawcą jest Gmina Nowe Miasto Lubawskie, a partnerem w realizacji zadania, na podstawie zawartego porozumienia o współpracy, jest Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie.

Przedmiotem zadania jest wykonanie prac konserwatorskich pomnika upamiętniającego ofiary totalitaryzmów: hitlerowskiego, stalinowskiego, w tym Żołnierzy Wyklętych, zagospodarowanie i oświetlenie terenu. Pomnik znajduje się w miejscowości Nawra w Gminie Nowe Miasto Lubawskie i jest najważniejszym obiektem w Powiecie Nowomiejskim oddającym cześć Polakom, którzy poświęcili własne życie za wolność Ojczyzny. Jest to miejsce zbiorowej pamięci znane wszystkim mieszkańcom Nowego Miasta Lubawskiego i okolic. Położenie pomnika w Nawrze jest wyjątkowe. Lokalizacja obiektu to wzgórze na terytorium Gminy Wiejskiej Nowe Miasto Lubawskie, ale widoczne z dużej części miasta Nowe Miasto Lubawskie. Oświetlenie pomnika zaplanowane w ramach wniosku o dofinansowanie nada temu miejscu wyjątkowy i doniosły charakter i spowoduje bardziej trwałą obecność w świadomości mieszkańców miasta, gminy i okolic.

Pomnik "Ściana Śmierci" w Nawrze odsłonięty został 13 maja 1962 roku. Powstał ku uczczeniu ofiar zbrodni hitlerowskich, został ufundowany ze składek społeczności powiatu nowomiejskiego. W roku 2012 zdewastowano stojącą na postumencie bryłę będącą graniastostupem o podstawie trójkąta z pamiątkowym napisem: „Ofiarom hitleryzmu-społeczeństwo powiatu nowomiejskiego. 13 maja 1962”. Latem 2012 pomnik poddano doraźnej naprawie przy wsparciu lokalnej społeczności, największe ubytki zostały

uzupełnione szczelną i mocną zaprawą cementową, zaś akty wandalizmu pokryto szarą farbą emulsyjną.

Zakres prac obejmuje:

- renowację istniejącego pomnika wraz z cokołem,
- rozbiórkę istniejącego murku z tabliczkami imiennymi - część pomnika oraz budowa nowego, na którym umieszczone zostaną dane poległych,
- zagospodarowanie terenu wokół pomnika poprzez zaprojektowanie terenów zielonych, miejsc postojowych, ławek, koszy na śmieci, wraz z infrastrukturą techniczną,
- wykonanie oświetlenia terenu i pomnika,
- wykonanie systemu monitoringu wizyjnego w celu zabezpieczenia pomnika i placu przed aktami wandalizmu.

Tabela 41. Budowa budynku zaplecza sportowego KS „Radomniak Radomno”

Tytuł projektu	Budowa budynku zaplecza sportowego KS "Radomniak Radomno"	W 2020 roku został złożony po raz drugi wniosek o dofinansowanie, a w 2021 po raz trzeci złożono wniosek na to zadanie w kolejnej edycji programu.
Wartość ogółem (zł)	738 214,00	
Wnioskowane dofinansowanie (zł)	365 107,00 - Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu	
Program	Sportowa Polska	
Obszar działania	Wsparcie realizacji zadań inwestycyjnych dotyczących obiektów sportowych na terenie całego kraju. Dofinansowaniem mogą zostać objęte obiekty ogólnodostępne, umożliwiające masowe uprawianie sportu.	

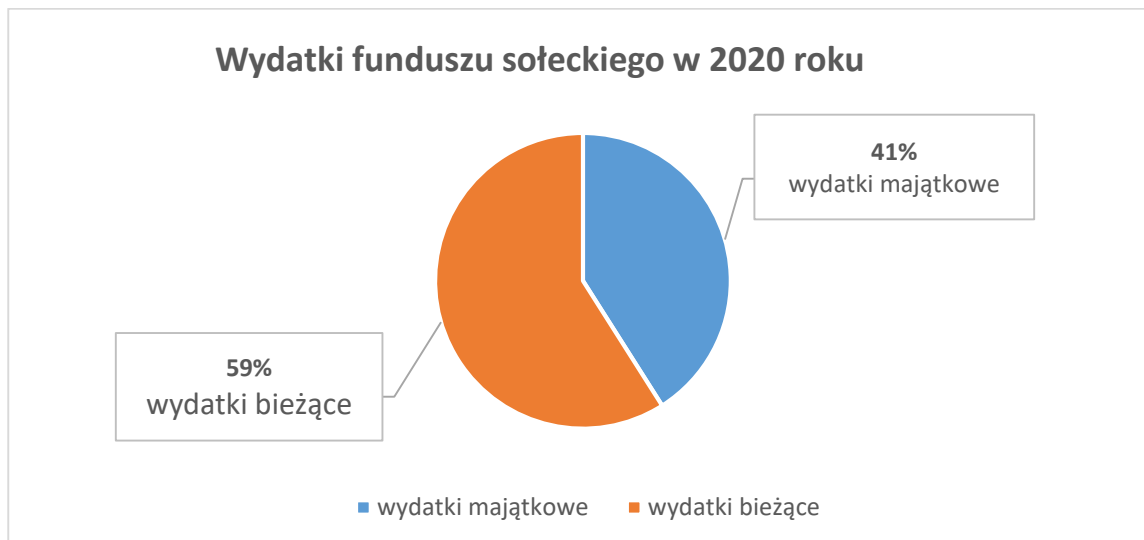
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych projektu

Przedmiotem inwestycji jest budowa zaplecza sportowego w miejscowości Radomno dla miejscowego klubu sportowego KS "Radomniak Radomno" z przeznaczeniem na tymczasowy pobyt ludzi (do 50 osób). Zadanie inwestycyjne obejmuje swym zakresem budowę budynku jednokondygnacyjnego z poddaszem nieużytkowym. Powierzchnia zabudowy - 199,7 m², powierzchnia użytkowa 165,7 m². Budynek będzie wykonany w technologii tradycyjnej - murowanej, główna bryła budynku na planie prostokąta, kryta dachem dwuspadowym o nachyleniu połaci 24 stopnie.

7. REALIZACJA FUNDUSZU SOŁECKIEGO

Fundusz sołecki jest formą funduszu partycypacyjnego. W budżecie Gminy wyodrębnia się środki, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia. To zebranie wiejskie – czyli mieszkańcy danego sołectwa podejmują decyzję, na co mają zostać wykorzystane ww. środki finansowe. Dlatego też, to samym mieszkańcom zależy na tym, aby środki były wydawane w sposób prawidłowy i efektywny. Na realizację przedsięwzięć zaplanowanych w ramach funduszy sołeckich wydatkowano w 2020 roku 517 533,83 zł, co stanowiło niecały 1% ogółu wydatków Gminy.

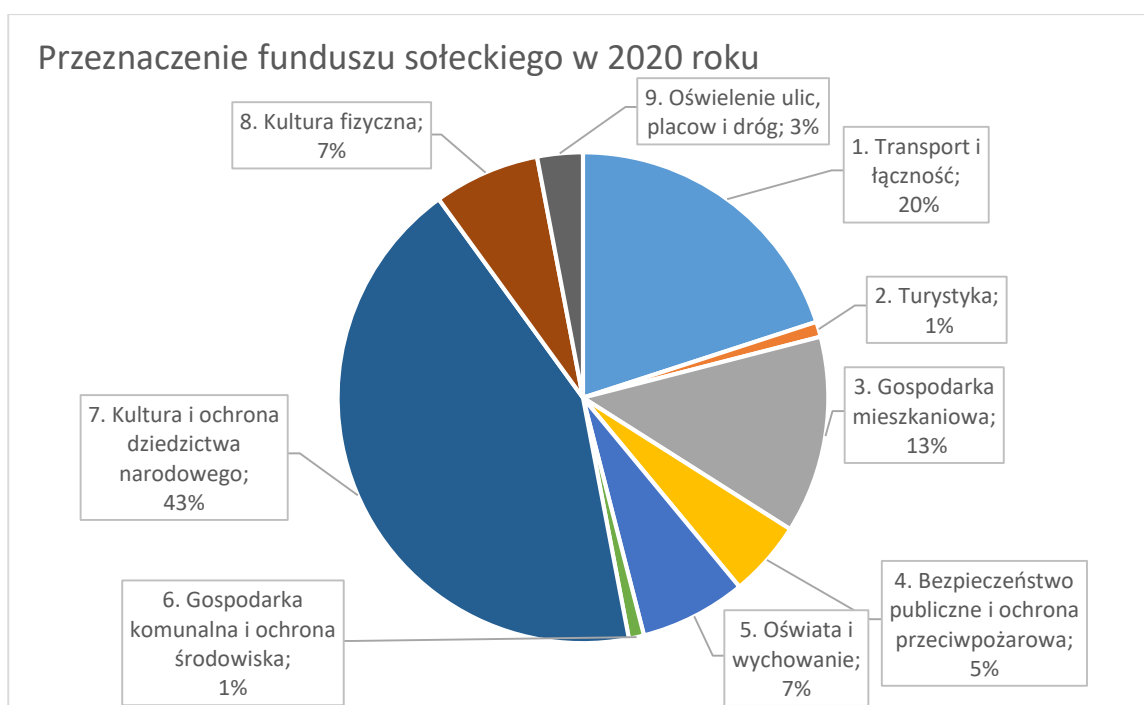
Rysunek 7. Wydatki funduszu sołeckiego w 2020 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych finansowych

Jak wynika z powyższego wykresu 41 % ogółu wydatków to wydatki inwestycyjne, wśród których znalazły się wykonanie dokumentacji technicznej dróg gminnych, uzupełnienie oświetlenia drogowego na terenie sołectwa i wykonanie nowych dokumentacji projektowych na budę oświetlenia, rozbudowę czy też modernizację świetlic wiejskich. Pozostałe wydatki, które w 2020 roku wyniosły ponad 59% ogółu wydatków realizowanych w ramach środków z funduszu sołeckiego to wydatki bieżące związane z organizacją imprez kulturalno-sportowych, wyposażeniem ochotniczych straży pożarnych oraz świetlic wiejskich, wyposażeniem placów zabaw i siłowni zewnętrznych, pielęgnacją i utrzymaniem zieleni na terenie sołectwa, bieżącymi naprawami dróg gminnych.

Rysunek 8. Przeznaczenie funduszu sołeckiego w 2020 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych finansowych

Jak wynika z powyższego wykresu sołectwa najwięcej środków przeznaczają na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (organizacja takich imprez jak Dni Rodziny, Dzień Seniora, doposażenie, remonty świetlic wiejskich itp.), transport i łączność (remonty, utwardzenia dróg gminnych, dokumentacje), kulturę fizyczną (organizacja imprez sportowych). W mniejszym zakresie wydatki przeznaczane są na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową (doposażenie OSP), oświatę i wychowanie (doposażenie szkół gminnych), gospodarkę mieszkaniową (doposażenia placów zabaw, utrzymanie zieleni na terenie sołectwa) oraz gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (pielęgnacja zieleni, budowa oświetlenia drogowego).

Zgodnie z ustawą o funduszu sołeckim gminie przysługuje zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w formie dotacji celowej z budżetu państwa. W 2021 roku otrzymamy dotację celową stanowiącą zwrot wydatków poniesionych w 2020 roku w wysokości 87 323,84 zł.

III. Informacja o stanie mienia komunalnego

Szczegółowe dane zawarte są w sporządzonej informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Nowe Miasto Lubawskie za rok 2020.

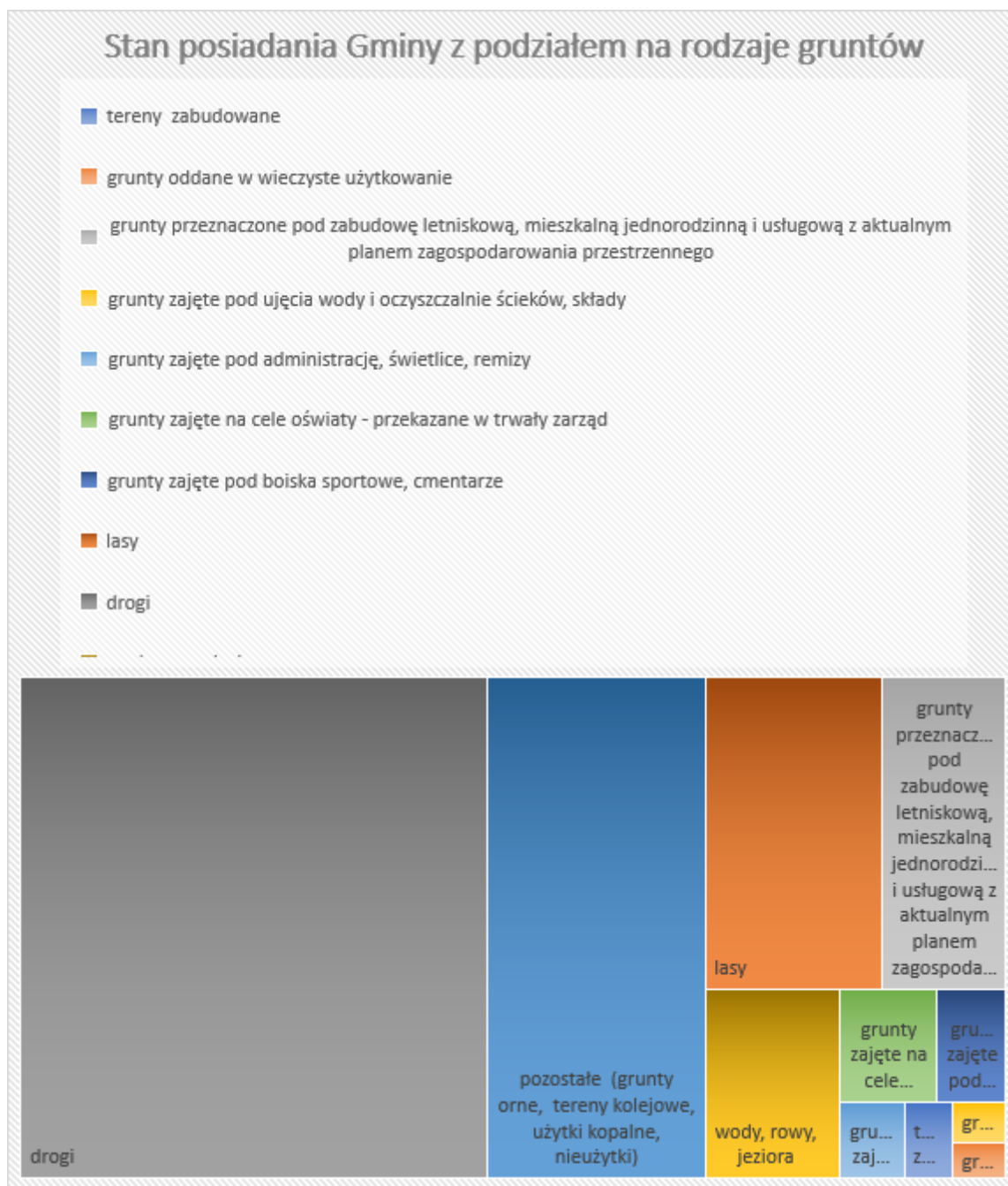
Ogólna powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Nowe Miasto Lubawskie na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 424,6738 ha. Stan posiadania Gminy z podziałem na rodzaj gruntów przedstawia się następująco:

- 3,0911 ha - tereny zabudowane,
- 1,5800 ha - grunty oddane w wieczyste użytkowanie,
- 29,9000 ha - grunty przeznaczone pod zabudowę letniskową, mieszkalną jednorodziną i usługową z aktualnym planem zagospodarowania przestrzennego,
- 1,8484 ha - grunty zajęte pod ujęcia wody i oczyszczalnie ścieków, składy,
- 4,0810 ha - grunty zajęte pod administrację, świetlice, remizy,
- 9,1064 ha - grunty zajęte na cele oświaty - przekazane w trwałą zarząd,
- 6,4929 ha - grunty zajęte pod boiska sportowe, cmentarze,
- 48,8374 ha - lasy,
- 195,5231 ha - drogi,
- 21,6134 ha - wody, rowy, jeziora,
- 102,6001 ha - pozostałe (grunty orne, tereny kolejowe, użytki kopalne, nieużytki).

W roku 2020 z mienia komunalnego wykonano poniższe dochody:

- 5 022,00 zł - wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości;
- 169 601,18 zł - dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Gminy;
- 341 935,80 zł - wpływy ze sprzedaży nieruchomości.

Rysunek 9 . Stan posiadania gminy z podziałem na rodzaje gruntów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o nieruchomościach

IV. Informacja o realizacji polityk, strategii, programów

1. STRATEGIA ROZWOJU GMINY

Strategia rozwoju Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2016-2025 jest głównym dokumentem planistycznym, stanowiącym koncepcję jej rozwoju społeczno-gospodarczego. Została ona przyjęta Uchwałą nr XVIII/131/2016 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju

Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2016-2025. W ramach Strategii opracowane zostały następujące cele rozwoju Gminy:

1. Cel strategiczny 1 – Zwiększenie aktywności społecznej i ekonomicznej mieszkańców gminy oraz wspieranie przedsiębiorczości i edukacji.
  - a) Cel operacyjny 1 – Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości,
  - b) Cel operacyjny 2 - Wspieranie edukacji związanej z informatyką i nowymi technologiami,
  - c) Cel operacyjny 3 – Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości,
  - d) Cel operacyjny 4 – Zwiększenie liczby miejsc pracy.
2. Cel strategiczny 2 – Podniesienie jakości i ilości infrastruktury drogowej, technicznej i miejsc użyteczności publicznej.
  - a) Cel operacyjny 1 – Poprawa jakości infrastruktury drogowej Gminy,
  - b) Cel operacyjny 2 – Poprawa jakości infrastruktury technicznej Gminy,
  - c) Cel operacyjny 3 – Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Gminy
  - d) Cel operacyjny 4 – Zwiększenie estetyki i użyteczności przestrzeni publicznej,
  - e) Cel operacyjny 5 – Ochrona środowiska naturalnego Gminy.

W 2020 roku miała miejsce zmiana zapisów strategii. Rada Gminy Nowe Miasto Lubawskie uchwałą nr XXI/179/2020 z dnia 24 września 2020 r. zmieniła zapisy pierwotnej treści strategii w ten sposób, że w rozdziale 6 „Pola strategiczne, pola i cele operacyjne oraz kierunki działania” dodała punkt 7 w brzmieniu: „Zadanie 7: Budowa hali targowej przeznaczonej w szczególności do promowania lokalnych produktów rolno-spożywczych”. Powyższe spowodowane było wymogiem konkursu „Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014- 2020.

Zgodnie z zapisami strategii, zespół powoływany raz na dwa lata przez Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie do oceny realizacji tego dokumentu (poziomu wdrożenia zapisów strategicznych) przygotowuje ewaluację zadań strategii w formie raportu. W 2018 roku dokonano ewaluacji Strategii rozwoju Gminy. Opis osiągnięcia poszczególnych celów z tej ewaluacji wskazany został w raporcie o stanie gminy za 2018 rok.

Kolejna ewaluacja za lata 2019-2020 miała miejsce na początku 2021 roku. Poniżej zamieszczono opis osiągnięcia poszczególnych celów.

Cel strategiczny 1: Zwiększenie aktywności społecznej i ekonomicznej mieszkańców gminy oraz wspieranie przedsiębiorczości i edukacji.

- a. Cel operacyjny 1: Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości- cel ten zawierał 6 zadań, które zostały zrealizowane pomyślnie;
- b. Cel operacyjny 2: Wspieranie edukacji związanej z informatyką i nowymi technologiami- w ramach tego celu zrealizowano 4 zadania;
- c. Cel operacyjny 3: Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości- Spośród wyznaczonych 6 zadań na realizację tego celu, zrealizowaliśmy wszystkie z nich;
- d. Cel operacyjny 4: Zwiększenie liczby miejsc pracy- W celu wykonania tej operacji zostało wyznaczonych 5 zadań, które zostały zrealizowane.

W wyniku ewaluacji celu strategicznego numer 1 osiągnięto następujące wskaźniki.

Tabela 42. Realizacja pierwszego celu strategicznego Strategii Rozwoju Gminy

Lp.	Wskaźniki monitoringowe	Stan początkowy	Ocena na dzień 31.12.2020r.	Stan pożądaný na koniec 2025r.
1	Liczba osób bezrobotnych w Gminie (Informacje z Ośrodka Pomocy Społecznej)	492	296	380
2	Liczba osób długotrwale bezrobotnych (Informacje z Ośrodka Pomocy Społecznej)	280	141	200
3	Liczba osób bezrobotnych bez żadnych kwalifikacji (Informacje z Ośrodka Pomocy Społecznej)	35%	34%	15%
4	Liczba osób bezrobotnych aktywnie poszukujących pracy (Informacje z Ośrodka Pomocy Społecznej)	0,012% (3 osoby)	0,024% Nie jest możliwy wzrost liczby osób bezrobotnych aktywnie poszukujących pracy przy ogólnym zmniejszeniu bezrobocia, gdyż osoby aktywne po znalezieniu pracy wyłączane są z rejestru PUP.	20% (76 osób)
5	Liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych w gminie (z siedzibą na terenie gminy) (Informacje Inspektor ds. organizacji pozarządowych).	21	Rok 2019 •20 org. pozarządowych Zarejestrowanych w KRS (w tym 10 OSP); •5 org. pozarządowych wpisanych do ewidencji klubów sportowych i uczniowskich klubów sportowych prowadzonej przez starostę; •5 kół gospodyń wiejskich wpisanych do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich; •2 stowarzyszenia zwykle wpisane do ewidencji prowadzonej przez starostę ŁĄCZNIE 32 Rok 2020 •21 org. pozarządowych zarejestrowanych w KRS (w tym 10 OSP); •5 org. pozarządowych wpisanych do ewidencji klubów sportowych i uczniowskich klubów sportowych prowadzonej przez starostę; •6 kół gospodyń wiejskich wpisanych do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich; •3 stowarzyszenia zwykle wpisane do ewidencji prowadzonej przez starostę ŁĄCZNIE 35	30
6	Powierzchnia terenów gotowych pod inwestycje (Informacje z Referatu Inwestycji)	0	20 ha	10 ha
7	Liczba zarejestrowanych firm w Gminie (Informacje z Referatu Administracyjnego).	506	Wg danych GUS na koniec 2020 r. na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie zarejestrowano ogółem 646 podmiotów gospodarki	525

			narodowej wpisanych do rejestru regon.	
8	Wzrost liczby miejsc pracy w firmach działających na terenie Gminy (Informacje z Referatu Administracyjnego).	Wzrost o 40	Brak danych	Wzrost o 40
9	Informatyzacja Urzędu Gminy (Informacje z Referatu Administracyjnego).	1	Przeprowadzono informatyzację Urzędu Gminy.	1
10	Klasa o profilu informatycznym na terenie Gminy (Informacje z Referatu Oświaty)	-	Przeprowadzono 82 godz. dydaktyczne	1
11	Liczba zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych z zakresu informatyki i nowoczesnych technologii (Informacje z Referatu Oświaty)	-	20 godz. dydaktycznych	100
12	Liczba zorganizowanych szkoleń i kursów informatycznych dla osób potrzebujących w świetlicach wiejskich (Informacje z Ośrodka Pomocy Społecznej, Referatu Oświaty)	-	Brak realizacji w latach 2019-2020.	20
13	Liczba zorganizowanych szkoleń dla mieszkańców Gminy z zakresu przedsiębiorczości (Informacje z Ośrodka Pomocy Społecznej, Referatu Administracyjnego).	-	W 2020 nie odbyło się żadne tego typu szkolenie.	20
14	Budowa hali targowej	0	0	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu z monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Nowe Miasto Lubawskie na dzień 31.12.2020 r.

Cel strategiczny 2 – Podniesienie jakości i ilości infrastruktury drogowej, technicznej i miejsc użyteczności publicznej

- a) Cel operacyjny 1: Poprawa jakości infrastruktury drogowej Gminy - W ramach poprawy jakości infrastruktury drogowej na terenie Gminy pozytywnie zrealizowano 5 zadań;
- b) Cel operacyjny 2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej Gminy - W celu realizacji tego celu operacyjnego wyznaczono 7 zadań, z których aż 6 zostało zrealizowanych pomyślnie, natomiast zadanie numer 7 Promocja i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE) nie zostało zrealizowane z uwagi na brak programów, z których Gmina mogłaby pozyskać środki na realizację tego zadania;
- c) Cel operacyjny 3: Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Gminy - Spośród wyznaczonych 4 zadań, zrealizowaliśmy aż 3 z nich. Zadanie numer 4 - Tworzenie mieszkań socjalnych i komunalnych nie zostało zrealizowane, ale w planach jest budowa lokali komunalnych w Jamielniku;
- d) Cel operacyjny 4: Zwiększenie estetyki i użyteczności przestrzeni publicznej – Na wykonanie tego obiektu wyznaczono 4 zadania, spośród których tylko dwa nie zostały zrealizowane, jest to zadanie nr 3 dotyczące rewitalizacji przestrzeni publicznej, gdyż Gmina nie posiada programu rewitalizacji. Zadanie numer 4 dotyczące likwidacji barier architektonicznych zrealizowano dwa podjazdy w Zespole Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie oraz wybudowano kontener z toaletami i prysznicami przystosowanych do obsługi osób z niepełnosprawnościami;

- e) Cel operacyjny 5: Ochrona środowiska naturalnego Gminy - W celu wykonania tej operacji wyznaczona 3 zadania, które zostały zrealizowane pomyślnie we wcześniejszym okresie ewaluacji.

W wyniku ewaluacji celu strategicznego numer 2 osiągnięto następujące wskaźniki.

Tabela 43. Realizacja drugiego celu strategicznego Strategii Rozwoju Gminy

Lp.	Wskaźniki monitoringowe	Stan początkowy	Ocena na dzień 31.12.2020 r.	Stan pożądany na koniec 2025
1	Powierzchnia gruntów zurbanizowanych względem powierzchni ogółem (Informacje z Referatu Inwestycji).	4%	4,2 %	5%
2	Długość ścieżek rowerowych (Informacja z Referatu Drogownictwa).	0 km	8,86km	20 km
3	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w Gminie (Informacje z Referatu Inwestycji).	19,6 km	32,93 km	50 km
4	Długość sieci wodociągowej w Gminie (Informacje z Referatu Inwestycji).	195,1 km	201,61 km	210 km
5	Liczba przydomowych, naturalnych oczyszczalni ścieków (Informacje z Referatu Inwestycji).	12	19	35
6	Usunięcie wyrobów zawierających azbest (Informacje z Referatu Inwestycji).	4300 Mg	601,378 Mg 66,8 Mg/rok	3580 Mg 72Mg/rok
7	Modernizacja nawierzchni dróg gminnych i powiatowych (Informacje z Referatu Drogownictwa).	25 km		
			30,857 km	
8	Długość chodników (Informacje z Referatu Drogownictwa).	Zwiększenie o 15 km		
			8110,00mb	
9	Liczba mieszkań socjalnych/komunalnych w Gminie (Informacje z Referatu Inwestycji).	0/33	0/23	5/50

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu z monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Nowe Miasto Lubawskie na dzień 31.12.2020 r.

2. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

Studium jest dokumentem planistycznym określającym politykę zagospodarowania przestrzennego gminy dla jej całego obszaru. Postanowienia studium w pierwszej kolejności stanowią wytyczne do planowania miejscowego. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego muszą być zgodne z zapisami studium, którego zadaniem jest wyznaczenie kierunków zagospodarowania, kształtowania optymalnej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, w tym nakierowanej na likwidację lub ograniczanie konfliktów przestrzennych struktury funkcji obszarów, a także ustalenie standardów zaspokojenia potrzeb mieszkańców oraz sformułowanie zasad kształtowania zabudowy.

Pierwsze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie zostało uchwalone uchwałą nr XX/34/2000 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie z dnia 11 grudnia 2000 r., zmienione uchwałą

nr XXV/117/05 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie z dnia 29 marca 2005 r. oraz uchwałą nr XXXII/182/2013 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie z dnia 6 marca 2013 r., które obowiązują do dnia dzisiejszego.

W dniu 15 lutego 2017 roku uchwałą nr XXVI/207/2017 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie stwierdziła potrzebę oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

W dniu 25 kwietnia 2018 r. uchwałą Nr XLI/320/2018 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie podjęła decyzję o przystąpieniu do sporządzenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

W dniu 25 lipca 2019 roku uchwałą nr IX/70/2019 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie podjęła decyzję w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowe Miasto Lubawskie, która obowiązująca do dnia dzisiejszego.

Ocenę aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wykonuje się co najmniej raz w czasie trwania kadencji Rady Gminy.

3. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Na obszarze Gminy Nowe Miasto Lubawskie obowiązują 78 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmują 3,63% (500,7927 ha) powierzchni całej gminy.

W dniu 15 lutego 2017 roku Rada Gminy Nowe Miasto Lubawskie podjęła uchwałę nr XXVI/207/2017 w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

Ocenę aktualności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wykonuje się co najmniej raz w czasie trwania kadencji Rady Gminy.

Średni czas oczekiwania na sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynosi 2 lata.

4. PROGRAM GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY

Na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie obowiązują Uchwała Nr VII/60/2019 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie przyjęcia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2019-2024” (Dz. Urz. Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2019 r., poz. 2881).

Na dzień 31 grudnia 2020 r. Gmina posiadała 23 lokale o łącznej powierzchni użytkowej 974,19 m². W ciągu całego 2020 r. z zasobu mienia komunalnego zbyto 1 lokal na rzecz dotychczasowego najemcy. Powierzchnia zbytego lokalu wynosiła 40,00 m². Lokale najemcom są sprzedawane na dogodnych warunkach, tj. z 90% bonifikatą od ceny lokalu mieszkalnego, udzielaną na podstawie Uchwały Nr X/48/2011 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie z dnia 29 czerwca 2011 r. w sprawie udzielania bonifikaty oraz określenia warunków jej stosowania przy sprzedaży lokali mieszkalnych

stanowiących własność gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2011 r. Nr 149, poz. 2311). Z gminnego zasobu mieszkaniowego zdjęte są 2 lokale, położone w budynku mieszkalnym będącym w złym stanie technicznym. Lokale te nie będą przeznaczone do zasiedlania.

Dokonywanie remontów i modernizacji posiadanego zasobu mieszkaniowego ma na celu utrzymanie go w stanie nie pogorszającym się.

Polityka czynszowa Gminy ukierunkowana została na uzyskiwanie stawek czynszu na poziomie zapewniającym pokrycie kosztów utrzymania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy. Proces zakładający docelowe pokrycie kosztów, z wpływów z czynszów powiązany jest z:

- ochroną najuboższych gospodarstw domowych poprzez system obniżek czynszu i pomocy w formie dodatków mieszkaniowych;
- stałą poprawą stanu technicznego mieszkaniowego zasobu Gminy, w tym działań w zakresie obniżenia kosztów jego utrzymania;
- systemową zamianą lokali, w celu racjonalnego zasiedlania zasobu mieszkaniowego, uwzględniającego potrzeby rodzin i ich możliwości finansowe.

Założenia obranej strategii mieszkaniowej zmierzają w kierunku racjonalizacji źródeł finansowania gospodarki mieszkaniowej na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie. Służą temu zmiany w zasadach zarządzania zasobem mieszkaniowym Gminy, urealnienie polityki czynszowej i prywatyzacja zasobu.

5. PLAN WYKORZYSTANIA ZASOBU NIERUCHOMOŚCI GMINNYCH

W okresie objętym sprawozdaniem obowiązywało Zarządzenie Nr 39/2019 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 12 kwietnia 2019 r. w sprawie: przyjęcia na lata 2019-2021 planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

W 2020 r. wykonano plan sprzedaży nieruchomości, osiągając wynik ponad plan, uzyskując przychód w kwocie 341 935,80 zł netto.

Nabywanie nieruchomości do gminnego zasobu następowało w związku z koniecznością realizacji zadań własnych i realizacją zadań publicznych w szczególności budową i poszerzeniami dróg gminnych. W 2020 r. pod drogi i poszerzenia przejęto łącznie 52 nieruchomości.

Zgodnie z przyjętym na lata 2019-2021 planem wykorzystania zasobu nieruchomości, nie aktualizowano opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego, gdyż pod koniec 2018 r. dokonano aktualizacji opłat (3 nieruchomości, które pozostały w zasobie).

Przyjęty plan wykorzystania zasobu nieruchomości wykonywano zgodnie z jego założeniami, poprzez:

- 1) gospodarowanie zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, uwzględniając w pierwszej kolejności potrzeby społeczności lokalnej i realizację zadań publicznych,
- 2) kontynuację dotychczasowych umów dzierżaw i najmu nieruchomości,
- 3) sprzedaż inwestorom mienia przeznaczonego pod zabudowę i generowanie dochodów ze sprzedaży,

- 4) pozostawienie w dotychczasowym sposobie użytkowania nieruchomości komunalnych takich jak: tereny ogólnodostępne, przystanki autobusowe, boiska, tereny zieleni, tereny zalesione, drogi publiczne i wewnętrzne,
- 5) pozostawienie w trwałym zarządzie nieruchomości zasobu, w celu realizacji zadań statutowych,
- 6) odpłatne wydzierżawianie oraz najem nieruchomości zasobu.

6. PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Program opieki nad zabytkami został przyjęty uchwałą nr XXXVIII/296/2018 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 9 lutego 2018 roku w sprawie przyjęcia gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2018-2021.

Celem opracowania programu opieki nad zabytkami gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2018-2021 jest określenie zasadniczych kierunków działań inicjowanych przez władze gminy w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego występującego w jej granicach administracyjnych, zgodnie z przepisami ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Istotnym zagadnieniem uzasadniającym powstanie programu jest zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, jak również jego promocja wśród mieszkańców oraz turystów. Funkcję tę można realizować między innymi poprzez edukację, począwszy od poziomu podstawowego oraz pobudzanie rozwoju turystyki. Działania te mogą przyczynić się do przyspieszenia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Nieodzownym elementem tego typu działań jest budzenie w społeczeństwie świadomości istnienia zabytków i potrzeby ich rewitalizacji, jak również zwrócenie uwagi na istniejącą wspólnotę kulturową. Aby to osiągnąć należy pobudzić świadomość właścicieli, użytkowników i jednostki samorządu terytorialnego, skłonić te grupy do współdziałania, wzbudzić ich odpowiedzialność za właściwy stan zachowania obiektów historycznych oraz aktywny udział w zakresie opieki nad zabytkami.

Gminna ewidencja zabytków zawiera spis 28 obiektów zabytkowych.

Sprawozdanie z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Nowe Miasto Lubawskie przedstawione zostało w 2020 rok.

7. WIELOLETNI PLAN ROZWOJU I MODERNIZACJI URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH I KANALIZACYJNYCH

W 2020 r. na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie obowiązywał Plan przyjęty Uchwałą nr XXXVIII/300/2018 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 9 lutego 2018 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych w Gminie Nowe Miasto Lubawskie na lata 2018-2021.

Plan zakłada, iż Zakład Usług Komunalnych w Mszanowie Sp. z o.o. prowadzi na terenie Gminy działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Przedmiotem działalności Zakładu jest:

- 1) produkcja i sprzedaż wody,
- 2) odbiór ścieków komunalnych,

- 3) eksploatacja sieci wodno-kanalizacyjnej w zakresie wykonywania i modernizacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz usuwania awarii sieci.

Zakład realizując podstawowe założenia planu dąży do osiągnięcia następujących efektów:

- 1) nieprzerwane dostawy wody o odpowiedniej jakości pod odpowiednim ciśnieniem i w wystarczającej ilości,
- 2) zmniejszenie strat wody,
- 3) optymalizacja kosztów produkcji wody,
- 4) zwiększenie dostępności usług, a co za tym idzie rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz przemysłu,
- 5) wyeliminowanie z użytkowania sieci wyeksploatowanych o dużej awaryjności, skrócenie przerw w dostawie wody,
- 6) optymalizacja dystrybucji wody.

Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych zakłada również realizację budowy pięciu zestawów podnoszenia ciśnienia, modernizację sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bagno, przebudowę sieci wodociągowej w Lekartach, rozbudowę sieci wodociągowej Mszanowo - Nowy Dwór Bratiański oraz telemetrię. Realizacja przedmiotowych inwestycji uzależniona jest w dużej mierze od pozyskania środków zewnętrznych.

8. PROGRAM ROZWOJU DRÓG

Gminny Program Rozwoju Dróg na lata 2015-2025 został przyjęty uchwałą Rady Gminy nr X/58/2015 dnia 1 lipca 2015. W ramach przyjętego dokumentu dokonano m.in. analizy uwarunkowań rozwoju gminy Nowe miasto Lubawskie oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, przeanalizowano układ komunikacyjny gminy. Jednym z ważniejszych punktów programu jest plan rzeczowo-finansowy realizacji zadań drogowych na lata 2015-2025. Plan określa kryteria jakie należy uwzględnić przy podejmowaniu decyzji o realizacji wszelkich zadań zarówno inwestycyjnych jak i remontowych i są to:

- 1) techniczne uwarunkowania kolejności realizacji zadań drogowych;
- 2) stan techniczny dróg, zarówno o nawierzchni asfaltowej jak i nieutwardzonej;
- 3) uregulowany stan prawny drogi;
- 4) możliwość usytuowania wzdłuż jezdni w pasie drogowym kanałów technologicznych;
- 5) oczekiwania społeczne;
- 6) planowane kierunki rozwoju miejscowości;
- 7) usprawnienie organizacji ruchu i poprawa bezpieczeństwa w miejscowościach i między nimi.

W ramach programu zaplanowano do przebudowy 13 dróg bądź odcinków dróg o łącznej długości 33,998 km z czego zrealizowano do końca 2020 roku 10,932 km co stanowi 32,16 %.

Dodatkowo zaplanowano 10 odcinków dróg wewnętrznych i osiedlowych o łącznej długości 10,175 km z czego zrealizowano 9,400 km co stanowi 92,38 %.

Podsumowując na łączną długość zaplanowanych do realizacji zadań drogowych tj. 44,173 km wykonano 20,332 km, co stanowi 46 %.

W poprzednim roku rozpoczęto również realizację inwestycji Przebudowa ulic Podleśnej, Skrajnej i Na Stoku w Pacóltowie o łącznej długości ok. 0,9 km o nawierzchni asfaltowej. Jednakże inwestycja ta zostanie w całości zakończona w planowanym terminie do końca maja 2021 r.

W 2020 roku rozpoczęto również realizację innej inwestycji drogowej, która w pierwotnych założeniach miała zostać zakończona w 2020 roku, tj. „Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej w Tylicach (za świetlicą wiejską)”. Inwestycja została zgłoszona przez wykonawcę robót do odbioru końcowego w pierwszym kwartale 2021 roku.

Dodatkowo zostało zaplanowane wykonanie ścieżki pieszo rowerowej na odcinku około 2 km. Zadanie zostało zrealizowane w 100 %.

Zachowując dotychczasowe tempo przebudowy dróg gminnych należy uznać, iż realizacja powyższego planu przebiega prawidłowo i jest on realny do wykonania do końca okresu na jaki został opracowany.

9. ZAŁOŻENIA DO PLANU ZAOPATRZENIA W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, CIEPLNĄ I GAZOWĄ

Założenia zostały przyjęte Uchwałą Rady Gminy NR XIII/94/2015 z dnia 30 listopada 2015 r. Zasadniczym celem jego opracowania jest wypełnienie dyspozycji normy wynikającej z art. 19 ustawy prawo energetyczne, zgodnie z którą obowiązkiem wójta jest opracowanie projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

Dodatkowym celem którego realizacji sprzyjać ma opracowanie dokumentu jest wzrost bezpieczeństwa energetycznego gminy. Elementem projektu założeń jest ocena stanu technicznego oraz rezerw mocy infrastruktury energetycznej istniejącej na obszarze gminy oraz przeprowadzenie prognozy zmian w zakresie zapotrzebowania na energię elektryczną, paliwa gazowe oraz ciepło.

Inwestycje w zakresie założeń do planu zaopatrzenia w energię elektryczną ciepłą i gazową podzielono na sektory.

Sektor ciepłownictwa

Na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie nie funkcjonuje zorganizowany system ciepłowniczy, ponadto nie przewiduje się podjęcia inwestycji mającej na celu realizację sieci ciepłowniczej na terenie gminy w najbliższych latach.

Sektor energetyczny

W Planie Rozwoju energetycznego spółki zatwierdzonym przez URE nie przewidziano do realizacji na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie żadnych inwestycji w zakresie rozbudowy oraz modernizacji systemu energetycznego w omawianym okresie.

Sektor paliw gazowych

Aktualnie na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie istnieje czynna sieć gazowa zasilająca odbiorców w miejscowości Pacóltowo oraz projektowana jest na terenie wsi Łąki Bratiańskie.

10. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ

Celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie jest przedstawienie zakresu działań możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii finalnej we wszystkich sektorach, a co za tym idzie z redukcją emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂. Osiągnięcie tego celu bezpośrednio wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców gminy.

Cel główny gmina zamierza osiągnąć poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

- 1) promowanie gospodarki niskoemisyjnej,
- 2) efektywne gospodarowanie energią,
- 3) zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- 4) redukcję gazowych i pyłowych zanieczyszczeń powietrza, w tym CO₂,
- 5) podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz ich wpływ na lokalną gospodarkę egzoenergetyczną i jakość powietrza.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie wyznacza główne działania dla osiągnięcia założonych celów są to:

Działanie I. Działania z zakresu planowania przestrzennego - planowanie przestrzenne zorientowane na gospodarkę niskoemisyjną. Gmina Nowe Miasto Lubawskie jest zorientowana na gospodarkę niskoemisyjną. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowe Miasto Lubawski przyjętym Uchwałą NR IX/70/2019 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowe Miasto Lubawskie wyznaczono strefy ukierunkowane na wielofunkcyjność zabudowy. Pod kątem rozwoju komunikacji projektuje się wykonanie ścieżki rowerowej o znaczeniu międzyregionalnym poprowadzonej śladem zlikwidowanej linii kolejowej. Ścieżka ta od miejscowości Radomno w kierunku północnym prowadzona jest trasą korytarza uzupełniającego wyznaczonego w planie zagospodarowania przestrzennego województwa Warmińsko - Mazurskiego. Wskazano także tereny lokalizacji odnawialnych źródeł energii (OZE) wraz ze strefą oddziaływania. Wielkość strefy zależna jest od przyjętej technologii. Tereny te stanowią obszar, gdzie mogą być lokalizowane urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, innych niż elektrownie wiatrowe. W nowopowstających miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (prawo lokalne) gminy dopuszcza się budowę i użytkowanie indywidualnych źródeł zaopatrzenia w energię elektryczną wykorzystujących odnawialne źródła energii (w formie mikroinstalacji), z wyłączeniem siłowni wiatrowych dzięki czemu nie hamuje się wzrostu efektywności wykorzystania energii oraz odnawialnych źródeł

energii. Dopuszcza się budowę i użytkowanie indywidualnych źródeł zaopatrzenia w energię elektryczną wykorzystujących odnawialne źródła energii (w formie mikroinstalacji), z wyłączeniem siłowni wiatrowych.

Działanie II. Działania promocyjne - promocja działań zorientowanych na redukcję emisji zanieczyszczeń. Pracownicy Urzędu Gminy prowadzą działania wspierające przeprowadzenie planowanych inwestycji energooszczędnych i zmniejszających emisję CO₂ poprzez informowanie zainteresowanych o możliwościach pozyskania dofinansowania na realizację inwestycji ekologicznych, o wymaganych dla realizacji zadania procedurach administracyjnych, służą pomocą i doradztwem w procesie inwestycyjno-budowlanym.

Działanie III. Zamówienia publiczne - zielone zamówienia publiczne. Gmina w ramach zamówień publicznych realizowała przedsięwzięcia które w sposób naturalny przyczyniły się do zmniejszenia emisji CO₂ i oszczędności zużywanej energii poprzez budowę i modernizację obiektów gminnych w technologii energooszczędnej, naprawę i budowę dróg gminnych poprawiając warunki jazdy i zmniejszenie zużycia paliwa, budowę oświetlenia drogowego typu LED oszczędzając zużycie energii elektrycznej. Zielone zamówienia to :

- 1) kompleksowa termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Mszanowie,
- 2) wymiana źródła ciepła – kocioł na biomasę w świetlicy wiejskiej w Lekartach,
- 3) częściowa wymiana stolarki w remizie w Gwiździnach.

Działanie IV. Transport - Kampanie edukacyjno-informacyjne z zakresu zrównoważonego zużycia energii i ekologii w sektorze transportu. Gmina intensywnie popularyzuje jazdę na rowerze jako alternatywę dla indywidualnych środków transportu poprzez budowę kolejnych odcinków ścieżki rowerowej łączącej Nowe Miasto Lubawskie z Iławą – dotychczas wybudowano odcinek o długości 9,06 km Działanie to wpłynie na zwiększenie ekologii w sektorze transportu oraz zmniejszenie emisji CO₂. Zarówno strona internetowa Urzędu Gminy jak i portale społecznościowe popularyzują jazdę na rowerze z wykorzystaniem istniejącej ścieżki rowerowej

Działanie V. Ecodriving - Większość kierowców deklaruje ekologiczną i ekonomiczną jazdę zwłaszcza, że pomimo rosnącej liczby samochodów są one wyposażone we wskaźniki sugerujące najbardziej ekonomiczną jazdę.

Działanie VI. Montaż pomp ciepła - Działanie nie zostało zrealizowane ze względu na brak dodatkowych środków finansowych.

Działanie VII – IX. Rozwój rozproszonych źródeł energii - W ramach realizacji tych działań planowano montaż:

- 1) kolektorów słonecznych – planowana ilość instalacji 10, wykonana 0 - brak zainteresowania mieszkańców,
- 2) mikro instalacji – planowana ilość instalacji 20, wykonana – brak danych, według szacunków plan został wykonany.

- 3) małe instalacje – planowana ilość instalacji 10, wykonana – brak danych, według szacunków plan został wykonany.

Działanie X. Ograniczenie niskiej emisji z budynków mieszkalnych - Pracownicy Urzędu Gminy informują mieszkańców o możliwości skorzystania z rządowego programu „Czyste Powietrze”, który umożliwia m.in. uzyskanie środków na wymianę lokalnych kotłów węglowych na kotły wykorzystujące biomasę, gaz, pompy ciepła wraz z panelami fotowoltaicznymi.

Działanie XI. Termomodernizacja budynków mieszkalnych - Pracownicy Urzędu Gminy informują mieszkańców o możliwości skorzystania z rządowego programu „Czyste Powietrze”, który umożliwia uzyskanie środków m. in. na termomodernizację budynków mieszkalnych, przyczyniającą się do energooszczędności

Działanie XII. Rozwój budownictwa pasywnego i energooszczędnego - W ramach działania Gmina rozpoczęła realizację termomodernizacji obiektu użyteczności publicznej realizując zadanie pod nazwą „Kompleksowa termomodernizacja Świetlicy Wiejskiej w Mszanowie”, która obejmowała docieplenie całego budynku wraz z dachem ścianami i fundamentami, wymianę oświetlenia na energooszczędne typu LED. Dodatkowo zostanie wymieniona instalacja centralnego ogrzewania w całym budynku z wymianą grzejników i przyłącza do kotłowni. W ramach zadania zainstalowana zostanie mechaniczna wentylacja wraz z odzyskiem ciepła (rekuperacją). W kolejnych latach planowana jest do realizacji w 2021 roku - kompleksowa termomodernizacja budynku szkoły w Jamielniku - opracowano dokumentację techniczną, pozyskano dofinansowanie. Realizacji tego działania służy również modernizacja, budowa obiektów użyteczności publicznej w technologii energooszczędnej:

- 1) odbudowa i rozbudowa Świetlicy Wiejskiej w Gwiżdżinach wykonana w technologii energooszczędnej z oświetleniem typu LED (ściany, posadzki okna i drzwi zewnętrzne spełniają wysokie wymagania norm cieplnych i pozwalają na znaczne oszczędności energii),
- 2) rozbudowa remizy OSP w Chroślu – wykonana w technologii j. w.,
- 3) budowa świetlicy wiejskiej w Bagnie – wykonana w technologii j. w.

Realizując powyższe zadania Gmina propaguje rozwój budownictwa energooszczędnego wskazując możliwości oszczędności energii, a co za tym idzie możliwości zmniejszenia kosztów eksploatacji budynków, prowadzi to także do zmniejszenia emisji CO₂.

Działanie XIII. Montaż odnawialnych źródeł energii na obiektach publicznych - Zadanie nie zostało wykonane – lokalizacja i usytuowanie względem stron świata obiektów użyteczności publicznej nie pozwala na efektywne wykorzystanie energii słonecznej dodatkowo brak dostosowania konstrukcji dachów, ich kąta nachylenia, zmniejsza efektywność ekonomiczną instalacji.

Działanie XIV. Modernizacja oświetlenia ulicznego - W 2020 roku zrealizowano również budowę oświetlenia drogowego w miejscowościach Mszanowo 27 sztuki, Radomno 7 sztuk i Nawra 46 sztuk Łącznie zamontowano 78 lamp (80 opraw) oświetlenia drogowego.

Działanie XIV. Inwentaryzacja oświetlenia ulicznego - W 2020 roku nie została przeprowadzona inwentaryzacja oświetlenia ulicznego.

Plan gospodarki niskoemisyjnej jest realizowany w sposób ciągły w zależności od ogłaszanych programów gwarantujących dofinansowanie projektów gospodarki niskoemisyjnej związanych z oszczędnością energii.

II. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 - 2025 r. przyjęty Uchwałą Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie Nr XL/313/2018 z dnia 28 marca 2018 r.

W Gminie Nowe Miasto Lubawskie Wojewódzki program gospodarki odpadami realizowany jest poprzez członkostwo w Związku Gmin Czyste Środowisko. Wprowadzony system workowy "segregacja u źródła" powoduje, że większość osób z gminy Nowe Miasto Lubawskie segreguje odpady.

W 2020 r. odebrano z terenu Gminy odpady komunalne w ilościach:

- 1) papier i tektura 14 Mg,
- 2) szkło 139,7 Mg,
- 3) tworzywa sztuczne 66,9 Mg,
- 4) metale 0,1 Mg,
- 5) odzież i tekstylia 0,2 Mg,
- 6) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny 27,7 Mg w tym niebezpieczne 18,8 Mg,
- 7) wielkogabarytowe 64,2 Mg,
- 8) ulegające biodegradacji 279,5 Mg,
- 9) zmieszane odpady opakowaniowe 96,9 Mg,
- 10) pozostałe 200,1 Mg,
- 11) odpady budowlane i rozbiórkowe 22,2 Mg.

Względem roku poprzedniego tylko zmieszanych odpadów opakowaniowych w 2020 r. zebrano mniej niż w 2019 r. Pozostałe frakcje odpadów ww. zostały zebrane w ilościach większych niż w 2019 r. Koszt funkcjonowania systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy w 2020 r. wyniósł 1 532 tys. zł, w tym: zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych: 893 tys. zł, a zagospodarowania selektywnych odpadów komunalnych: 639 tys. zł.

Nadmienić warto, że mieszkańcy zagospodarowali część odpadów komunalnych we własnym zakresie, tj.: papier, tekturę oraz drewno i opakowania z drewna – jako paliwo; gruz, odpady mineralne – do utwardzania nawierzchni; bioodpady stanowiące odpady komunalne – w przydomowych kompostownikach i do skarmiania zwierząt.

Program ochrony środowiska realizowany jest również poprzez:

- akcje edukacyjne – nie były realizowane w 2020 roku ze względu na pandemię;
- rozbudowę sieci wodociągowych i kanalizacyjnych - w 2020 r. zrealizowano zadania: budowa sieci wodociągowej w miejscowości Gwiździny – 791,5 m.b., budowa sieci wodociągowej w miejscowości Nawra – 265,5 m.b., budowa sieci wodociągowej

w miejscowości Jamielnik – 406,0 m.b., budowa sieci wodociągowej w miejscowości Bratian – 97,5 m.b., budowa sieci wodociągowej w miejscowości Jamielnik i Chrośle – 26,8 m.b., budowa sieci wodociągowej w miejscowości Pacółtowo – 60,0 m.b., budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Pacółtowo – 404,0 m.b.;

- wprowadzanie standardów akustycznych – w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wprowadza się zapisy chroniące jakość powietrza poprzez ustalenie zakazu stosowania wysokoemisyjnych systemów grzewczych oraz zapisy o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku – odpowiednio dla przeznaczenia terenu i rodzaju zabudowy;
- coroczne nasadzenia drzew i krzewów - dbałość o bioróżnorodność (gatunki rodzime oraz posiadające zdolność pochłaniania pyłów i odporne na suszę) - w 2020 r. posadzono 100 szt. drzew (lipa, jarząb, sosna, klon, wierzba) w pasach dróg gminnych oraz na innych terenach stanowiących własność gminy. W miejscowości Bagno utworzono nowy teren zielony (rekreacyjny), na którym posadzono różnorodne krzewy i drzewa w ilości 120 szt. Na terenie miejscowości Mszanowo na przystani kajakowej posadzono 96 krzewów;
- prowadzenie kontroli wywiązywania się właścicieli nieruchomości z obowiązku gospodarowania ściekami - 60 kontroli w 2020 r.

12. PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI I ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT

Uchwała wprowadzająca program podejmowana jest corocznie. W 2020 r. program realizowany był na podstawie Uchwały XVI/124//2020 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie w 2020 r.

Zadania wykonywane w ramach programu to przede wszystkim:

- 1) zapewnienie schronienia i opieki weterynaryjnej bezdomnym zwierzętom z terenu Gminy,
- 2) przeciwdziałanie bezdomności zwierząt,
- 3) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- 4) odławianie bezdomnych zwierząt,
- 5) obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt przekazanych do schroniska dla zwierząt,
- 6) poszukiwanie właścicieli zwierząt i nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 7) usypianie ślepych miotów,
- 8) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- 9) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,
- 10) elektroniczne znakowanie zwierząt, w szczególności psów.

W 2020 r. skutek realizacji programu odłowiono 5 psów, wszystkie przekazano do adopcji, wysterylizowano i dokarmiano 10 dzikich kotów, odłowiono 8 dzikich zwierząt (sarny, lisy, jenot, dziki, kuny, łabędzie), które w przypadkach tego wymagających objęto

opieką weterynaryjną, przetransportowano do naturalnego środowiska lub ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt. Koszty realizacji programu wyniosły: 6 094,21 zł.

13. PROGRAM INWENTARYZACJI I USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Program przyjęty uchwałą nr XLV/233/10 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie przyjęcia „Programu inwentaryzacji i usuwania wyrobów zawierających azbest na lata 2010-2032 dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie z siedzibą w Mszanowie”, a następnie aktualizowano w 2012 r. uchwałą nr XIX/109/2012 z dnia 28 marca 2012 r. i uchwałą nr XXXII/192/2013 z dnia 6 marca 2013r.

Celem programu jest:

- usunięcie z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie wyrobów zawierających azbest,
- wyeliminowanie u mieszkańców Gminy negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych azbestem,
- spowodowanie sukcesywnej likwidacji negatywnego oddziaływania azbestu na środowisko,
- pomoc mieszkańcom Gminy Nowe Miasto Lubawskie w zgodnej z obowiązującymi przepisami prawa realizacji kosztownej wymiany płyt cementowo-azbestowych.

W ramach ww. programu gmina od 2012 r. prowadzi działania w zakresie pozyskiwania środków finansowych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie na utylizację wyrobów azbestowych, jak również angażuje własne środki finansowe aby pomóc mieszkańcom.

W 2019 r. przeprowadzono nabór wniosków wśród właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie. Zgodnie z zaleceniami nabór obejmował działania na rok 2019 i 2020. Projekt zrealizowano i rozliczono w 2020 roku, zgodnie z zawartą umową z dotującym Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Zutylizowano 89,840 Mg wyrobów zawierających azbest. Wartość zadania wyniosła 33 241,54 zł, dotacja na poziomie 85% osiągnęła wysokość 28 255,29 zł. W 2020 r. planowano likwidację wyrobów zawierających azbest z 43 nieruchomości położonych na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie zrealizowano jednak na 26 nieruchomościach (zmniejszenie wynika z faktu wycofania się właścicieli nieruchomości z udziału w projekcie konieczność partycypacji w kosztach).

W 2020 r. przy wsparciu finansowym Ministerstwa Rozwoju przeprowadzono aktualizację inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie, która wykazała, że na terenie Gminy znajduje się 3 698,622 Mg wyrobów zawierających azbest. Na realizację zadania Gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 15 600 zł, koszt całości zadania wyniósł 20 295 zł.

14. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Strategia została przyjęta uchwałą nr XXIII/175/2016 z dnia 26 października 2016 r. Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2016-2020. Jej celem jest

przeciwdziałanie i zapobieganie marginalizacji i wykluczaniu społecznemu osób i rodzin, stwarzając im możliwość rozwoju i zapobiegania ich potrzeb.

Zawiera ona następujące priorytety:

- 1) wykorzystanie zasobów własnych i środków zewnętrznych w celu przeciwdziałania ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobiegania ich skutkom;
- 2) wspieranie rodzin, dbałość o właściwy rozwój dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom, zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia;
- 3) wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych, podejmowanie działań zmierzających do utrzymania ich w środowisku zamieszkania, zapewnienia im udziału w życiu społecznym;
- 4) zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy poprzez działania o charakterze profilaktycznym i prewencyjnym, skuteczna realizacja zadań służb odpowiedzialnych za zapewnienie porządku i bezpieczeństwa, jak również umacnianie wsparcia sąsiedzkiego;
- 5) rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

Monitoring z realizacji strategii za każdy rok sporządzany jest w drugim kwartale roku następnego i dostępny jest w Ośrodku Pomocy Społecznej Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie.

Z oceny zasobów na 2020 r. dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie wynika, że główną kwestią społeczną było bezrobocie strukturalne i związane z nim ubóstwo wielu rodzin. Znaczącymi problemami wśród świadczeniobiorców Ośrodka Pomocy Społecznej jest także niepełnosprawność i długotrwała choroba, a także potrzeba ochrony macierzyństwa. W stosunku do lat poprzednich można zaobserwować spadek osób korzystających z pomocy społecznej zwłaszcza w zakresie pomocy w formie zasiłków stałych i okresowych w związku z uzyskaniem świadczeń emerytalnych – obniżenie wieku emerytalnego oraz uzyskaniem prawa do rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego - dla mam, które nie podejmowały zatrudnienia w związku z wychowaniem 4 dzieci, a także w zakresie świadczeń rodzinnych spowodowane wzrostem najniższego wynagrodzenia oraz utrzymaniem na dotychczasowym poziomie kryteriów dochodowych.

Przy planowaniu budżetu na zadania z zakresu pomocy społecznej na następny rok należy uwzględnić następujące kwestie:

1. Pomimo spadku liczby osób w wieku poprodukcyjnym w związku z długotrwałą chorobą i niepełnosprawnością oraz osłabieniem więzi rodzinnych zachodzi konieczność zabezpieczenia odpowiednich środków finansowych na zabezpieczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób starszych oraz utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych pozbawionych opieki ze strony rodziny w domach pomocy społecznej.

2. W celu umożliwienia powrotu dzieci do rodzin biologicznych oraz zapobiegania umieszczania dzieci w pieczy zastępczej w rodzinach wykazujących trudności wychowawcze należy kontynuować zatrudnienie i rozwijanie form pracy asystentów rodziny.

3. W celu umożliwienia osobom i rodzinom dostępu do aktywnej integracji społecznej i zawodowej należy je dalej rozwijać i upowszechniać dzięki pozyskanym środkom finansowym z Unii Europejskiej .

4. W celu zmniejszenia oraz zapobiegania zjawisku przemocy w rodzinach należy uświadamiać mieszkańców poprzez działania edukacyjne i profilaktyczne wskazując prawidłowe wzorce zachowań.

15. GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Program został przyjęty uchwałą nr XVII/139/2020 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 19 marca 2020 w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 - 2023. Jego celem jest utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka dzięki utrzymaniu lub przywróceniu zdolności rodziny do pełnienia swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez wzmocnienie działań profilaktycznych, doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pracy pozostawienia lub powrotu dziecka do rodziny.

Zawiera on następujące priorytety: system wspierania rodziny nie powinien ograniczać się tylko do działań związanych ściśle z pomocą społeczną i adresowanych przede wszystkim do rodzin, które są już zagrożone bądź dotknięte problemami opiekuńczo- wychowawczymi. Ważnym elementem programu są działania profilaktyczne, integracyjne, informacyjne i aktywizujące tj. kampanie promocyjno-informacyjne na rzecz umacniania wartości rodziny, umacniania więzi międzypokoleniowej, wskazywania właściwych form spędzania czasu wolnego, środowiskowe spotkania integracyjne, spotkania integracyjne dotyczące roli rodziny w procesie wychowania dziecka, aktywizowanie społeczności lokalnych do działań na rzecz rodziny , stwarzanie warunków do działań samopomocowych.

W 2020 r. pozyskano 1 700,00 zł na sfinansowanie wynagrodzenia asystenta rodziny ze środków w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej 2020”. Współfinansowano pobyt dzieci w rodzinach zastępczych – 6 rodzin (9 dzieci).

Rodziny, które zostały objęte wsparciem asystentów były głównie niewydolne wychowawczo, dotknięte przemocą, niepełne, wielodzietne. Asystent rodziny prowadzi systematyczny trening rodzin w podstawowych sprawach życia codziennego takich jak: dbanie o higienę dzieci, planowanie wydatków i dysponowanie budżetem domowym, sprzątanie, przygotowywanie posiłków. W 2020 roku z rodziny były objęte wsparciem asystenta rodziny w związku z postanowieniem Sądu rodzinnego.

W 2020 roku w programie zrealizowano następujące wskaźniki:

- 1) liczba udzielonych porad w Punkcie konsultacyjnym - 12 (wzrost o 2);
- 2) liczba wspieranych rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - 11 rodzin (spadek o 5 rodzin);
- 3) liczba zatrudnionych asystentów – 1 etat (bez zmian);
- 4) liczba rodzin wspierających – 0 (bez zmian);
- 5) liczba spotkań rodzin mających na celu wymianę doświadczeń, integrację i edukację - 0 (spadek spowodowany zagrożeniem epidemiologicznym w związku z pandemią Covid-19);
- 6) liczba grup wsparcia - 0 (bez zmian);

- 7) liczba rodzin objętych pomocą finansową i rzeczową (świadczenia z pomocy społecznej)– 257 rodzin (spadek: w 2018 r. – 324, w 2019 r. - 295);
- 8) liczba rodzin zastępczych finansowanych w ramach ustawy – 6 rodzin w tym 9 dzieci (wzrost: w 2018 r. - 2 rodziny, 5 dzieci; w 2019 r. – 4 rodziny, 9 dzieci).

16. PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Program został przyjęty uchwałą nr XIII/105/2019 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok. Jego celem jest kreowanie lokalnych zasad polityki społecznej służących zmniejszeniu aktualnych i zapobieganiu przyszłym problemom alkoholowym, zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych i osób dotkniętych przemocą, działalność wychowawcza i informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, ograniczanie dostępności alkoholu dla dzieci i młodzieży.

Zawiera on następujące priorytety:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przez sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Z planowanych środków w wysokości 81 000 zł w 2020 roku wydatkowano kwotę 75 902,17 zł. W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020 prowadzone były działania mające na celu:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu (poradnictwo dla 11 osób uzależnionych i współuzależnionych w ramach Punktu Konsultacyjnego w Mszanowie, pokrycie kosztów sądowych 4 wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe),
- 2) udzielanie pomocy psychospołecznej rodzinom zagrożonym alkoholizmem (prowadzenie zajęć opiekuńczo wychowawczych w 9 grupach na terenie szkół dla 132 dzieci),

- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej dla dzieci i młodzieży (warsztaty i spektakle profilaktyczne w szkołach dla 423 uczniów i 35 nauczycieli, tworzenie dostępu do trzeźwego i zdrowego stylu życia poprzez modernizację placów zabaw),
- 4) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (11 posiedzeń komisji, omówienie 48 spraw dotyczących osób nadużywających napoje alkoholowe, kontrole 2 punktów sprzedaży alkoholu, szkolenie 2 członków komisji),
- 5) na potrzeby funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego w warunkach pandemii covid-19, gdzie realizowana jest pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych od alkoholu oraz środków psychoaktywnych ze środków programu dofinansowano zakup sprzętu komputerowego.

Realizowane działania w 2020 roku są kontynuacją działań z lat poprzednich, a ich zakres jest corocznie powielany oraz modyfikowany w zależności od potrzeb zgłaszanych ze strony szkół oraz środowiska lokalnego. W stosunku do roku poprzedniego zaobserwowano:

- 1) spadek działań profilaktycznych na terenie szkół (w 2020r. profilaktyką objęto 423 uczniów, a w 2019r. profilaktyką objęto 576 osób, spadek o 153 osoby w związku z nauczaniem zdalnym wprowadzonym przez pandemię covid-19),
- 2) tendencję wzrostową w zakresie liczby osób uzależnionych od alkoholu (w 2019 r. na posiedzeniu GKRPA rozpatrywano 43 sprawy dotyczące osób uzależnionych od alkoholu w tym 62% w związku z prowadzoną procedurą Niebieskiej Karty, w 2020 r. spraw było 48 w tym 65% połączonych z przemocą domową),
- 3) tendencję stałą dotyczącą osób nietrzeźwych zatrzymanych przez Policję w miejscach publicznych (w 2019 r. - 12 osób umieszczonych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych, w 2020 r. 11 osób umieszczonych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych),
- 4) wzrost liczby osób pijących alkohol wśród dzieci i młodzieży w stosunku do roku poprzedniego (w 2018 r. 47,3% badanej młodzieży wskazała, że nie piła alkoholu, w 2019 r. było ich 67,5%, natomiast w 2020 r. alkoholu nie piło nigdy 49,68 % badanej młodzieży),
- 5) nieznaczny wzrost liczby młodzieży spożywającej alkohol w dyskotekach (2018 r. - 14%, w 2019 r. - 0% a w 2020 r. - 5,25% badanej młodzieży) oraz w barze i pubach (2018 r. - 1,1% , w 2019 r. - 0%, w 2020 r. - 2,21% badanych).

W przyszłości zachodzi więc dalsza potrzeba rozszerzania oferty profilaktycznej na terenie szkół zarówno w zakresie różnorodności problematyki, a także grup odbiorców ze względu na wiek i liczbę oraz dalsze działania skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych.

17. PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Program został przyjęty uchwałą nr II/15/2018 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2019-2021. Jego celem jest podniesienie świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych.

Zawiera on następujące priorytety:

- 1) skoordynowanie działań lokalnych podmiotów na rzecz przeciwdziałania narkomanii na terenie Gminy,
- 2) zwiększenie dostępności społeczeństwa do specjalistycznych form pomocy dla osób uzależnionych,
- 3) działania profilaktyczne i informacyjno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży oraz rodzin,
- 4) podnoszenie kwalifikacji i wiedzy kadry działającej w obszarze przeciwdziałania zjawisku narkomanii.

Z planowanych środków w wysokości 2 000 zł w 2020 roku wydatkowano całość. W ramach Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2019-2021 w 2020 roku prowadzono działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży dla 283 osób (warsztaty profilaktyczne dla uczniów szkół z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie) i badania ankietowe wśród uczniów szkół na terenie Gminy. Na potrzeby funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego w warunkach pandemii covid-19, gdzie realizowana jest pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych od alkoholu oraz środków psychoaktywnych ze środków programu dofinansowano zakup sprzętu komputerowego.

Realizowane działania w 2020 roku są kontynuacją działań z lat poprzednich, a ich zakres jest corocznie powielany oraz modyfikowany w zależności od potrzeb zgłaszanych ze strony szkół oraz środowiska lokalnego. W stosunku do roku poprzedniego zaobserwowano:

- 1) mniejszą liczbę osób, które skorzystały z oferty profilaktycznej na terenie szkół (w 2020r. profilaktyką objęto 283 uczniów, a w 2019 r. 461), związaną z nauczaniem zdalnym dzieci i młodzieży spowodowanym zagrożeniem epidemiologicznym podczas pandemii covid-19,
- 2) wzrost liczby prowadzonych przez Policję postępowań w związku z czynami z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (w 2018 r. 2 postępowania w tym 1 w stosunku do osoby nieletniej, w 2019 r. 2 postępowania w tym 1 w stosunku do osoby nieletniej, w 2020 r. 5 postępowań, żadnych w stosunku do osoby nieletniej),
- 3) stały poziom świadomości wśród młodzieży szkolnej w zakresie szkodliwości zażywania środków odurzających (w 2018, 2019 i 2020 roku brak sytuacji zażywania środków odurzających na terenie szkół).

W zakresie przeciwdziałania narkomanii w przyszłości zachodzi dalsza potrzeba rozszerzania oferty profilaktycznej dla uczniów w związku z narastającym problemem dostępności środków odurzających, zwłaszcza dopalaczy.

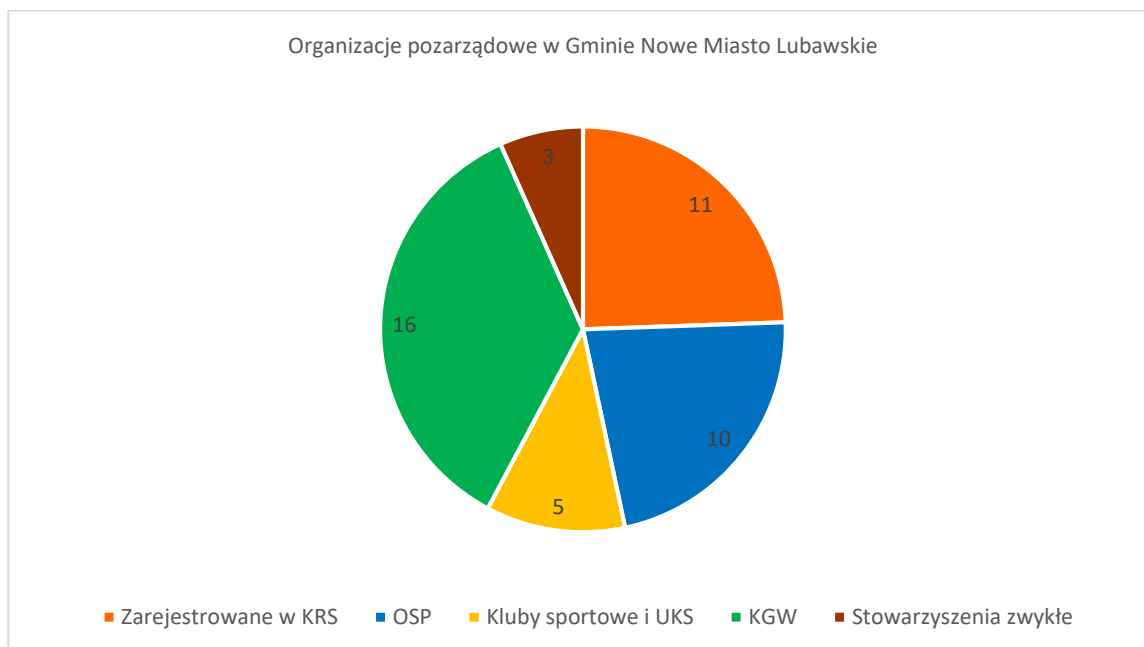
18. PROGRAM WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. w Gminie funkcjonowało 45 organizacji pozarządowych, w tym:

- 21 stowarzyszeń zarejestrowanych w KRS (w tym 10 ochotniczych straży pożarnych),
- 5 klubów sportowych i uczniowskich klubów sportowych wpisanych do ewidencji prowadzonej przez starostę,

- 6 kół gospodyń wiejskich wpisanych do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich,
- 10 kół gospodyń wiejskich działających na podstawie wcześniejszych przepisów ustawy z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników,
- 3 stowarzyszenia zwykłe wpisane do ewidencji prowadzonej przez starostę.

Rysunek 10. Organizacje pozarządowe w Gminie Nowe Miasto Lubawskie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o organizacjach pozarządowych

W 2020 roku współpraca Gminy Nowe Miasto Lubawskie z sektorem pozarządowym odbywała się w oparciu o zapisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz roczny „Program współpracy Gminy Nowe Miasto Lubawskie z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2020 rok”, przyjęty do realizacji uchwałą Nr XI/93/2019 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 28 listopada 2019 r.

Na realizację zadań priorytetowych wpisanych do programu współpracy zaplanowano w budżecie Gminy środki w wysokości 209 500 zł, w tym na zadania z zakresu:

- ochrony i promocji zdrowia – 3 000 zł,
- działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym – 2 000 zł,
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 201 500 zł,
- działalności na rzecz organizacji pozarządowych (wspieranie organizacji poprzez dofinansowanie wkładów własnych do projektów finansowanych z funduszy zewnętrznych) – 3 000 zł.

Zadania zlecono po przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert. W 2020 r. ogłoszono 3 konkursy. Do konkursów przystąpiło 13 organizacji, które złożyły łącznie 27 ofert na realizację 6 zadań priorytetowych. Zaopiniowano pozytywnie 27 ofert i zarządzeniami Wójta dokonano ostatecznego wyboru ofert oraz zlecono do realizacji wykonanie 27 zadań, udzielając jednocześnie organizacjom dotacji na dofinansowanie lub finansowanie realizacji tych zadań. W trybie pozakonkursowym wpłynęła 1 oferta.

Na podstawie tej oferty, Wójt, uznając celowość realizacji zadania, zlecił organizacji, z pominięciem otwartego konkursu ofert, realizację 1 zadania publicznego z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.

Poniższy wykres przedstawia procentowy podział środków z budżetu Gminy, przekazanych w trybie konkursowym oraz z pominięciem otwartego konkursu ofert na dofinansowanie lub finansowanie realizacji zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym.

Rysunek 11. Podział środków przekazanych w 2020 roku organizacjom pozarządowym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych finansowych

Jak wynika z powyższego wykresu najczęściej, bo aż 96,00% całkowitych środków dotacji dla organizacji pozarządowych, przekazano na realizację zadań z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej (w roku 2019 – 92,70%), na zadania z zakresu ochrony i promocji zdrowia – 1,44% (w 2019 r.- 2,12%). Na zadania z zakresu działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym (pomocy społecznej) przekazano 1,03% (w roku 2019 – 1,59 %); na wsparcie organizacji poprzez dofinansowanie wkładów własnych do projektów finansowanych z funduszy zewnętrznych – 1,54% (w roku 2019 – 1,59%).

Z ogólnej puli środków budżetowych przeznaczonych w 2020 r. na dotacje dla organizacji pozarządowych tj. z kwoty 209 500,00 zł, przyznano i przekazano organizacjom na realizację zadań publicznych dotacje w łącznej wysokości 194 900,00 zł, z tego wydatkowano 161 602,23 zł.

Trwanie przez cały 2020 rok pandemii COVID-19, wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2, miało znaczący wpływ na realizację zadań publicznych. Wprowadzenie

licznych obostrzeń i nowych zasad bezpieczeństwa w reżimie sanitarnym, mających na celu ograniczenie ryzyka rozprzestrzeniania się choroby spowodowało, że organizacje nie były w stanie zrealizować niektórych zadań lub wykonały je w ograniczonym zakresie albo zmienionej i dostosowanej do specyficznej sytuacji formie oraz innym, niż zakładano, miejscu i czasie. Jednak pomimo zaistniałych trudności większość zadań została zrealizowana, a przekazane dotacje organizacje wykorzystały w 82,9%. Niewykorzystane środki dotacji w kwocie 33 297,77 zł (co stanowi pozostałe 17,1 %) zwrócono na konto Gminy.

19. GMINNY PLAN ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego został opracowany w grudniu 2019 roku, został wytworzony od podstaw zgodnie z wytycznymi Starosty Nowomiejskiego ze stycznia 2019 r. Ujęto w nim zmiany wprowadzając do rozwiązań poszczególne zarządy Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie”, przez co obszar gminy został podzielony na 5 zarządzających. Rozbudowano procedury postępowania we wszystkich fazach zarządzania kryzysowego: zapobieganie, przygotowania, reagowanie, odbudowa. Włączono do planu procedury podnoszenia stopni alarmowych związanych z zagrożeniami terrorystycznymi oraz występującymi w cyberprzestrzeni. Uruchomiono procedury monitorowania i przeciwdziałania zagrożeń z zakresu cyberbezpieczeństwa.

Elementami – załącznikami Planu są plany częściowe wykorzystywane w przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowej np.:

- Plan Operacyjny Ochrony przed Powodzią Gminy Nowe Miasto Lubawskie,
- Plan dystrybucji preparatu jodu,
- Plan ewakuacji III stopnia,
- Plan ochrony zabytków,
- Plan obrony cywilnej.

W przypadku wystąpienia zagrożeń dla których nie sporządzono oddzielnych planów w Planie zarządzania kryzysowego zdefiniowano procedury wskazujące podmioty realizujące przeciwdziałanie, jego zakres oraz tok postępowania. Plan jest stosowany w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych stwarzających zagrożenie życia i zdrowia dla osób mieszkających, przebywających na terenie gminy oraz mienia.

20. PLAN OBRONY CYWILNEJ GMINY

W roku 2020 obowiązywał Plan Obrony Cywilnej opracowany w 2019 roku i skorelowany z planem Zarządzania Kryzysowego oraz innymi planami częściowymi np. Planem działania Samodzielnego Plutonu Ratownictwa Ogólnego, Planem Działania Drużyny Wykrywania i Alarmowania czy Instrukcją Punktów Alarmowania. Zgodnie z nowymi przepisami w omawianym roku do użytkowania została wprowadzona nowa wersja wieloletniego oraz rocznego Planu Działania w Zakresie Obrony Cywilnej Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie – Szefa Obrony Cywilnej Gminy. Wieloletni plan ukierunkowuje ramowo prace z zakresu OC na okres 5 lat, natomiast plan roczny jest uszczegółowieniem prac w okresie krótkoterminowym.

V. Realizacja uchwał rady gminy

W 2020 roku Rada Gminy Nowe Miasto Lubawskie podjęła 94 uchwały. Szczegółowe informacje dotyczące realizacji uchwał przez organ wykonawczy zamieszczono w załączniku do niniejszego raportu.

VI. Współpraca z innymi społecznościami

1. ZWIĄZKI KOMUNALNE

Gmina Nowe Miasto Lubawskie przynależy do jednego komunalnego związku gmin jest to Związek Gmin Regionu Ostródzko - Iławskiego „Czyste Środowisko”, który został wpisany do Rejestru Związków międzygminnych 19 grudnia 1995 r. W skład Związku Gmin „Czyste Środowisko” wchodzi 19 gmin. Obszar Związku Gmin obejmuje tereny o dużych walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Związek Gmin „Czyste Środowisko” posiada nowoczesny Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych, który wybudowano na miejscu dawnego wysypiska w miejscowości Rudno, gmina Ostróda.

W skład Zgromadzenia Związku Gmin wchodzi wójtowie i burmistrzowie gmin uczestniczących w Związku. Za zgodą rady gmina może być reprezentowana dodatkowo w zgromadzeniu przez innego członka organu gminy.

Związek Gmin Regionu Ostródzko – Iławskiego „Czyste Środowisko” powstał, aby uregulować problem odpadów komunalnych na terenie gmin należących do Związku. Wszystkie 19 gmin członkowskich wspólnie realizuje "Kompleksowy Program Gospodarki Odpadami na terenie Związku Gmin „Czyste Środowisko”.

2. ZWIĄZKI GMIN

Gmina Nowe Miasto Lubawskie jest dodatkowo członkiem następujących związków Gmin:

- **Związek Gmin Wiejskich RP** – jest to związek w którego skład wchodzi gminy wiejskie i miejsko-wiejskie, zakres działania związku obejmuje cały kraj, w jego skład wchodzi 637 gmin, związek uczestniczy w posiedzeniach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, podstawowym celem Związku jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska; w 2020 roku Związek wypracował stanowiska, opinie i apele w sprawach:
  - ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw,
  - projektu ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
  - projektu ustawy skierowanej do Sejmu RP 30 września 2020 roku o zmianie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych,
  - projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,

- Uchwały Rady Ministrów w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez JST,
  - finansowania oświaty i podwyżek dla nauczycieli w 2020 roku,
  - ustawy o funduszu sołeckim,
  - w sprawie wprowadzenia realnych mechanizmów pomocowych dla JST „SAMORZĄDOWEJ TARCZY OCHRONNEJ”,
  - istotnych problemów związanych z epidemią,
  - wspólnot gruntowych,
  - elektrowni wiatrowych.
- **Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich** – zrzesza 64 gminy naszego województwa, został wpisany do Rejestru Związków Międzygminnych 9.05.1992 r. pod nr. 66, do zadań Związku należy m.in.: reprezentowanie interesów gmin członkowskich wobec władz administracji rządowej i samorządowej, podejmowanie inicjatyw i współpraca w różnorodnych formach i strukturach w celu popierania idei samorządności; inicjowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących samorządu terytorialnego; realizacja zadań przekraczających możliwości organizacyjne gmin członkowskich; promocja walorów turystycznych regionu; wspieranie inicjatyw lokalnych i samorządowych.

W 2020 roku związek wypracował następujące dokumenty:

- opinia w sprawie opracowanego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej projektu Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.
- stanowisko Zarządu Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich w sprawie podjęcia działań wspierających jednostki samorządu, zapobiegających kryzysowi finansowemu i gospodarczemu gmin;
- pytania do Ministerstwa Infrastruktury z prośbą o interpretację przepisów dotyczących możliwości finansowania wkładu własnego jednostek samorządu terytorialnego do inwestycji realizowanych z Funduszu Dróg Samorządowych z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych;
- prośba o podjęcie interwencji poselskiej dotyczącej postępowania PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w stosunku do jednostek samorządu terytorialnego oraz mieszkańców społeczności lokalnej;
- apel Zarządu Gmin Warmińsko-Mazurskich w sprawie blokowania przez Rząd RP wieloletniego budżetu UE i Funduszu Odbudowy;
- sprzeciw w sprawie odmowy wypłat nagród za dobrze wykonywana prace przez gminnych komisarzy spisowych;
- pismo do Ministra Finansów w sprawie spadku dochodów gmin z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych.

3. POROZUMIENIA

W 2020 roku Gmina Nowe Miasto Lubawskie realizowała następujące porozumienia międzygminne, bądź między gminną a innymi jednostkami samorządu terytorialnego, bądź instytucjami rządowymi które zostały zawarte we wcześniejszych latach:

- porozumienie międzygminne z dnia 13 czerwca 2011 r. w sprawie postępowania ze zwierzętami bezdomnymi i dziko żyjącymi – wyłonienie wspólnego podmiotu realizującego odławianie zbłąkanych zwierząt,
- porozumienie z dnia 7 września 2012 r. w sprawie monitoringu poeksploatacyjnego składowiska odpadów komunalnych w Lipowcu Gmina Kurzętnik. Porozumienie zawarły Gminy Nowe Miasto Lubawskie, Miasto Nowe Miasto Lubawskie, Gmina Grodziczno, Gmina Kurzętnik. Składowisko zostało zrekultywowane. Gminy corocznie pokrywają koszty monitoringu,
- z dnia 18 października 2018 roku w związku z realizacją przez Powiat Nowomiejski zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, a także realizacji zadań z zakresu edukacji prawnej,
- porozumienie z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie realizacji wspólnego przedsięwzięcia polegającego na dokonywaniu remontów, modernizacji i odbudowy pomnika oraz ponoszenia bieżących kosztów dotyczących utrzymania nieruchomości, na której jest on usytuowany.

Gmina w 2020 roku podpisała nowe porozumienia międzygminne, z innymi jednostkami samorządu terytorialnego lub instytucjami im podległymi lub rządowymi:

- z 27 stycznia 2020 roku ze Starostą Nowomiejskim, w imieniu którego na podstawie upoważnienia działa Zastępca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Mieście Lubawskim, którego przedmiotem jest ustalenie szczegółowego sposobu i trybu organizowania prac społecznie użytecznych, zasad ustalania świadczeń za wykonywanie tych prac oraz obowiązków stron w trakcie realizacji niniejszego porozumienia,
- z 21 lutego 2020 r. z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim w sprawie określenia wysokości środków i trybu przekazywania środków Funduszu Pracy dla gmin z przeznaczeniem na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników w roku 2020 oraz ustalenie zasad i trybu rozliczeń środków Funduszu Pracy pomiędzy Gminą/Miastem a Wojewodą,
- z 25 lutego 2020 r. z Gminą Biskupiec w sprawie udostępnienia mieszkania chronionego,
- z 18 marca 2020 r. z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy Olsztyn w sprawie nieodpłatnego przekazania nieruchomości dz. nr 130, obręb Radomno,
- z 8 czerwca 2020 r. ze Skarbem Państwa reprezentowanym przez Ministra Rozwoju w sprawie aktualizacji inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie,
- z dnia 18 czerwca 2020 roku z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych,
- z dnia 13 sierpnia 2020 r. z Powiatem Nowomiejskim porozumienie o współpracy w celu wspierania się przy realizacji projektu „Budowa ścieżki rowerowej po byłej linii kolejowej nr 260 Nowe Miasto Lubawskie – Zajączkowo Lubawskie na odcinku Pacółtowo – Tyliczki (granica gminy) w celu zmniejszenia presji na gatunki i siedliska

na obszarach cennych przyrodniczo”, planowanego do wykonania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2014-2020. Porozumienie przewiduje m.in. deklarację Powiatu Nowomiejskiego udzielenia Gminie pomocy finansowej w kwocie 25 000,00 zł z przeznaczeniem na realizację ww. zadania oraz wsparcie Gminy Nowe Miasto Lubawskie wiedzą i doświadczeniem przy opracowaniu materiałów edukacyjnych oraz w pozostałych działaniach związanych z zapewnieniem szeroko pojętej ochrony środowiska.

- z 1 września 2020 r. z Powiatem Iławskim reprezentowanym przez dyrektora Zespołu Szkół Rolniczych w Kisielicach w sprawie zasad finansowania kosztów transportu i opieki w czasie przewozu dzieci, młodzieży i uczniów o których mowa w art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4 ustawy Prawo oświatowe zamieszkałych na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Zespole Szkół Rolniczych w Kisielicach,
- z 29 września 2020 r. pomiędzy Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Mieście Lubawskim oraz Ochotniczą Strażą Pożarną w Skarlinie reprezentowaną przez Prezesa Zarządu OSP Skarlin w sprawie działań ratowniczych jednostek włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
- z 29 września 2020 r. pomiędzy Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Mieście Lubawskim oraz Ochotniczą Strażą Pożarną w Bratianie reprezentowaną przez Prezesa Zarządu OSP Bratian w sprawie działań ratowniczych jednostek włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
- z 30 września 2020 r. z Gminą Miejską Nowe Miasto Lubawskie w sprawie wyznaczenia nowych granic aglomeracji Nowe Miasto Lubawskie,
- z 16 października 2020 r. z Powiatem Nowomiejskim w związku z realizacją przez Powiat Nowomiejski zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, a także realizacji zadań z zakresu edukacji prawnej,
- z 30 września 2020 r. w sprawie wspólnego przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę energii elektrycznej na okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2023 r.

Na podstawie umowy z dnia 14 września 2020 r. Gmina Nowe Miasto Lubawskie udzieliła dotacji celowej na pomoc finansową dla Powiatu Nowomiejskiego z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1335N polegająca na budowie przejścia dla pieszych w Gwiżdżinach” w wysokości 5 993,75 zł.

4. INNE FORMY WSPÓŁDZIANIA

Gmina Nowe Miasto Lubawskie współpracuje z Lokalną Grupą Działania Ziemia Lubawska (LGD ZL). Gmina jest członkiem tego stowarzyszenia. Lokalna Grupa Działania Ziemia Lubawska jest formalnym następcą stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania na Rzecz Rozwoju Gmin Kurzętnik i Grodziczno”. Stowarzyszenie powstało wiosną 2006 r. w ramach Pilotażowego Programu LEADER+.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Ziemia Lubawska działa na obszarze ośmiu gmin: Rybno, Grodziczno, Kurzętnik, Biskupiec, Nowe Miasto Lubawskie, Lubawa, Miasto Lubawa i Miasto Nowe Miasto Lubawskie.

Wieloletnia działalność LGD ZL to ciągły proces budowania partnerstwa, dzięki któremu wszyscy zainteresowani mieszkańcy, podmioty, instytucje społeczne oraz gospodarcze mogą działać na rzecz rozwoju Ziemi Lubawskiej. Duże doświadczenie członków Stowarzyszenia i kadry zarządzającej przyczynia się do sprawnego działania grupy.

Efektom dotychczasowych działań LGD Ziemia Lubawska są nie tylko działania własne na rzecz mieszkańców, udział w targach, doradztwo w pozyskiwaniu środków, ale również realizacja projektów partnerskich, współfinansowanych ze środków zewnętrznych. LGD Ziemia Lubawska od 2008 r. konsekwentnie kontynuuje swoje działanie, skupiając się przede wszystkim na rozwoju kapitału społecznego, jego kwalifikacji, aktywności, przedsiębiorczości, innowacyjności i kreatywności; budowaniu silnej więzi mieszkańców ze swoimi miejscowościami, dbania o stan środowiska przyrodniczego, malowniczego krajobrazu oraz spójności społecznej, której filarem są tradycje. Zapewnienie dobrego dostępu do informacji o obszarze dla podmiotów zewnętrznych i wewnętrznych oraz wspólna promocja i tworzenie wizerunku obszaru objętego działaniem LGD ZL. Nowy okres programowania zostanie skoncentrowany na dziedzinach, które mieszkańcy (w wyniku spotkań konsultacyjnych) uznali za potrzebne w celu dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru LGD ZL. Zbudowany do tej pory potencjał społeczny pozwolił określić dalsze kierunki i priorytety rozwoju Ziemi Lubawskiej. Zostanie on także wzmocniony i wykorzystany do dalszych działań podejmowanych przez stowarzyszenie w nowym okresie programowania.

Gmina Nowe Miasto Lubawskie przy wsparciu finansowym LGD ZL w kwocie 5 tys. zł w roku 2020 sfinansowała remont Klubu Seniora mającego swoją siedzibę w budynku po byłej bibliotece publicznej w Skarlinie. Prócz odnowienia ścian doposażono klub seniora m.in. w kanapę, dywan, telewizor, meble, ekspres do kawy, gry czy zasłony na okna.

5. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Polska (Gmina Nowe Miasto Lubawskie) – Rosja (miasto Sowieck)

W dniu 24.01.2018 r. Gmina Nowe Miasto Lubawskie oraz Miasto Sowieck (Obwód Kaliningradzki) podpisały list intencyjny dotyczący wspólnej realizacji projektu transgranicznego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Rosja 2014 - 2020. Dzięki współpracy w lipcu 2018 r. został złożony wniosek o dofinansowanie inwestycji budowy kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków w Jamielniku oraz kanalizacji sanitarnej w Sowiecku. W 2020 roku kontynuowano współpracę naszej Gminy z samorządem rosyjskim, czego wyrazem były kolejne uzgodnienia wspólnego projektu. Efektem i namacalnym skutkiem udanej współpracy było zawarcie 30 kwietnia 2020 roku umowy o dofinansowanie wspólnego wniosku obu samorządów. Projekt pt. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego na obszarze transgranicznym poprzez poprawę i rozwój infrastruktury wodno- ściekowej w Sowiecku (Obwód Kaliningradzki) i Gminie Nowe Miasto Lubawskie, którego liderem jest Gmina Nowe Miasto Lubawskie planowany jest do zrealizowania w terminie do 2022 roku.

Polska (Gmina Nowe Miasto Lubawskie) – Niemcy (Gmina Harpstedt)

Na pierwszy tydzień czerwca 2020 roku (1-5.06.2020) była zaplanowana wizyta dziesięcioosobowej delegacji Gminy Nowe Miasto Lubawskie w zaprzyjaźnionej niemieckiej Gminie Harpstedt. Miała to być pierwsza, tak liczna, wizyta przedstawicieli gminy Nowe Miasto Lubawskiej. Zaproszenie wójta Herwiga Wöbse było kolejnym krokiem służącym zacieśnianiu więzi pomiędzy naszymi samorządami. Niestety, z powodu pandemii Covid-19 wizyta została odwołana. Władze obu gmin ustaliły, iż spotkanie odbędzie dopiero, gdy sytuacja epidemiczna zostanie opanowana i nic nie będzie zagrażało zdrowiu i bezpieczeństwu uczestników.

VII. Inne istotne działania Wójta

W Gminie Nowe Miasto Lubawskie działają następujące ciała konsultacyjne, które realizują zadania zlecone organowi wykonawczemu:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działała w 2020 roku na podstawie Zarządzenia nr 48/2019 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 17 maja 2019r., na podstawie Zarządzenia nr 54/2020 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 4 maja 2020r. a następnie na podstawie Zarządzenia nr 170/2020 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 30 listopada 2020r. Do głównych zadań Komisji należy podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego poprzez przeprowadzanie rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu i członkami ich rodzin, motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, a także kierowanie na badanie lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i następnie kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Zadaniem komisji jest także opiniowanie wniosków w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz prowadzenie w punktach sprzedaży napojów alkoholowych kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

W 2020 roku komisja na 11 posiedzeniach omówiła 48 spraw, w tym 31 w związku z procedurą Niebieskich Kart. Przeprowadzono 5 osobistych rozmów z osobami wezwanymi w sprawie nadużywania alkoholu i 30 osób skierowano do Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Nowym Mieście Lubawskim oraz z 4 osobami współuzależnionymi, które skierowano do Poradni lub Punktu Konsultacyjnego w Mszanowie. Komisja wydała również 9 pozwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz piwa. Przeprowadzono kontrolę w 2 placówkach handlowych.

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w 2020 działał na podstawie Uchwały Nr III/28/2019 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania oraz Zarządzenia nr 20/2019 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 6 marca 2019 roku w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarny do Spraw

Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Ośrodku Pomocy Społecznej Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie. Celem zespołu jest usprawnienie systemu przepływu informacji oraz reagowania na zidentyfikowane problemy społeczne, w tym w szczególności przemocy w rodzinie oraz zintegrowanie działań i instytucji odpowiedzialnych za realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020. W ramach zespołu działają grupy robocze, do zadań których należy: opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie oraz monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą i rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, a także dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin dotkniętych przemocą oraz efektów tych działań i informowanie Przewodniczącego Zespołu o efektach działań grup roboczych.

W 2020 prowadzono 38 procedur Niebieskiej Karty w ramach których objęto pomocą 92 osoby w tym 42 mężczyzn 36 kobiet oraz 14 dzieci. Odbyły się 103 spotkania grup roboczych i 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

- Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego jest organem pomocniczym Wójta Gminy zwoływanym w razie potrzeby, zaistnienia bądź ryzyka zaistnienia zdarzeń kryzysowych. W 2020 roku odbyły się 4 robocze posiedzenia tego zespołu, w tym jedno przeprowadzone w trybie zdalnym. Dotyczyły wypracowania rozwiązań w celu przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19 i te działania zdominowały prace z zakresu zarządzania kryzysowego oraz obrony cywilnej.
- Społeczna Komisja Mieszkaniowa powołana Zarządzeniem Nr 161/2019 Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie powołania Społecznej Komisji Mieszkaniowej. Jej zadaniem jest opiniowanie złożonych wniosków oraz sporządzanie listy osób uprawnionych do otrzymania lokalu komunalnego i lokalu socjalnego. Społeczna Komisja Mieszkaniowa pracuje kolegialnie na posiedzeniach zwoływanych w miarę potrzeb. Posiedzenie Społecznej Komisji Mieszkaniowej w 2020 r. zwołano jeden raz i odbyło się ono w trybie zdalnym ze względu na sytuację epidemiologiczną. Na posiedzeniu omawiano m.in. listę osób uprawnionych do otrzymania lokalu komunalnego i lokalu socjalnego, a także planowaną rotację zajmowanych lokali.
- Gminna Komisja Urbanistyczna powoływana jest na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r., poz. 293). Komisja urbanistyczno-architektoniczna jest organem doradczym o charakterze wewnętrznym, która uczestniczy w procesie planowania przestrzennego. Do zadań gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej należą: wydawanie opinii o projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w toku sporządzania tego studium; wydawanie opinii o projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w toku sporządzania tego planu; wydawanie opinii w sprawie analiz wykonywanych w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych. W roku 2020 Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna Gminy Nowe Miasto Lubawskie (w składzie 4 osób) spotkała się 6 razy i omówiła 8 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Dodatkowo w 2020 roku Wójt Gminy Nowe Miasto Lubawskie pełnił funkcję Prezesa Zarządu Oddziału Miejsko-Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Oddział Nowomiejski.

Natomiast Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej występowała jako członek Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Nowym Mieście Lubawskim, która zajmuje się opiniowaniem projektów uchwały Rady Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim dotyczących przyjęcia planu finansowania zadań powiatu ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

VIII. Część analityczna – efekty działań prowadzonych w 2019 roku

1. ŁAD PRZESTRZENNY

W 2020 roku z zakresu ładu przestrzennego w Gminie Nowe Miasto Lubawskie:

- wydano 117 decyzji o warunkach zabudowy;
- wydano 27 decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- wszczęto procedury dotyczące podjęcia 10 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2. OCHRONA ŚRODOWISKA

Stan ekologiczny jezior i rzek (według danych Planu Gospodarowania Wodami na obszarze Dorzecza Wisły) nie uległ zmianie w 2020 roku i przedstawiał się następująco: dla jednolitych części wód powierzchniowych płynących:

- Struga - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;
- Groblica - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;
- dopływ z Nielbarku - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;
- Kakaj - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;
- Wel od dopływu spod Mrocza do ujścia - dobry stan ekologiczny, możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieków istotnych - Wel od ujścia do dopływu spod Mrocza, dobry stan chemiczny;
- Drwęca od Jeziora Drwęckiego do Brodniczki - dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieków istotnych - Drwęca od Brodniczki do Jeziora Drwęckiego, dobry stan chemiczny;
- Skarlanka - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;
- Osa do wypływu z jeziora Trupel bez Osówki - dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieków istotnych - Osa od Jeziora Trupel do Gaci, dobry stan chemiczny;

dla jednolitych części wód powierzchniowych stojących:

- Radomno - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;
- Skarlińskie - dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny;

dla jednolitych części wód podziemnych:

- Nr 39 - dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy.

Na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie w 2020 roku funkcjonowały zakłady uciążliwe dla środowiska:

- GS Samopomoc Chłopska w Nowym Mieście Lubawskim, ul. Jagiellońska 17 (piekarnia znajduje się w miejscowości Pacóltowo), w likwidacji,
- Konfekcja meblowa „DREW-BAK” w miejscowości Gwiździny,
- Zakład Usług Komunalnych w Mszanowie, ul. Parkowa 2,
- Gorzelnia na terenie gospodarstwa Rolnego „EDEN” Sp. z o. o w miejscowości Gwiździny 1A,
- Firma transportowa TEDI-TRANS Tadeusz Nawasielski, Łąki Bratiańskie 26, 13 - 300 Nowe Miasto Lubawskie,
- TERMATOR Sp. z o.o., Złotoria, ul. Toruńska 97, 87-162 Lubicz: Oddział: ul. Podleśna 7, 13-300 Mszanowo,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe Kompas Sp. J. Mirosław Tkaczyk, Stanisław Pawłowski, ul. Dąbrowskiego 10, 14-200 Ława, WYTWÓRNIA PASZ W MSZANOWIE, ul. Podleśna 7.

3. PODATKI

Podatki stanowią jedno ze źródeł dochodów Gminy Nowe Miasto Lubawskie. Wpływ podatków do budżetu Gminy w roku 2020, w podziale na rodzaj podatku przedstawia poniższy wykres.

Rysunek 12. Wpływy z podatków do budżetu gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych finansowych

W porównaniu wpływów podatków do budżetu Gminy w latach 2019 – 2020 został odnotowany trend wzrostowy.

Tabela 44. Porównanie wpływów z podatków w latach 2019 - 2020

Wpływy podatków w latach 2019 – 2020		
	2019	2020
Podatek rolny	774 939,37 zł	808 638,18 zł
Podatek od nieruchomości	2 816 410,68 zł	2 928 336,44 zł
Podatek leśny	83 244,40 zł	84 712,82 zł
Podatek od środków transportowych	94 182,00 zł	66 982,50 zł
SUMA	3 768 776,45 zł	3 888 669,94 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych finansowych

W 2019 roku kwota udzielonych ulg i zwolnień w podatkach i opłatach lokalnych wyniosła 738 368,02 zł, natomiast w roku 2020 była to kwota 855 248,15 zł. Szczegółowy podział ulg i zwolnień przedstawia tabela poniżej.

Tabela 45. Ulgi i zwolnienia podatkowe udzielone w 2019 i 2020 roku

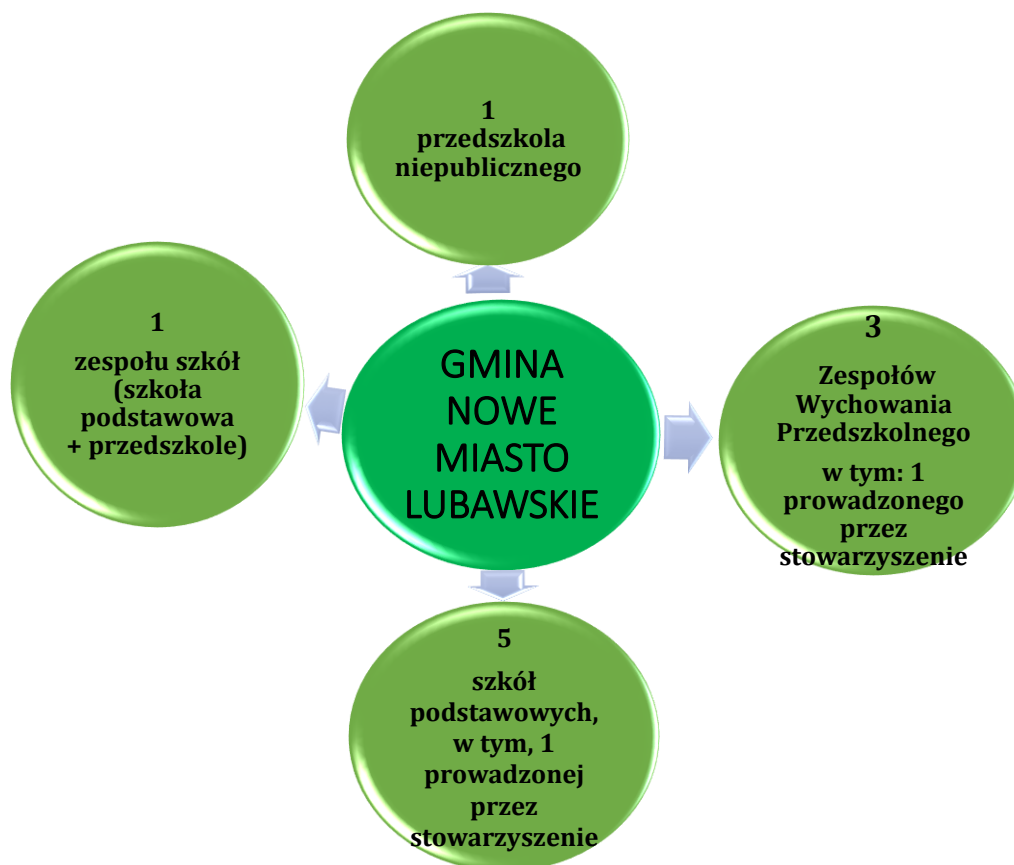
Ulgi i zwolnienia		
	2019	2020
Obniżki i zwolnienia udzielone przez Radę Gminy, w tym:	616 512,00 zł	594 336,00 zł
zwolnienie w podatku od nieruchomości (szczegóły w pkt. 10 Rozwój gospodarczy)	35 663,00 zł	14 582,00 zł
Udzielone umorzenia i odroczenia zaległości podatkowych	15 041,00 zł	25 054,00 zł
Ulgi w podatku rolnym, w tym:	106 815,02 zł	235 858,15 zł
ulga z tytułu nabycia gruntów	22 646,00 zł (skorzystało 8 rolników)	6 858,00 zł (skorzystało 2 rolników)
ulga inwestycyjna	84 169,02 zł (skorzystało 6 rolników)	229 000,15 zł (skorzystało 8 rolników)
SUMA	738 368,02 zł	855 248,15 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych finansowych

4. OŚWIATA I EDUKACJA

Rysunek 13. Jednostki oświatowe w Gminie Nowe Miasto Lubawskie

W roku szkolnym 2020/2021 Gmina Nowe Miasto Lubawskie jest organem prowadzącym i dotującym dla:

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z SIO wg. stanu na 30.09.2020 r.

Liczba uczniów w placówkach oświatowych Gminy Nowe Miasto Lubawskie w poszczególnych latach ulegała ciągłemu zmniejszeniu.

Tabela 46. Liczba uczniów na przestrzeni lat 2014 - 2021

LICZBA UCZNIÓW I WYCHOWANKÓW								
PLACÓWKA		ROK SZKOLNY						
		2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020 /2021
Zespół Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie	Szkoła Podstawowa	153	169	150	172	190	199	188
	Oddział Przedszkolny	25	23	24	23	24	23	46
	Przedszkole Publiczne	25	25	25	25	25	24	24
	Zespół Wychowania Przedszkolnego	18	10	26	40	41	41	20
	Gimnazjum	130	121	109	72	32	0	0
	Razem	351	348	334	332	312	287	278
Szkoła Podstawowa im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwóździnach	Szkoła Podstawowa	60	66	57	65	82	69	63
	Oddział Przedszkolny	12	24	25	20	16	21	22
	Zespół Wychowania Przedszkolnego	15	0	0	11	0	0	0

	Razem	87	90	82	96	98	90	85
Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Jamielniku/ Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Jamielniku	Szkoła Podstawowa	129	123	115	134	156	148	145
	Oddział Przedszkolny	28	26	26	26	22	20	22
	Zespół Wychowania Przedszkolnego	19	14	18	20	20	19	19
	Gimnazjum	148	150	153	98	53	0	0
	Razem	324	313	312	278	198	187	186
Szkoła Podstawowa w Radomnie	Szkoła Podstawowa	70	80	59	71	87	82	79
	Oddział Przedszkolny	23	12	15	14	8	0	23
	Razem	93	92	74	85	95	82	102
Szkoła Podstawowa w Skarlinie	Szkoła Podstawowa	85	78	73	71	79	74	73
	Oddział Przedszkolny	12	12	16	21	25	25	25
	Razem	97	90	89	92	104	99	98
Spółeczna Szkoła Podstawowa im Janusza Korczaka w Tylicach	Szkoła Podstawowa	64	65	65	85	102	108	106
	Oddział Przedszkolny	16	15	24	20	22	25	20
	Zespół Wychowania Przedszkolnego	15	15	15	15	15	15	24
	Razem	95	95	104	120	139	148	150
Niepubliczne Przedszkole i Żłobek "Pod Wierzbą" w Mszanowie		24	12	15	12	11	0	0
Niepubliczne Przedszkole "MAGICZNA AKADEMIA" w Radomnie		27	27	32	28	27	37	16
Razem		1098	1067	1042	1043	1037	930	915
w tym:								
Szkoły Podstawowe		561	581	519	598	696	680	654
Gimnazja		278	271	262	170	85	0	0
Oddziały Przedszkolne		116	112	130	124	117	114	158
Przedszkola		76	64	72	65	63	61	40
Zespoły Wychowania Przedszkolnego		67	39	59	86	76	75	63

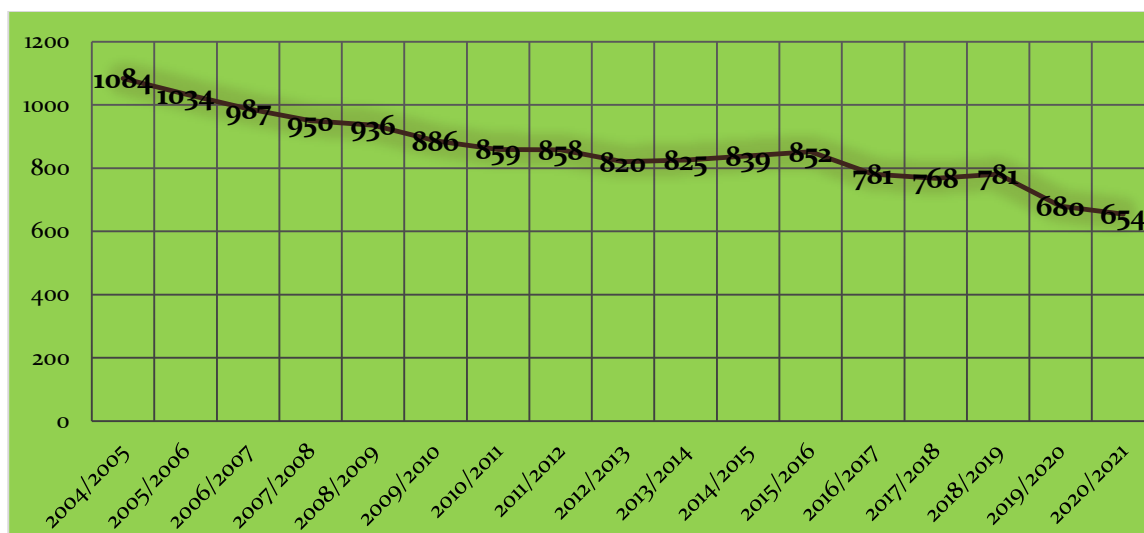
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SIO

Stopień uprzedzskolnienia dzieci 3-5-letnich w Gminie Nowe Miasto Lubawskie za lata 2017 i 2018 wyniósł 44%, za rok 2019 wyniósł 46%, natomiast za rok 2020 zmalał w stosunku do poprzedniego roku o 4% i wyniósł 42%.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych ulega systematycznemu zmniejszeniu na przestrzeni lat.

Rysunek 14. Liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach 2004 - 2021

LICZBA UCZNIÓW W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH I GIMNAZJACH
W POSZCZEGÓLNYCH LATACH

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIO

Liczba nauczycieli, ze względu na utrzymującą się na stałym poziomie liczbą oddziałów, nie ulega większym wahaniom na przestrzeni lat. Ciągłemu zmniejszeniu natomiast ulega średnia liczb uczniów w oddziale.

Tabela 47. Liczba etatów nauczycielskich i oddziałów w latach 2010 - 2021

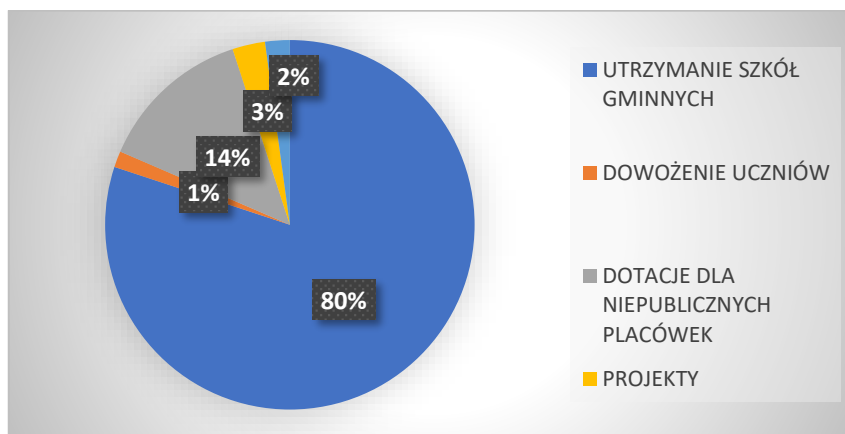
rok	ilość uczniów szkół podstawowych i gimnazjum	ilość oddziałów (szkoła podst.gimn.)	ilość oddziałów wychowanie przedszkolne	śr. etatu	ilość etatów nauczycielskich szkoły prowadzone przez Gminę NML	ilość etatów nauczycielskich szkoły prowadzone przez Gminę NML oraz SSP w Tylicach	średnia ilość uczniów w oddziale
2010/2011	860	48	13	18	103,83		17,92
2011/2012	859	48	13	18	102,39		17,90
2012/2013	820	47	13	18	99,11		17,45
2013/2014	826	47	13	18	95,93		17,57
2014/2015	840	48	11	18	88,71	97,10	17,50
2015/2016	853	49	10	18	85,53	93,78	17,41
2016/2017	781	46	11	18	85,06	93,64	16,98
2017/2018	768	47	12	18	83,81	94,91	16,34
2018/2019	781	49	11	18	85,01	97,89	15,94
2019/2020	680	45	10	18	77,79	92,45	15,11
2020/2021	654	44	12	18	76,67	92,19	14,86

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIO

Wydatki oświatowe w 2020 roku

Większość wydatków oświatowych (80%) w Gminie Nowe Miasto Lubawskie w 2020 roku stanowiły środki na utrzymanie szkół gminnych. Drugą, co do wielkości kategorię wydatków zajmowały dotacje dla niepublicznych placówek (14%), a trzecią wydatki związane z utrzymaniem obiektów (10%). W dalszej kolejności znalazły się koszty realizacji projektów (3%), inne wydatki (2%) oraz dowożenie (1%).

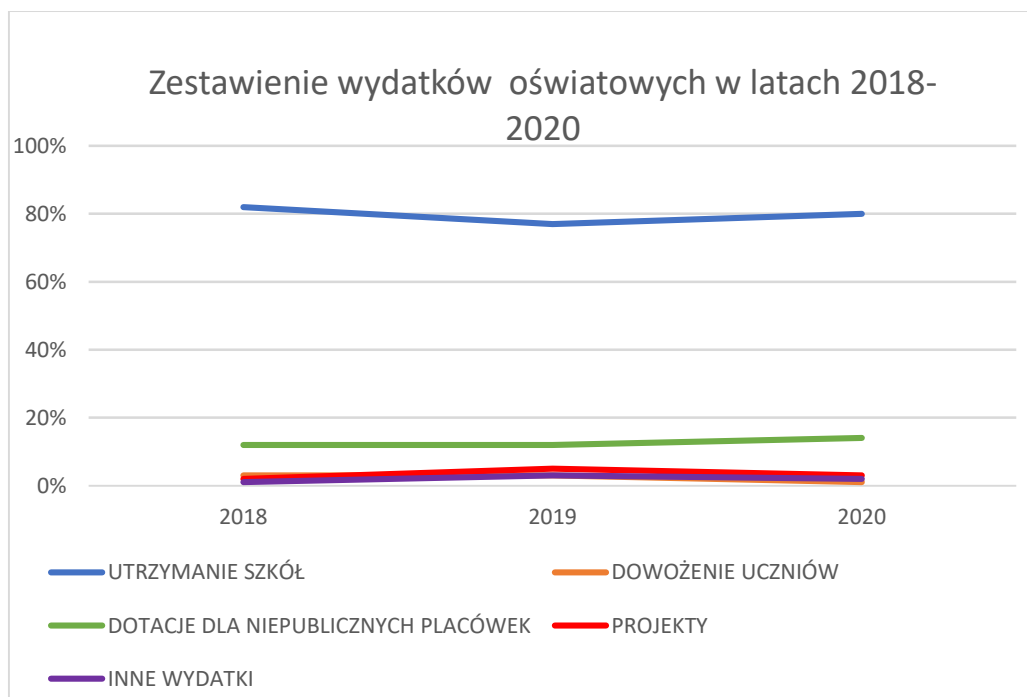
Rysunek 15. Wydatki oświatowe w 2020 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Na przestrzeni ostatnich trzech lat wydatki oświatowe przedstawiały się następująco.

Rysunek 16. Wydatki oświatowe w latach 2018 - 2020

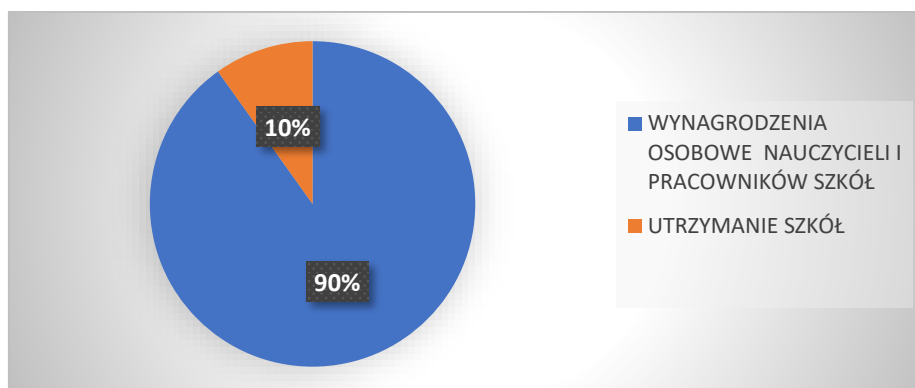

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

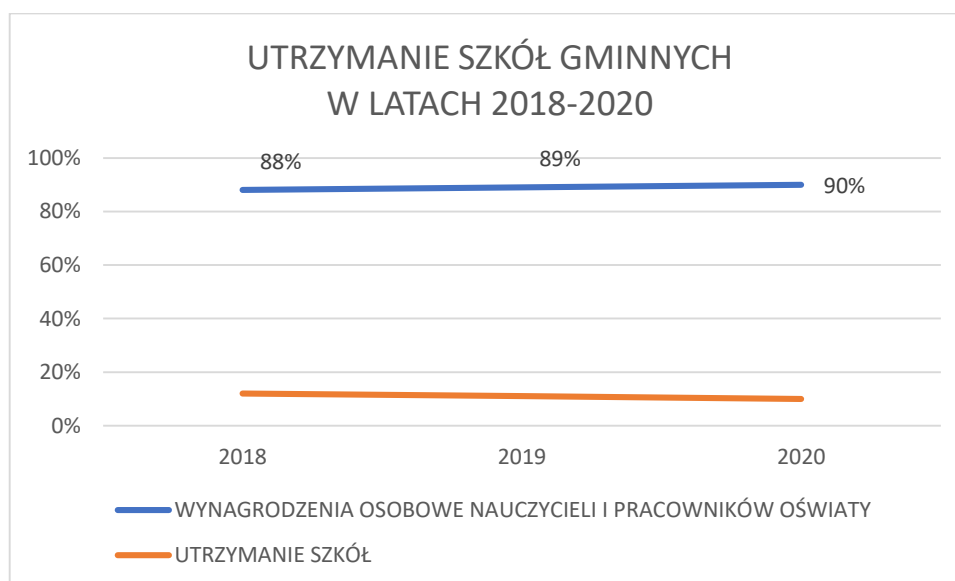
Natomiast wśród wydatków na utrzymanie szkół gminnych najczęściej procentowo zajmują koszty wynagrodzeń, które wzrastają corocznie i aktualnie stanowią 90% wszystkich kosztów utrzymania szkół gminnych.

Rysunek 17. Utrzymanie szkół gminnych w 2020 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Rysunek 18. Utrzymanie szkół gminnych w latach 2018 - 2020 roku

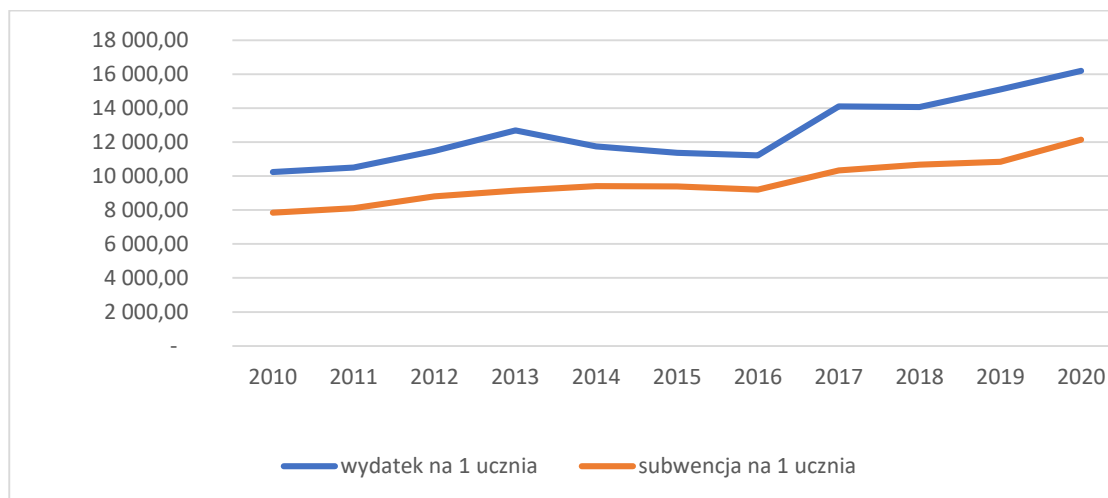

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Na przestrzeni lat subwencja na 1 ucznia ulegała niewielkiemu wzrostowi, natomiast bardzo szybko rosły wydatki, efektem jest bardzo szybki wzrost kosztów oświaty ponoszonych przez Gminę Nowe Miasto Lubawskie.

Rysunek 19. Wydatki oświatowe i subwencja oświatowa na jednego ucznia w latach 2010 - 2020

WYDATKI OŚWIATOWE I SUBWENCJA OŚWIATOWA NA 1 UCZNIA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Dowożenie uczniów w roku szkolnym 2019/2020

W Gminie Nowe Miasto Lubawskie w roku szkolnym 2019/2020 objętych dowożeniem było 27,1% wszystkich uczniów. Dowożenie realizowane było głównie przy pomocy wybranego w drodze postępowania o zamówienie publiczne Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej w Ławie Sp. z o.o., które zatrudniło opiekunki dbające o bezpieczeństwo dojeżdżających uczniów. W roku szkolnym 2019/2020 całkowity koszt dowożenia uczniów wyniósł 236 405,96 zł, w tym koszt transportu dzieci do szkół na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie wyniósł 158 064,50 zł. Pozostałe koszty dowozu dzieci do szkół i placówek szkolno-wychowawczych w Ławie, Kisielicach, Kurzętniku, Nowym Mieście Lubawskim oraz zwrot kosztów dojazdu dla rodziców uczniów niepełnosprawnych, którzy sami dowozili dzieci do szkół wyniósł 78 341,46 zł. Dziewięcioro uczniów realizowało obowiązek nauki w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Ławie, dwoje uczniów w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Kisielicach. Dwoje uczniów było dowożony do Niepublicznej Szkoły Podstawowej Specjalnej w Nowym Mieście Lubawskim. Troje dzieci niepełnosprawnych dowożonych było do szkół przez rodziców.

Wyniki uczniów w roku szkolnym 2019/2020

Tabela 48. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2020 roku

Średni wynik egzaminu ósmoklasisty w 2020 roku w %			
	j. polski	matematyka	j. angielski
Kraj	59%	46%	54%
Województwo W-M	55%	42%	50%
Powiat	55%	42%	43%
Gmina NML	56%	43%	44%
SP Radomno	52%	39%	29%
skala staninowa	3	4	2
ZS Bratian	51%	42%	45%
skala staninowa	3	5	4
SP Skarlin	57%	45%	35%
skala staninowa	5	5	3
SP Jamielnik	62%	45%	53%
skala staninowa	6	5	5
SP Gwiździny	54%	32%	45%
skala staninowa	4	3	4
SSP Tylice	63%	57%	53%
skala staninowa	6	7	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej

W roku szkolnym 2019/2020 wyniki z egzaminu ósmoklasisty przedstawiają się następująco: z języka polskiego najlepsze wyniki stanin 6 (wyżej średni) osiągnęła SSP Tylice i SP

Jamielnik, stanin 5 (średni) SP Skarlin, stanin 4 (niżej średni) SP Gwiździny natomiast stanin 3 (niski) SP Radomno i ZS Bratian, z matematyki najlepsze wyniki również osiągnęła SSP Tylice osiągając stanin 7 (wysoki), stanin 5 (średni) osiągnęły ZS Bratian, SP Skarlin, i SP Jamielnik, stanin 4 (niżej średni) SP Radomno, stanin 3 (niski) SP Gwiździny, z języka angielskiego najlepsze wyniki osiągnęła SP Jamielnik i SSP Tylice osiągając stanin 5 (średni), stanin 4 (niżej średni) ZS Bratian i SP Gwiździny, stanin 3(niski) SP Skarlin, stanin 2 (bardzo niski) SP Radomno.

Rysunek 20. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w skali staninowej w 2020 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej

Informacja o obowiązku nauki uczniów od 16 – 18 lat w roku szkolnym 2019/ 2020

Ogółem 280 uczniów (w tym 137 dziewczynki) podlega spełnianiu obowiązku nauki od lat 16 do 18. Wśród tych uczniów brak informacji o spełnianiu obowiązku nauki przez 7 uczniów, w tym 3 dziewczynek zameldowanych lecz niezamieszkałych na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

5. POLITYKA SPOŁECZNA

Z pomocy społecznej w 2020 roku korzystało 366 rodzin, w tym 1021 osób. Najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez ośrodek pomocy społecznej w 2020 roku było kolejno: bezrobocie - 122 rodziny, ubóstwo - 131 rodzin, niepełnosprawność 99 rodzin, potrzeba ochrony macierzyństwa - 71 rodzin, długotrwała choroba - 53 rodziny.

W ramach zadań własnych pomocą w formie świadczeń niepieniężnych objętych było 213 rodzin i świadczeń pieniężnych 239 rodzin, w tym w formie zasiłku stałego – 37 osób, zasiłku okresowego - 123 osoby, zasiłku celowego - 212 osób, w tym zasiłku celowego w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – 192 osoby, w formie posiłku - 183 osoby, w formie usług opiekuńczych - 27 osób. Liczba osób

bezdolnych, za które pokrywane były koszty schronienia - 3 osoby. Ponożono odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej - 10 osób. Na dzień 31.12.2020 - 8 osób przebywało w Domach Pomocy Społecznej.

Gmina nie dysponuje mieszkaniami socjalnymi, aktualnie nie ma osób oczekujących na takie mieszkanie.

W ramach zadań zleconych wypłacono świadczenia rodzinne, opiekuńcze, wychowawcze i Dobry Start. Pomocą w formie świadczenia wychowawczego objęto 1 083 rodziny, w tym 1 899 dzieci, na kwotę 10 699 680,08 zł. Zasiłki rodzinnego wypłacono 619 rodzinom.

W ramach świadczeń opiekuńczych wypłacono 5 811 świadczeń w tym: zasiłek pielęgnacyjny - 4 410 świadczeń, świadczenie pielęgnacyjne - 829 świadczeń, specjalny zasiłek opiekuńczy - 314 świadczenia, zasiłek dla opiekuna 258 świadczeń. Całkowita kwota wydatkowania na świadczenia rodzinne wyniosła 5 323 628,35 zł. Świadczenie alimentacyjne było wypłacane w ilości 811 świadczeń na kwotę 326 004,85 zł. A świadczenie w ramach programu Dobry start wypłacono dla 1 228 dzieci na kwotę 367 950 zł.

Z dodatku mieszkaniowego skorzystało 19 rodzin na kwotę 36 899,92 zł.

Stypendia wypłacono dla 85 rodzin, dla 190 dzieci na kwotę 159 558 zł.

Według stanu na 31 grudnia 2020 r. stopa bezrobocia dla powiatu nowomiejskiego wynosiła 8,8%, a dla województwa wynosiła 10,1%.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Nowe Miasto Lubawskie według stanu na 31 grudnia 2020 r. wynosiła 296, w tym 177 kobiet i 119 mężczyzn. Wśród bezrobotnych było 59 osób w wieku 18 - 24 lat, 91 osób w wieku 25 - 34 lat, 56 osób w wieku 35 - 44 lat, 48 osób w wieku 45 - 54 lat, 24 osoby w wieku 55 - 59 lat i 18 osób w wieku powyżej 60 lat.

Z pomocy społecznej według stanu na 31 grudnia 2020 r. korzystało 491 osób (229 kobiet i 262 mężczyzn), z czego 222 osoby były w wieku produkcyjnym (114 kobiet i 108 mężczyzn), 71 osób w wieku poprodukcyjnym (33 kobiety i 38 mężczyzn) i 208 osób w wieku do 17 lat (92 kobiety i 116 mężczyzn). Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa - 4,7% .

6. KULTURA

Zadania gminy w zakresie kultury realizowane są przez Gminne Centrum Kultury w Mszanowie. GCK zajmuje się m.in. organizacją imprez kulturalnych, w tym o charakterze imprez masowych. W 2020 roku, ze względu na sytuację epidemiczną, odbyły się tylko 4 spośród zaplanowanych na cały rok wydarzeń kulturalnych: Koncert Noworoczny, Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Konferencja Noworoczna połączona z toastem oraz obchody Narodowego Święta Niepodległości.

W 2020 roku (do 30 września) w strukturach GCK Mszanowo funkcjonowało 6 bibliotek w miejscowościach: Gwiździny, Jamielnik, Bratian, Radomno, Skarlin i Tylice. Z dniem 30 września zostały zlikwidowane biblioteki w Skarlinie i Tylicach. Aktywni czytelnicy stanowią 17,01% mieszkańców gminy Nowe Miasto Lubawskie (spadek w stosunku do roku 2019 o 3,17%). Powodem spadku były ograniczenia w działalności instytucji kultury, w tym bibliotek, spowodowane epidemią COVID-19. Największą grupę wśród czytelników (52%) stanowią dzieci i młodzież do 15 lat. Liczba dostępnych woluminów to 29 329 książek oraz 72 audiobooków. W 2019 roku odnotowaliśmy ogółem

18 995 wypożyczeń na zewnątrz (w 2019 było 24 067) oraz 5 636 wypożyczeń wewnętrznych (w 2019 r. było to 3 285). Wypożyczenia elektroniczne - 416.

W każdej z bibliotek znajduje się miejsce dla najmłodszych użytkowników, tzw. "Kącik Skrzata". Ponadto w bibliotekach w Jamielniku i Gwiździnach działają Kluby Seniora i Dyskusyjne Kluby Książki. W ramach działalności bibliotecznej funkcjonuje także Cyfrowe Archiwum Tradycji Lokalnej.

W bibliotece w Jamielniku znajduje się również Izba Pamięci, w której zgromadzone są historyczne, regionalne eksponaty piśmiennicze i inne związane z codziennym życiem mieszkańców.

W bibliotece w Gwiździnach gromadzone są artykuły z czasopism lokalnych na temat naszej gminy, tzw. "Regionalia". Gromadzone są również dokumenty życia społecznego (foldery, broszury, ulotki, zaproszenia i ogłoszenia).

7. TURYSTYKA, SPORT I REKREACJA

Na koniec 2020r na terenie Gminy było zarejestrowanych 8 gospodarstw agroturystycznych, (w tym 3 sezonowe i 5 całorocznych), z tego 3 położone są w Lekartach. Liczba gospodarstw agroturystycznych nie zmieniła się w stosunku do 2019 roku.

Na terenie gminy znajdują 4 hale sportowe przy Zespole Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie, Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku, Szkole Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach oraz Szkole Podstawowej w Radomnie. Na terenie Sali sportowej w Bratianie dostępna jest ścianka wspinaczkowa. Wszystkie sale udostępniane są mieszkańcom po godzinach pracy szkoły, po wcześniejszym dokonaniu rezerwacji.

Gmina Nowe Miasto Lubawskie w swej infrastrukturze może się pochwalić odnowionymi boiskami sportowymi – z których najatrakcyjniejsze to boisko wielofunkcyjne ze skocznią w dal i bieżnią w Jamielniku oraz obiekt sportowy ORLIK w Bratianie, stanowiący centrum aktywności sportowej i rekreacyjnej. Kompleks jest otwarty dla mieszkańców gminy i gości od marca do listopada. Pełni również rolę boiska treningowego dla drużyn piłkarskich z terenu gminy Nowe Miasto Lubawskie. Na ORLIKU odbywają się zajęcia sportowe i sportowo-rekreacyjne prowadzone przez profesjonalnego instruktora. W 2020 roku, ze względu na ograniczenia spowodowane epidemią COVID-19, kompleks ORLIK działał w ograniczonym zakresie – zgodnie z wytycznym Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego. W 2020 roku Gminne Centrum Kultury pozyskało dofinansowanie na wynagrodzenie dla animatora z fundacji ORŁY SPORTU w wysokości 9 900,00 zł – wypłacane bezpośrednio dla Animatora.

Na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie znaleźć można wiele rzek, rzeczek i strumieni. Sześć z nich jest na tyle dużych, że można po nich urządzać wyprawy kajakowe. Większość z tych rzek jest dosyć dzika. Wiele zakrętów, zwisające nisko nad lustrem wody gałęzie, krzewy i inne podobne atrakcje, zapewnią kajakarzom wiele niezapomnianych wrażeń i dużą porcję adrenaliny. Rzeki spławne to Drwęca, Wel, Struga, Skarlanka i Kakaj. Ponadto na terenie Gminy występuje znaczna ilość jezior, z których najważniejsze to: Fabryczne, Gryźliny, Górne, Lekarty, Radomno, Skarlin, Studa Środkowe i Wieczorki.

Na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie można znaleźć wiele urokliwych i malowniczych miejsc. Są też punkty gdzie przemawia historia i inne, gdzie można znaleźć ciekawe okazy przyrody. Aby ułatwić pieszym turystom poruszanie się w terenie i dotarcie

do takich miejsc wytyczono i oznakowano szlaki turystyczne. Dwa z nich przebiegają przez obszar naszej Gminy. Są to:

- Szlak żółty - (w rejestrach PTTK oznaczony jako TO-231) prowadzi z Torunia, wzdłuż doliny Drwęcy, przez Pojezierze Brodnickie do Radomna, skąd jego przedłużenie prowadzi na teren Pojezierza Iławskiego. Szlak żółty jest fragmentem szlaku europejskiego łączącego Niemcy i Litwę, który oznaczony jest w międzynarodowych spisach kodem E-11, a przez teren Polski wiedzie od Słubic po Ogrodniki. Szlak „wkracza” na teren Gminy u zachodnich brzegów Jeziora Skarlińskiego (ok. 147 km od Torunia, ok. 20 km od wsi Ostrowite i ok. 13 km od wsi Łąkorek). Od rozwidlenia szos z Nowego Miasta Lubawskiego do Biskupca Pomorskiego i Łąkorza szlak wiedzie polną drogą ok. 2 km do wsi Skarlin. Na początku tego odcinka rozległy widok na wydłużoną rynną Jeziora Skarlińskiego. W centrum wsi za kościołem, na rozwidleniu szos, szlak skręca w lewo i drogą wśród pól doprowadza po kolejnych 2,5 km do wsi Lekarty. Tu znaki opuszczają szosę i kierują się polną drogą na północny wschód, w kierunku widocznego w dole jeziora Gryźliny, a następnie wzdłuż południowego brzegu jeziora na wschód do wsi o tej samej nazwie. Z Gryźlin szlak prowadzi od kościoła drogą wśród pól, dalej na wschód i północny wschód. Po przekroczeniu nasypu rozebranej linii kolejowej Iława - Nowe Miasto Lubawskie dochodzi od zachodu do Radomna. W Radomnie (160 km licząc od Torunia i 13 km od wejścia na teren Gminy) szlak prowadzi na południowy skraj jeziora Radomno. Następnie wschodnim brzegiem południowej zatoki tegoż jeziora aż do mostu na wschodniej zatoce jeziora Radomno. Poprzez most na jeziorze wiedzie do osady Nowy Ostrów i po ok. 1 km opuszcza teren Gminy. Po ok. 9 km. trasą wzdłuż rzeczki Rudej, leśniczówki Katarzynki, jezior Czerwonego i Łackiego, cały czas wśród lasów, doprowadza do Iławy. Przez teren Gminy szlak biegnie na przestrzeni ok. 15 km.
- Szlak czerwony (w rejestrach PTTK oznaczony jest jako TO-2215) - łączy Nowe Miasto Lubawskie z opisanym wyżej żółtym szlakiem doliny Drwęcy, a poprzez ten szlak z Pojezierzem Brodnickim i Pojezierzem Iławskim. Szlak prowadzi z Nowego Miasta Lubawskiego do Radomna i liczy ok. 13 km. Szlak zaczyna się w pobliżu byłej stacji PKP Nowe Miasto Lubawskie, gdzie obecnie jest dworzec autobusowy i niemal od razu, po ok. 1 km, wkracza na teren Gminy. Przez pierwsze 3 km prowadzi cały czas w górę szosą do Nawry. W wielu miejscach m.in. z placu u stóp pomnika poległych i pomordowanych w II wojnie światowej roztaczają się rozległe widoki na dolinę Drwęcy. Ok. 2 km za Nawrą skręca w prawo i polną drogą, pofalowanym terenem, poprzez pola, niewielkie laski i łąki wiedzie na północ do Nowego Dworu Bratiańskiego. Stąd znowu szosą poprzez Chrośle prowadzi dalej na północ do centrum wsi Radomno.

W listopadzie 2020 zakończyły się prace budowlane na przystani kajakowej na rzece Drwęcy w Mszanowie. Mieszkańcy oraz turyści mogą korzystać z pływającego pomostu, placu z miejscem na ognisko oraz kontenera sanitarnego. Nowy punkt na mapie turystycznej Gminy powstał w ramach projektu pt. „Gmina Nowe Miasto Lubawskie na straży bogactwa bioróżnorodności” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Wartość projektu to ponad 400 tys. zł, z czego kwota dofinansowania stanowi 85% kosztów kwalifikowalnych.

8. GOSPODARKA KOMUNALNA

Długość dróg rowerowych ogółem na terenie gminy o nawierzchni bitumicznej wynosi 9 km. Długość dróg gminnych ogółem: ok. 250 km, z tego ok. 20 % to drogi utwardzone (asfaltowe, betonowe), a 80 % nieutwardzone. W 2020 roku gmina podniosła standard dróg na 0,76 % długości dróg ogółem.

Gmina Nowe Miasto Lubawskie posiada sieć wodociągową o łącznej długości 201,6 km oraz sieć kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 32,9 km. W 2020 r. wybudowano łącznie 1 647 m.b. sieci wodociągowej w miejscowościach: Gwiździny, Nawra, Jamielnik, Bratian, Pacótkowo i Chrośle oraz 404 m.b. sieci kanalizacyjnej w miejscowości Pacótkowo. Na terenie Gminy na koniec 2020 r. było 1 705 przyłączy wodociągowych i 563 przyłącza kanalizacyjne. W samym 2020 r. wykonano 25 nowych przyłączy do sieci wodociągowej i 5 nowych przyłączy do sieci kanalizacyjnej. Ponad 80% mieszkańców Gminy ma zapewniony dostęp do sieci wodociągowej i około 26% mieszkańców Gminy ma dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej.

9. GOSPODARKA MIESZKANIOWA I LOKALAMI UŻYTKOWYMI

W 2020 r. nie było remontowanych ani budowanych nowych lokali komunalnych. Na przyznanie mieszkania komunalnego oczekiwało 3 wnioskodawców. Na koniec 2020 r. Gmina miała dwa wolne mieszkania komunalne w odniesieniu do 23 posiadanych lokali.

Zgodnie z zapisami §11 ust. 3 Uchwały Nr X/85/2019 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 31 października 2019 r. w sprawie przyjęcia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Nowe Miasto Lubawskie (Dz. Urz. Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2019 r., poz. 5884), funkcjonuje powołana Społeczna Komisja Mieszkaniowa, która opiniuje złożone wnioski oraz sporządza listy osób uprawnionych do otrzymania lokalu komunalnego i lokalu socjalnego. Społeczna Komisja Mieszkaniowa pracuje na posiedzeniach zwoływanych w miarę potrzeb. Z powodu zagrożenia epidemiologicznego w 2020 r. komisja pracowała zdalnie. Posiedzenie Społecznej Komisji Mieszkaniowej zwołane było jeden raz, omawiano na nim m.in. listę osób uprawnionych do otrzymania lokalu komunalnego i lokalu socjalnego, a także planowaną rotację zajmowanych lokali.

W 2020 r. Gmina dysponowała dwoma lokalami użytkowymi, tj. pomieszczeniami w budynku Remizy OSP w Gryżlinach oraz pomieszczeniami w budynku Remizy OSP w Chroślu, które wynajęto na prowadzenie działalności handlowej (sklep spożywczy).

Na koniec roku objętego sprawozdaniem Gmina posiadała w swoim zasobie 24 budynki remiz OSP i świetlic wiejskich o łącznej wartości 6 147 081,22 zł, które są powierzone w administrowanie Ochotniczemu Strażom Pożarnym lub wdzierżawione Gminnemu Centrum Kultury Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie. Gmina posiada również obiekty zajęte na cele oświatowe tj. 6 szkół, z których 5 zostało przekazane jednostkom w trwały zarząd, a jedna położona w miejscowości Tylice, została wdzierżawiona Tylickiemu Stowarzyszeniu Rozwoju.

10. ROZWÓJ GOSPODARCZY

Gmina Nowe Miasto Lubawskie mając na uwadze rozwój gospodarczy w obrębie lokalnym szeroko współpracuje i zapewnia ulgi podatkowe lokalnym przedsiębiorcom inwestującym na terenie Gminy.

Obecnie w Gminie Nowe Miasto Lubawskie obowiązuje Uchwała Nr XL/307/2018 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis (Dz. Urz. Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2018 r., poz. 1533), dzięki której możliwe jest zwolnienie od podatku od nieruchomości dla nowo wybudowanych/nowo nabytych budynków lub ich części przeznaczonych na utworzenie lub powiększenie istniejącego przedsiębiorstwa i wykorzystywanych do prowadzenia własnej działalności gospodarczej przez właściciela. W roku 2020 z owych zwolnień korzystało trzech przedsiębiorców.

Gmina nie prowadzi rejestru przedsiębiorców, minister właściwy ds. gospodarki prowadzi ewidencję przedsiębiorców będących osobami fizycznymi za pośrednictwem systemu teleinformatycznego CEIDG.

W 2020r. zarejestrowano w CEIDG 48 nowych przedsiębiorców, natomiast wyrejestrowano 23 (wnioski złożone przez przedsiębiorców w tutejszym Urzędzie Gminy).

Najczęściej przedmiotem działalności tychże przedsiębiorstw były prace budowlane wykończeniowe tj. ok 55% wszystkich wniosków o wpis do CEIDG złożonych w 2020r.

Wg danych GUS na koniec 2020 r. na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie zarejestrowano ogółem 646 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON.

Zgodnie z wpisem w CEIDG wg stanu na koniec marca 2021 r. liczba przedsiębiorców, z miejscem prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy wynosiła 397. Brak danych za 2020r. na stronie GUS.

Liczba wniosków u uzyskanie koncesji na sprzedaż napojów alkoholowych wynosiła 9, natomiast o rezygnacji 6. Na koniec 2020 r. na terenie Gminy było 18 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) oraz 4 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

Gmina w celu usprawnienia mieszkańcom załatwiania spraw urzędowych, inwestuje w cyfryzację. Uruchomiono punkt potwierdzenia profilu zaufanego ePUAP, by kontakt z urzędem był możliwy bez wychodzenia z domu. W 2020 roku w Urzędzie Gminy potwierdziliśmy profil zaufany 76 osobom (ponad 2 razy więcej niż w 2019 roku).

11. BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW

Wójt Gminy Nowe Miasto Lubawskie podejmował wiele czynności w celu zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa. Działania w roku ubiegłym były podporządkowane ochronie mieszkańców i osób przebywających na terenie gminy przed powszechnym zagrożeniem wynikającym z pandemii COVID-19. Najważniejszymi działaniami były:

- współpraca z Komendą Powiatową Policji w zakresie monitorowania miejsc osób objętych systemem kwarantanny,

- współpraca z Państwową Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną Nowe Miasto Lubawskie, w zakresie przeciwdziałania pandemii,
- współpraca z oddziałami Wojsk Obrony Terytorialnej w celu zapewnienia dostaw żywienia osobom podlegającym kwarantannie,
- współpraca z Zakładem Usług Komunalnych w Mszanowie Sp. z o. o. w celu ochrony personelu realizującego zadania na obszarze gminy,
- zakup i przygotowanie środków ochrony dla strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych, będących w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym wyznaczonych przez wojewodę do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem pandemii,
- zakup wyposażenia miejsc kwarantanny zgodnie z dyspozycją Wojewody,
- przygotowanie 20 miejsc kwarantanny zbiorowej w Szkole Podstawowej w Radomnie,
- przygotowanie miejsca izolacji i umieszczenie w nim mieszkańca w celu odbycia kwarantanny,
- zakup środków ochronnych (maseczek) dla mieszkańców i ich rozdysponowanie poprzez struktury Ochotniczych Straży Pożarnych,
- rozdysponowanie dzięki Ochotniczym Strażom Pożarnym środków ochrony pozyskiwanych z innych źródeł,
- rozdysponowywanie przez Ochotnicze Straże Pożarne ulotek zachęcających do szczepień przeciwko COVID-19,
- realizacja programu Wspieraj Seniora, w ramach którego za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszanowie, przyjmowane są zgłoszenia wsparcia seniorów w zakupach, które realizowane są przez Ochotnicze Straże Pożarne,
- zakup sprzętu informatycznego umożliwiającego pracę zdalną uczniów szkół podstawowych,
- zakup elementów technicznych infrastruktury urzędu oraz wprowadzanie rozwiązań podnoszących bezpieczeństwo funkcjonowania obiektu,
- zakup i przygotowanie środków ochrony dla komisji wyborczej do majowych wyborów, które nie zostały zrealizowane,
- zwoływanie posiedzeń Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego,
- finansowanie systemu ostrzegania.

W kwietniu 2020 roku Gmina Nowe Miasto Lubawskie dwukrotnie zorganizowała dystrybucję maseczek ochronnych wielokrotnego użytku wśród mieszkańców. Za dystrybucję odpowiedzialni byli druhowie gminnych jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej.

Pierwsza partia bawełnianych maseczek, zakupionych przez gminę w ilości blisko 8 tysięcy sztuk, trafiła do mieszkańców na początku kwietnia. Już kilka tygodni później, strażacy przekazywali mieszkańcom kolejne maseczki, które gmina otrzymała w ramach ogólnopolskiej akcji Maseczki dla Polski. W akcję tę zaangażowana była również firma Wipasz S.A – jeden z głównych sponsorów, która wskazała Gminę Nowe Miasto Lubawskie jako jednego z odbiorców maseczek.

Poza działaniami związanymi z epidemią COVID-19 Wójt Gminy Nowe Miasto Lubawskie podejmował wiele czynności w celu zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa. Wybudowano oświetlenie drogowe w Nawrze, Radomnie i Mszanowie. Rozpoczęto działania dotyczące opracowania kolejnych dokumentacji technicznych m.in. na rozbudowę sieci drogowej i ścieżek rowerowych oraz oświetlenia drogowego.

12. AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA

Na koniec 2020 roku liczba sołectw wynosiła 16. Kadencja sołtysa trwa tyle, ile kadencja rady. Zgodnie ze statutami sołectw nie później niż w ciągu 5 miesięcy od rozpoczęcia kadencji nowo wybranej Rady Gminy powinny odbyć się wybory sołtysa i rady sołeckiej. W związku z faktem iż, nowa Rada Gminy została wybrana w październiku 2018 roku, na początku 2019 roku nastąpiły wybory sołeckie, w których na stanowisku pozostało 9 dotychczasowych sołtysów i wybrano 6 nowych osób do pełnienia tych funkcji.

O aktywności obywatelskiej może świadczyć uczestnictwo w konsultacjach uchwał. W dyskusjach publicznych w 2020 r. nikt nie uczestniczył oraz nie zostały złożone żadne wnioski do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W 2020 r. zostało wyłożonych 18 projektów uchwał dotyczących miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – w tym w 13 były przewidziane dyskusje publiczne, w pozostałych można było zgłaszać uwagi w formie zdalnej.

W 2020 r., zgodnie z uchwałą Nr X/45/2011 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie z dnia 29 czerwca 2011 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, przeprowadzono konsultacje z projektów programów:

- „Programu współpracy Gminy Nowe Miasto Lubawskie z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2021 rok”,
- „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021”.

Konsultacje były prowadzone w formie pisemnej za pomocą formularza konsultacyjnego. Uprawnione do udziału w konsultacjach podmioty, tj. organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, nie zgłosiły w terminie konsultacji żadnych uwag i opinii do projektów programów.

W zebraniach wiejskich uczestniczy również niewielu mieszkańców, są to osoby najbardziej aktywne, zaangażowane w prace na rzecz pozostałych mieszkańców. W lutym 2020 r. podczas 16 zebrań wiejskich na których przedstawione zostały sprawozdania z działalności Sołtysa i Rady Sołeckiej za 2019 rok uczestniczyły 383 osoby (uprawnionych 8230 osób). W związku z ogłoszeniem stanu epidemii wywołanym wirusem COVID-19 oraz wynikającymi z tego stanu ograniczeniami dotyczącymi możliwości zgromadzeń, zebrania wiejskie we wrześniu 2020 roku nie odbyły się.

13. SPRAWNA ADMINISTRACJA

Z myślą o klientach w Urzędzie Gminy można dokonywać płatności bezgotówkowo. Co więcej, od 2019 roku pojawiła się możliwość zapłaty podatku kartą płatniczą lub telefonem także u 11 inkasentów.

W ramach podnoszenie jakości przekazywanych informacji oraz doskonalenie form przekazu internetowego w Gminie Nowe Miasto Lubawskie uruchomiono portal eSesja, który umożliwia kompleksowe zarządzanie pracami Rady Gminy i jednocześnie pozwala mieszkańcom w łatwy sposób śledzić prace radnych podczas transmisji on-line. Dzięki tej funkcjonalności można było w okresie pandemii przeprowadzać sesje i posiedzenia komisji w trybie zdalnym.

O sprawności administracji może świadczyć:

- a) czas oczekiwania mieszkańców na załatwienie poszczególnych spraw:
- na wydanie dowodu osobistego wynosił 14 dni,
  - na wydanie karty dużej rodziny wynosił 30 dni,
  - na wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wynosił do 30 dni,
  - na wydanie decyzji na stanowisku ds. drogownictwa i transportu wynosił 30 dni,
  - na wydanie decyzji na stanowisku ds. gospodarki nieruchomościami wynosił około 14 dni,
  - na zezwolenie na usunięcie drzew wynosił 30 dni,
  - na decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (bez raportu) wynosił około 2,5 miesiąca,
  - na wydanie zaświadczenia w sprawie wycinki drzew wynosił do 7 dni,
  - na wydanie zaświadczenia w sprawie wpisu, zmiany lub wykreślenia do/z rejestru działalności regulowanej wynosił 7 dni,
  - na decyzję o warunkach zabudowy wynosił około 45 dni,
  - na wydanie zaświadczenia o warunkach zabudowy, o przeznaczeniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w studium wykonalności – w ciągu 1 dnia,
  - na uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – minimum 1 rok,
  - na wydanie zaświadczenia o niezaleganiu – w ciągu 1 dnia,
  - na wydanie zaświadczenia o wielkości gospodarstwa – w ciągu 1 dnia,
  - na potwierdzenie zawarcia umowy dzierżawy – w ciągu 1 dnia,
  - na wydanie decyzji z zakresu pomocy społecznej – ok. 7 dni od przeprowadzenia wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego,
  - wydania decyzji z zakresu świadczeń rodzinnych - ok. 3 dni, jest to czas oczekiwania na dane z ZUS,
  - wydanie informacji o przyznaniu świadczenia Dobry Start - około 10 dni,
  - na wydanie decyzji w świadczeniach rodzinnych – około 14 dni.
- b) ilość wydanych decyzji, zaświadczeń, innych:
- 23 decyzje (9 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, 6 decyzji w związku z likwidacją punktu sprzedaży napojów alkoholowych, 8 decyzji dotyczących

- spraw meldunkowych) oraz 177 zaświadczeń (137 zaświadczeń dotyczących zameldowania i 40 zaświadczeń o utracie lub zniszczeniu dowodu osobistego),
- na stanowisku ds. drogownictwa i transportu – 125 decyzji (35 decyzji lokalizacji obiektów, 17 decyzji lokalizacji zjazdów, 35 decyzji umieszczenie urządzeń w pasie drogowym, 38 decyzji za zajęcie pasa drogowego),
  - na stanowisku ds. gospodarki nieruchomościami - 82 decyzje (75 podziałów nieruchomości, 2 rozgraniczenia nieruchomości, 5 wzrostów wartości nieruchomości),
  - na stanowisku ds. ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa – wydano 2 postanowienia, 60 decyzji, w tym 41 w sprawie wycinki drzew, 14 o środowiskowych uwarunkowaniach, 1 w sprawie nakazu usunięcia odpadów, 1 w sprawie odebrania zwierzęcia i 3 przeniesienia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach; dodatkowo wykonano 67 oględzin i protokołów w sprawie zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew,
  - na stanowisku ds. planowania przestrzennego – 117 decyzji o warunkach zabudowy, 27 decyzji celu publicznego, 325 zaświadczeń,
  - w zakresie zadań oświatowych – 27 decyzji, 29 zaświadczeń,
  - w zakresie podatków lokalnych – 3 842 decyzje i 91 zaświadczenia,
  - na stanowisku ds. zarządzania kryzysowego – 7 decyzji (5 w zakresie realizacji świadczeń osobistych na rzecz obrony, 1 w sprawie rekompensaty za odbyte ćwiczenia wojskowe, 1 w sprawie uznania żołnierza za posiadającego na wyłącznym utrzymaniu członków rodzin – odmowna),
  - w dziele Pomocy społecznej - 1 253 decyzje, w tym 9 odmownych,
  - w ramach świadczeń rodzinnych - 1 076 decyzji, w tym 66 decyzji odmownych,
  - w ramach świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 62 decyzje,
  - w ramach świadczenia wychowawczego 500+ rozpatrzono 140 wniosków, w tym 73 złożone elektronicznie, wydano 164 informacje o przyznaniu świadczenia wychowawczego oraz 10 decyzji odmownych,
  - w ramach świadczenia Dobry Start 300+ rozpatrzono 829 wniosków, w tym 539 złożonych elektronicznie, wydano 816 informacji o przyznaniu świadczenia Dobry Start oraz 4 decyzje odmowne.
- c) Ilość odwołań i skarg od wydanych decyzji oraz sposób ich rozpatrzenia:
- na stanowisku ds. drogownictwa i transportu wniesiono 8 skarg na bezczynność do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, rozstrzygnięcie SKO nie nastąpiło w 2020 roku,
  - na stanowisku ds. ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa wniesiono siedem odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, 6 decyzji Wójta zostało utrzymanych w mocy, 1 jest w trakcie rozpatrywania;
  - z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego w 2020 roku Samorządowe kolegium odwoławcze uchyliło jedną decyzję i jedną utrzymało w mocy,
  - na stanowisku ds. gospodarki nieruchomościami wniesiono trzy odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu, które utrzymało dwie decyzje w mocy a jedną decyzję uchyliło w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji;

- z zakresu podatków lokalnych wniesiono 4 odwołania dotyczące podatków lokalnych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, spraw tych nie rozstrzygnięto w 2020 roku;
- w sprawie uznania żołnierza za posiadającego na wyłącznym utrzymaniu członków rodziny – decyzja została utrzymana w mocy przez Wojewodę;
- w ramach świadczeń rodzinnych złożono 15 odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, zakończonych w 13 przypadkach uchYLENIEM decyzji i przyznaniem świadczeń, w 1 utrzymaniem decyzji w mocy, i w 1 brakiem rozstrzygnięcia.

W 2020 roku zostały złożone skargi (w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego):

- jedna skarga na Przewodniczącego Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie, która została uznana przez Radę Gminy jako niezasadna.
- trzy skargi na działalność Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie. Dwie skargi zostały uznane przez Radę Gminy jako niezasadne, natomiast w przypadku trzeciej skargi Rada Gminy stwierdziła, że jest niewłaściwa do jej rozpatrzenia.
- dwie skargi na Komisję Skarg, Wniosków i Petycji. Uznano, że skargi są na pracownika urzędu i zostały przekazane do rozpatrzenia przez Wójta Gminy. Wójt Gminy pouczył pracownika urzędu o tym aby starannie i rzetelnie wykonywał swoje obowiązki służbowe.

14. GMINA W RANKINGACH, KONKURSACH I PUBLIKACJACH

Ranking pisma samorządu terytorialnego „Wspólnota” - Liderzy inwestycji. Ranking wydatków inwestycyjnych samorządów 2017-2019.

W zestawieniu pod uwagę brana jest całość wydatków majątkowych poniesionych w ciągu ostatnich trzech lat. Średnie wydatki inwestycyjne na jednego mieszkańca Gminy Nowe Miasto Lubawskie (wydatki per capita) wyniosły w latach 2017-2019 1 513,04 zł, co pozwoliło uplasować się Gminie na 118 pozycji rankingu spośród 1 537 gmin wiejskich w kraju. Na uwagę zasługuje również fakt, iż jest to najwyższa lokata spośród samorządów Powiatu Nowomiejskiego, niżej znalazły się także gminy sąsiednie. Obecne 118 miejsce oznacza również awans gminy na liście rankingowej w stosunku do lat poprzednich – dzięki inwestycjom zrealizowanym w latach 2016-2018 gmina osiągnęła wówczas równie wysokie 143 miejsce.

Ranking Finansowy Samorządu Terytorialnego analizuje kondycję finansową jednostek samorządu terytorialnego. W zestawieniu gmin wiejskich za rok 2019 Gmina Nowe Miasto Lubawskie uplasowała się na 349 miejscu na 1 546 jednostek uwzględnionych w rankingu. Jest to najwyższa pozycja spośród gmin Powiatu Nowomiejskiego oraz gmin sąsiednich (znajdujemy się w pierwszej dziesiątce gmin województwa warmińsko-mazurskiego). W porównaniu do zestawienia za rok 2018 odnotowaliśmy awans aż o 135 pozycji. Jednostki samorządu terytorialnego objęte badaniem podzielono na kategorie:

- gminy wiejskie
- gminy miejsko-wiejskie
- gminy miejskie
- miasta na prawach powiatu

- powiaty ziemski

Ranking nadwyżki operacyjnej netto –przedstawia kondycję finansową jednostek samorządu terytorialnego przez pryzmat nadwyżki operacyjnej netto. Od nadwyżki operacyjnej brutto autorzy odjęli kwoty spłat zadłużenia samorządów. Raport został sporządzony w oparciu o dane średniej wartości nadwyżki operacyjnej z lat 2017 – 2019. W rankingu gmin wiejskich Gmina Nowe Miasto Lubawskie uplasowała się na 283 pozycji z 1 537. Jest to najwyższa pozycja z gmin Powiatu Nowomiejskiego. Z okolicznych gmin na wyższej pozycji znajduje się jedynie Gmina Lubawa na 207 pozycji.

Ranking bogactwo samorządów przedstawia sytuację jednostek samorządu terytorialnego, uwzględniono tu dochody własne oraz otrzymywane subwencje. Nie wzięto pod uwagę wpływów z dotacji celowych. Gmina Nowe Miasto Lubawskie spośród okolicznych gmin ma najniższe dochody na jednego mieszkańca. Znalazła się na 978 miejscu spośród 1 537 gmin wiejskich z kwotą 3 089,98 zł na jednego mieszkańca. Mniejsze dochody miała od nas z okolicznych gmin jedynie Gmina Działdowo 3 081,16 zł, która znalazła się na 1 005 pozycji rankingu.

Ranking wykorzystania środków europejskich przez samorzady 2014-2019. Przedstawia on wartość wszystkich dotacji unijnych pozyskanych przez samorzady w latach 2014-2019, bez rozróżnienia na dotacje inwestycyjne i związane z wydatkami bieżącymi. Wynik podano w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Gmina Nowe Miasto Lubawskie znalazła się na 359 pozycji spośród 1538 gmin wiejskich z kwotą 1567,40 zł. Spośród okolicznych gmin przed nami znalazła się tylko Gmina Kurzętnik.

W XX edycji nagród i wyróżnień Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyznawanych pracownikom pomocy i integracji społecznej, a także aktywnym liderom organizacji pozarządowych za wybitne osiągnięcia w tej dziedzinie Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Nowe Miasto Lubawskie otrzymał nagrodę zespołową. Doceniono w szczególności:

- zaangażowanie w pomoc mieszkańcom Gminy Nowe Miasto Lubawskie,
- wsparcie udzielone nieformalnej grupie mieszkańców wsi Lekarty w programie „Decydujesz, Pomagasz”, dzięki któremu mieszkańcy po raz kolejny uzyskali grant na rozwój swojej wsi,
- uruchomienie tzw. Niebieskiej Linii oraz konta Messenger Niebieska Linia, gdzie osoby doznające przemocy mogą zwrócić się o pomoc,
- aktywność w zakresie integracji lokalnej społeczności m.in. poprzez współorganizowanie na terenie całej gminy corocznych „Dni Rodziny” oraz wigilii dla osób samotnych i starszych,
- liczne działania skierowane do seniorów, takie jak aktywne uczestnictwo we wdrażaniu Ogólnopolskiej Karty Seniora oraz skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych przeznaczanych na aktywizację osób starszych,
- umiejętność pracy zespołowej, dobrą współpracę i odpowiedzialność za wdrażane projekty prowadzące do polepszenia sytuacji osób i rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej.

Bardzo istotne były również sukcesy szkół i ich uczniów w 2020 roku:

Na polu międzynarodowym w Konkursie Kangur Matematyczny wykazały się dzieci ze Szkoły Podstawowej w Radomnie: uczennica klasy II uzyskała wynik bardzo dobry a uczeń klasy V otrzymał wyróżnienie. W tym samym konkursie uczniowie Szkoły Podstawowej im. Ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach osiągnęli: uczennica klasy VI – wyróżnienie, a uczeń klasy IV – wysoki wynik.

Uczniowie naszych szkół brali również udział w ogólnopolskich konkursach takich jak:

- Orzeł Ortograficzny (edycja wiosenna) z następującymi osiągnięciami: uczennice Szkoły Podstawowej w Radomnie: klasy VI uzyskała VIII miejsce w kraju, a z klasy VII uzyskała X miejsce w kraju;

- Orzeł Ortograficzny (edycja jesienna) – z następującym wynikiem – V miejsce w kraju zdobyła uczennica klasy VI Szkoły Podstawowej w Radomnie;

- Konkurs na projekt karty płatniczej – uczniowie Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratanie otrzymali wyróżnienie;

- *Stok nie jest dla bałwanów* – konkurs plastyczno-filmowy – dwoje uczniów z klasy I i II wywalczyli II miejsce;

- Turniej Walentynkowy w Baseballu rozgrywany w Działdowie – IV miejsce uzyskały uczennice Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach.

W XIII Międzywojewódzkim Festiwalu Piosenki i Pieśni Patriotycznej organizowanym przez Miejskie Centrum Kultury w Nowym Mieście Lubawskim uczennica zespołu wychowania przedszkolnego Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach uzyskała wyróżnienie.

Na poziomie wojewódzkim uczniowie naszych szkół dobrze wypadli w:

- Wojewódzkich konkursach przedmiotowych ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jamielniku z matematyki była jedna finalistka oraz jedna z fizyki, ze Szkoły Podstawowej w Radomnie uczennica uzyskała tytuł finalistki z języka polskiego, ze Szkoły Podstawowej w Skarlinie uczennica brała udział w konkursie z matematyki,

- Wojewódzkim Konkursie Matematycznym – uczennica klasy VI Szkoły Podstawowej im. Ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach uzyskała wysoki wynik 69%;

- Wojewódzkim Konkursie Biblijnym im. Sługi Bożego Kardynała Augusta Hlonda „Ewangelia wg. św. Marka – zakwalifikowały się do niego uczennice Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka, jednak ze względu na pandemię konkurs się nie odbył;

- Wojewódzkim Turnieju Halowej Piłki Nożnej Chłopców – uczniowie Szkoły Podstawowej im. Ks. Kazimierza Wróblewskiego uzyskali VI miejsce;

- Halowych Mistrzostwach Województwa Warmińsko-Mazurskiego Szkolnego Związku Sportowego w Skoku Wzwyż, Pchnięciu Kulą i Indywidualnych Zimowych Biegach Przełajowych Dziewcząt i Chłopców – III Memoriał im. Zbigniewa Kuligowskiego w Nowym Mieście Lubawskim – uczennice Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka

w Tylicach uzyskały uczennica z rocznika 2005 – I miejsce, uczennica z rocznika 2006 – I miejsce, uczennica z rocznika 2009 - II miejsce i uczennica z rocznika 2005 – II miejsce;

- Drużynowych Mistrzostwach Województwa w Badmintonie w Nowym Mieście Lubawskim – dwie uczennice Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach zajęły IV miejsce.

W Regionalnym Konkursie dla Szkolnych Kas Oszczędnościowych uczniowie Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie uzyskali nagrodę III stopnia, a opiekunowie otrzymali brązowe odznaki.

W konkursach powiatowych uczniowie naszych szkół osiągnęli następujące sukcesy:

- w XVIII Powiatowym Turnieju Szkolnych Kas Oszczędnościowych w Tereszewie – uczniowie Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie uzyskali II miejsce, a uczniowie klasy II i III Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach zajęli IV miejsce;

- w konkursie wiedzy o AIDS oraz innych zakażeniach krwi pochodnych – uczennice Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie uzyskały V i VIII miejsce;

- w Rejonowej Olimpiadzie Promocji Zdrowego Stylu Życia – uczeń Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie uzyskał III miejsce;

- w konkursie *Moja pasja kluczem do sukcesu* w kategorii klas VII – VIII – uczennica Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich wywalczyła I miejsce;

- w Powiatowym Konkursie *Savoir-vivre Etykieta w biznesie* – uczniowie Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie uzyskali IV miejsce;

- w Powiatowym Konkursie Plastycznym dla SKO uczniowie Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie uzyskali II miejsce uczniów (w kategorii klas I-III) oraz III miejsce uczennica (w kategorii klas III-IV);

- w Powiatowym Konkursie Plastycznym *Moje Boże Narodzenie* – uczennica klasy I Szkoły Podstawowej w Skarlinie została laureatką,

- w Powiatowym Konkursie Plastycznym *Magia Świąt Bożego Narodzenia* – uczennica klasy II Społecznej Szkoły Podstawowej w Tylicach otrzymała wyróżnienie;

- w konkursach plastycznych uczniowie Zespołu Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie w kategorii przedszkoli i klas I – III uzyskali wyróżnienia;

- w powiatowym konkursie *Piosenka dla mamy* organizowanym przez Miejskie Centrum Kultury w Nowym Mieście Lubawskim – uczeń Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach otrzymał wyróżnienie

- w III Powiatowym Konkursie Tańca Zespołów Tanecznych *Moc Tańca* – uczniowie z młodszej grupy cyrkowej Smile – zajęli I miejsce;

- w V Memoriale Lekkoatletycznym Kazimierza Okołowskiego uczniowie Szkoły Podstawowej im. Ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach wywalczyli II miejsce w biegu na 600 m, III miejsce w biegu na 300 m oraz wygraną serię biegu na 300 m;

- w Memoriale Lekkoatletycznym Marka Kowalskiego uczniowie Szkoły Podstawowej im. Ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach wygrali serię biegu na 200 m;

Na podkreślenie zasługuje zbiórka darów dla Domu Samotnej Matki w Olsztynie zorganizowana w ramach akcji *MEN Razem na święta*, która pomimo trwającego nauczania zdalnego osiągnęła wyjątkowe rezultaty (efekty widoczne na stronie internetowej Społecznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Tylicach).

IX. Załącznik

Załącznik do niniejszego raportu stanowi szczegółowa informacja dotycząca realizacji uchwał Rady Gminy w 2020 roku.

X. Spis tabel

Tabela 1. Pracownicy Szkół i ich wynagrodzenia.....	7
Tabela 2. Wykonanie planu budżetu za 2020 rok	9
Tabela 3. Główne źródła dochodów gminy w latach 2019 – 2020	10
Tabela 4. Realizacja zadań inwestycyjnych gminy w 2020 roku.....	10
Tabela 5. Wskaźnik zadłużenia gminy na przestrzeni lat 2016 - 2020.....	16
Tabela 6. Poziom zadłużenia gminy i planowane spłaty	17
Tabela 7. Przebudowa drogi gminnej w Nowym Dworze Bratiańskim	22
Tabela 8. Rozbudowa drogi gminnej w Radomnie – etap I	22
Tabela 9. Przebudowa drogi w Bagnie działka 82	23
Tabela 10. Przebudowa – droga Bagno działka 56/7.....	23
Tabela 11. Przebudowa drogi w Gwiździnach	23
Tabela 12. Przebudowa ulic Podleśnej, Skrajnego i Na Stoku w Pacółtowie	24
Tabela 13. Gmina Nowe Miasto Lubawskie na straż bogactwa bioróżnorodności.....	24

Tabela 14. Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej w Łąkach Bratiańskich i sieci wodociągowej w Nawrze	25
Tabela 15. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego na obszarze transgranicznym poprzez poprawę i rozwój infrastruktury wodno-ściekowej w Sowiecku i Gminie Nowe Miasto Lubawskie	26
Tabela 16. Kompleksowa termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Mszanowie..	26
Tabela 17. Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Nowe Miasto Lubawskie	27
Tabela 18. Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie.....	27
Tabela 19, Budowa podjazdu dla niepełnosprawnych wraz z przebudową schodów zewnętrznych przy Zespole Szkół im. Rodu Działyńskich w Bratianie	28
Tabela 20. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów w szkołach w Gminie Nowe Miasto Lubawskie	28
Tabela 21. Zdalna Szkoła	29
Tabela 22. Zdalna Szkoła + ...	29
Tabela 23. Aktywna tablica w Szkole Podstawowej w Skarlinie	30
Tabela 24. Pomoce dydaktyczne do Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach	30
Tabela 25. Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy pracowników OPS świadczących usługi dla mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie w warunkach pandemii Covid-19	31
Tabela 26. Program Senior+	31
Tabela 27. Dofinansowanie wynagrodzenia dla asystenta rodziny	32
Tabela 28. Opieka wytchnieniowa	32
Tabela 29. Usługi opiekuńcze osób dla niepełnosprawnych	33
Tabela 30. Zakup nowości wydawniczy do bibliotek publicznych	33
Tabela 31. Wynagrodzenie dla animatora sportu	33
Tabela 32. Kompleksowa termomodernizacja budynku szkoły podstawowej w Jamielniku	34
Tabela 33. Budowa ścieżki rowerowej po byłej linii kolejowej nr 260 na odcinku Pacółtowo – Tyliczki (granica gminy).....	34
Tabela 34. Mój Rynek – budowa hali targowej w Bratianie	35
Tabela 35. Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie.....	36
Tabela 36. Przebudowa drogi gminnej nr 181049N Tylice – Rojewo - Tyliczki	36

Tabela 37. Przebudowa i rozbudowa ulic Krętej, Grunwaldzkiej i Polnej wraz z przejściem dla pieszych przez drogę krajową nr 15 w Bratianie	37
Tabela 38. Budowa drogi gminnej nr 181015N na odcinku droga powiatowa nr 1246N – Mikołajki (granica gminy)	37
Tabela 39. Budowa drogi gminnej nr 181019N od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1246N – do granicy gminy w miejscowości Nawra	38
Tabela 40. Prace konserwatorskie pomnika upamiętniającego ofiary totalitaryzmów w Nawrze wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną	39
Tabela 41. Budowa budynku zaplecza sportowego KS „Radomniak Radomno”	40
Tabela 42. Realizacja pierwszego celu strategicznego Strategii Rozwoju Gminy	45
Tabela 43. Realizacja drugiego celu strategicznego Strategii Rozwoju Gminy	47
Tabela 44. Porównanie wpływów z podatków w latach 2019 - 2020	76
Tabela 45. Ulgi i zwolnienia podatkowe udzielone w 2019 i 2020 roku	76
Tabela 46. Liczba uczniów na przestrzeni lat 2014 - 2021	77
Tabela 47. Liczba etatów nauczycielskich i oddziałów w latach 2010 - 2021.....	79
Tabela 48. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2020 roku	83

XI. Spis rysunków

Rysunek 1. Liczba mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie w 2020 r.	4
Rysunek 2. Struktura wiekowa mieszkańców gminy w 2020 roku	5
Rysunek 3. Mieszkańcy gminy na przestrzeni lat 2005-2020.....	6
Rysunek 4. Dochody gminy w 2020 roku	14
Rysunek 5. Planowany wskaźnik spłaty zobowiązań na przestrzeni lat 2020 - 2034.....	17
Rysunek 6. Nadwyżki operacyjne gminy w latach 2016 – 2020.....	18
Rysunek 7. Wydatki funduszu sołectkiego w 2020 roku	41
Rysunek 8. Przeznaczenie funduszu sołectkiego w 2020 roku	41
Rysunek 9 . Stan posiadania gminy z podziałem na rodzaje gruntów	43
Rysunek 10. Organizacje pozarządowe w Gminie Nowe Miasto Lubawskie.....	64
Rysunek 11. Podział środków przekazanych w 2020 roku organizacjom pozarządowym.....	65
Rysunek 12. Wpływy z podatków do budżetu gminy	75

Rysunek 13. Jednostki oświatowe w Gminie Nowe Miasto Lubawskie	77
Rysunek 14. Liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach w latach 2004 - 2021	79
Rysunek 15. Wydatki oświatowe w 2020 roku	80
Rysunek 16. Wydatki oświatowe w latach 2018 - 2020	80
Rysunek 17. Utrzymanie szkół gminnych w 2020 roku	81
Rysunek 18. Utrzymanie szkół gminnych w latach 2018 - 2020 roku	81
Rysunek 19. Wydatki oświatowe i subwencja oświatowa na jednego ucznia w latach 2010 - 2020	82
Rysunek 20. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w skali staninowej w 2020 roku	84

ZAŁĄCZNIK DO RAPORTU O STANIE GMINY ZA 2020 ROK

Numer uchwały	Data podjęcia uchwały	Uchwała w sprawie	Sposób realizacji uchwały
XV/112/2020	30.01.2020 r.	dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2020-2034	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu WPF do bieżących potrzeb finansowych gminy.
XV/113/2020	30.01.2020 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2020 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy.
XV/114/2020	30.01.2020 r.	rozpatrzenia skargi z dnia 17 grudnia 2019 r. na działalność Wójta	Rada Gminy uznała, że skarga na działalność Wójta jest niezasadna.
XV/115/2020	30.01.2020 r.	rozpatrzenia skargi z dnia 7 stycznia 2020 r. na Przewodniczącego Rady Gminy	Skarga została przekazana według właściwości do rozpatrzenia przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.
XV/116/2020	30.01.2020 r.	ustalenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat i trybu ich pobierania.	Uchwała określa koszt 1 godziny usług opiekuńczych w wysokości 21 zł. Ponadto ustalono zasady zwalniania z odpłatności osób samotnych, dla których odpłatność za usługi opiekuńcze stanowi nadmierne obciążenie.
XV/117/2020	30.01.2020 r.	ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla bezdomnych	Uchwała określa zasady odpłatności mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie za pobyt w schronisku.
XV/118/2020	30.01.2020 r.	określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Nowe Miasto Lubawskie na rok szkolny 2019/2020	Uchwała ta określa średnią stawkę ceny jednostki paliwa w Gminie Nowe Miasto Lubawskie na rok szkolny 2019/2020 która jest niezbędna do wyliczenia zwrotu kosztów za dowożenie uczniów niepełnosprawnych przez rodziców/ opiekunów prawnych.
XV/119/2020	30.01.2020 r.	nadania nazw ulicom we wsi Mszanowo.	Wprowadzono nazwy ulic przy nowo powstałych drogach, które dotychczas nie miały swojej nazwy
XVI/120/2020	27.02.2020 r.	dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2020-2034	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu WPF do bieżących potrzeb finansowych gminy.
XVI/121/2020	27.02.2020 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na rok 2020.	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy.

XVI/122/2020	27.02.2020 r.	wspólnej realizacji z Powiatem Nowomiejskim zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1335N polegająca na budowie przejścia dla pieszych w Gwiździnach”.	Na podstawie niniejszej uchwały zawarto umowę o udzielenie dotacji celowej dla Powiatu nowomiejskiego na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1335N polegająca na budowie przejścia dla pieszych w Gwiździnach”
XVI/123/2020	27.02.2020 r.	zmiany regulaminu wynagradzania nauczycieli, przyznawania i wypłacania nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego oraz określającego tryb i kryteria przyznawania nagród dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Nowe Miasto Lubawskie.	Zmiany w regulaminie wynagradzania nauczycieli dotyczyły zmiany stawki dodatku funkcyjnego dla nauczycieli będących wychowawcami klas I-VIII oraz dodatku dla nauczycieli oddziału przedszkolnego, przedszkola, zespołu wychowania przedszkolnego.
XVI/124/2020	27.02.2020 r.	przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie w 2020 r.	Program uchwalony jest corocznie – realizowany zgodnie z potrzebami – odławianie błakających się psów, ratowanie zwierząt dzikich, gospodarskich i domowych poszkodowanych w kolizjach drogowych, przeciwdziałanie bezdomności poprzez sterylizację zwierząt i przekazywanie do adopcji. W 2020 r. roku założono wydatki na poziomie 16 000,00 zł wydano 6 094,21 zł.
XVI/125/2020	27.02.2020 r.	uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie.	Uchwała podjęta w celu dostosowania regulaminu do obecnie obowiązujących przepisów (zmiana ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach).
XVII/126/2020	19.03.2020 r.	dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2020-2034	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu WPF do bieżących potrzeb finansowych gminy.
XVII/127/2020	19.03.2020 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2020 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy.
XVII/128/2020	19.03.2020 r.	nie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołectkiego w budżecie Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2021 rok	Niniejszą uchwałą Rada Gminy nie wyraziła zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy na 2021 rok funduszu sołectkiego.
XVII/129/2020	19.03.2020 r.	przekazania w zarząd Sołectwa Lekarty nieruchomości zabudowanej	Uchwała wykonana – przekazano w zarząd Sołectwa Lekarty nieruchomość zabudowaną budynkiem byłej remizy OSP o powierzchni zabudowy 48 m ² , oznaczoną działką ewidencyjną nr 185/2 o powierzchni 0,03 ha, obręb geodezyjny Lekarty.
XVII/130/2020	19.03.2020 r.	zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dyrektorom,	Określenie nowych obniżek tygodniowego wymiaru godzin zajęć dyrektorom, wicedyrektorom w szkołach

		wicedyrektorom w szkołach podstawowych i zespole szkół, zasad zwalniania od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli zatrudnionych w podległych placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Nowe Miasto Lubawskie	podstawowych i zespole szkół. Obniżka ta została uzależniona od ilości uczniów szkół podstawowych w poszczególnych placówkach oświatowych.
XVII/131/2020	19.03.2020 r.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Pacóttowo	Plan miejscowy został uchwalony i wszedł w życie w maju 2020 r.
XVII/132/2020	19.03.2020 r.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Pacóttowo	Plan miejscowy został uchwalony i wszedł w życie w maju 2020 r.
XVII/133/2020	19.03.2020 r.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Bratian	Plan miejscowy został uchwalony i wszedł w życie w maju 2020 r.
XVII/134/2020	19.03.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Lekarty	Rozpoczęcie procedury planistycznej w obrębie geodezyjnym Lekarty
XVII/135/2020	19.03.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Chrośle	Rozpoczęcie procedury planistycznej w obrębie geodezyjnym Chrośle
XVII/136/2020	19.03.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Radomno	Rozpoczęcie procedury planistycznej w obrębie geodezyjnym Radomno
XVII/137/2020	19.03.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Pacóttowo	Rozpoczęcie procedury planistycznej w obrębie geodezyjnym Pacóttowo
XVII/138/2020	19.03.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Pacóttowo	Rozpoczęcie procedury planistycznej w obrębie geodezyjnym Pacóttowo
XVII/139/2020	19.03.2020 r.	uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 - 2023	Uchwała ma na celu realizację zadań z zakresu wspierania rodziny, monitoring zaplanowanych działań oraz określanie corocznych potrzeb w tym zakresie,

			zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
XVII/140/2020	19.03.2020 r.	zmiany uchwały w sprawie ustalenia wysokości diet dla sołtysów i zwrotu kosztów podróży służbowych na terenie kraju	Uchwałę w sprawie ustalenia wysokości diet dla sołtysów zmieniono w ten sposób, że na czas ogłoszenia na obszarze kraju zagrożenia epidemicznego dieta nie ulega pomniejszeniu z powodu nieobecności na sesjach Rady Gminy.
XVII/141/2020	19.03.2020 r.	przyjęcia apelu w sprawie budowy drogi ekspresowej S5 na odcinku Nowe Marzy (A1) – Ostróda (S7)	Treść niniejszej uchwały została przekazana do przedstawicieli organów władzy administracji państwowej oraz parlamentarzystów z woj. warmińsko-mazurskiego
XVIII/142/2020	28.05.2020 r.	dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2020-2034	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu WPF do bieżących potrzeb finansowych gminy.
XVIII/143/2020	28.05.2020 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2020 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy.
XVIII/144/2020	28.05.2020 r.	przyjęcia zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących utrzymania grobów i cmentarzy wojennych	Gmina przejęła zadania dotyczące utrzymania grobów i cmentarzy wojennych poprzez wykonywanie prac remontowo-konserwacyjnych, porządkowo-pielęgnacyjnych oraz prowadzenie ewidencji grobów i cmentarzy wojennych
XVIII/145/2020	28.05.2020 r.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Pacóftowo	Plan miejscowy został uchwalony i wszedł w życie w lipcu 2020 r.
XVIII/146/2020	28.05.2020 r.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Pacóftowo	Plan miejscowy został uchwalony i wszedł w życie w lipcu 2020 r.
XVIII/147/2020	28.05.2020 r.	zmiany uchwały w sprawie organizacji wspólnej obsługi administracyjnej i finansowej jednostek organizacyjnych zaliczonych do sektora finansów publicznych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Nowe Miasto Lubawskie	Rozszerzono od 1 września 2020 zadań o obsługę organizacyjną szkół.
XIX/148/2020	25.06.2020 r.	dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2020-2034	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu WPF do bieżących potrzeb finansowych gminy.

XIX/149/2020	25.06.2020 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2020 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy.
XIX/150/2020	25.06.2020 r.	rozpatrzenia skargi na działalność Wójta	Rada Gminy uznała, że skarga na działalność Wójta jest niezasadna.
XIX/151/2020	25.06.2020 r.	rozpatrzenia skargi na działalność Przewodniczącego Rady Gminy	Rada Gminy uznała, że skarga na działalność Przewodniczącego Rady Gminy jest niezasadna.
XIX/152/2020	25.06.2020 r.	rozpatrzenia petycji	Rada Gminy uznała, że petycja zasługuje na uwzględnienie w części dotyczącej punktu drugiego petycji w zakresie podpisywania protokołów z posiedzeń przez wszystkich członków Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, nie zasługuje na uwzględnienie w części dotyczącej punktu drugiego petycji w zakresie pozostałych spraw.
XIX/153/2020	25.06.2020 r.	powołania doraźnej Komisji do spraw opracowania zmian w Statucie Gminy Nowe Miasto Lubawskie	Powołano doraźną Komisję, która zajęła się opracowaniem nowego statutu Gminy Nowe Miasto Lubawskie.
XIX/154/2020	25.06.2020 r.	zmiany Statutu Gminnego Centrum Kultury Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie	Wprowadzono zmiany polegające na wykreśleniu lokalizacji dwóch bibliotek
XIX/155/2020	25.06.2020 r.	ustalenia regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość i warunki wypłacania nagród ze specjalnego funduszu nagród	Została uchwalony nowy regulamin wynagradzania nauczycieli w którym określono wysokość stawek dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki ich przyznawania oraz szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzeń za godziny ponadwymiarowe, godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość i warunki wypłacania nagród.
XIX/156/2020	25.06.2020 r.	określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Nowe Miasto Lubawskie na rok szkolny 2020/2021	Uchwała określa średnią stawkę ceny jednostki paliwa w Gminie Nowe Miasto Lubawskie na rok szkolny 2020/2021 która jest niezbędna do wyliczenia zwrotu kosztów za dowożenie uczniów niepełnosprawnych przez rodziców/ opiekunów prawnych.
XIX/157/2020	25.06.2020 r.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Pacóftowo	Plan miejscowy został uchwalony i wszedł w życie w sierpniu 2020 r.

XIX/158/2020	25.06.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Pacóttowo	Rozpoczęcie procedury planistycznej w obrębie geodezyjnym Pacóttowo
XIX/159/2020	25.06.2020 r.	zmiany uchwały w sprawie nadania nazw ulicom we wsi Pacóttowo	Wprowadzono nazwy ulic przy nowo powstałych drogach, które dotychczas nie miały swojej nazwy
XX/160/2020	23.07.2020 r.	wotum zaufania dla Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie	Wotum zaufania zostało udzielone Wójtowi.
XX/161/2020	23.07.2020 r.	rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy Nowe Miasto Lubawskie wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2019 rok	Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu jest obowiązkiem wynikającym z przepisów ustawy o finansach publicznych.
XX/162/2020	23.07.2020 r.	absolutorium dla Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie za rok 2019	Udzielono Wójtowi absolutorium, stanowi ono potwierdzenie, że budżet gminy został wykonany w sposób zgodny z prawem.
XX/163/2020	23.07.2020 r.	dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2020-2034	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu WPF do bieżących potrzeb finansowych gminy.
XX/164/2020	23.07.2020 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2020 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy.
XX/165/2020	23.07.2020 r.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Skarlin	Plan miejscowy został uchwalony i wszedł w życie w sierpniu 2020 r.
XX/166/2020	23.07.2020 r.	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Skarlin	Plan miejscowy został uchwalony i wszedł w życie w sierpniu 2020 r.
XX/167/2020	23.07.2020 r.	udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Gminie Kurzętnik na realizację rocznego monitoringu poeksploatacyjnego składowiska odpadów komunalnych w Lipowcu	Udzielono dotacji celowej Gminie Kurzętnik w wysokości 1 339,47 zł na realizację rocznego monitoringu poeksploatacyjnego składowiska odpadów komunalnych w Lipowcu. Dotację wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem w kwocie 1 273,05 zł kwotą 66,42 zł niewykorzystanej części dotacji zwrócono Dotującemu.
XX/168/2020	23.07.2020 r.	zmiany uchwały NR XVI/125/2020 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie	Zmiany dokonano w związku z przekazanymi przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego uwagami do Regulaminu. Zmiany dotyczyły odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku

			przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, rozmieszczenia koszy ulicznych na terenie Gminy oraz częstotliwości opróżniania bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe.
XXI/169/2020	24.09.2020 r.	dokonania zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2020-2034	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu WPF do bieżących potrzeb finansowych gminy.
XXI/170/2020	24.09.2020 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2020 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy.
XXI/171/2020	24.09.2020 r.	wyrażenia woli zawarcia z Gminą Miejską Nowe Miasto Lubawskie porozumienia w celu wyznaczenia Aglomeracji Nowe Miasto Lubawskie oraz upoważnienia Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie do zawarcia porozumienia	Uchwała wykonana - wspólne działania w zakresie wyznaczenia Aglomeracji Nowe Miasto Lubawskie, współfinansowanie wykonania dokumentacji.
XXI/172/2020	24.09.2020 r.	statutu Gminy Nowe Miasto Lubawskie	Uchwalono nowy statut Gminy Nowe Miasto Lubawskie.
XXI/173/2020	24.09.2020 r.	zmiany uchwały w sprawie przyjęcia planów pracy komisji stałych Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2020 rok	W związku z otrzymaniem od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego pisma, uchwałę zmieniono w ten sposób, że w załącznikach nr 1, 2, 3 i 4, w zapisach dotyczących IV kwartału, zapis o treści „Analiza oświadczeń majątkowych radnych oraz pracowników urzędu i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych otrzymuje brzmienie: „Informacja na temat oświadczeń majątkowych radnych oraz pracowników urzędu i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych" .
XXI/174/2020	24.09.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Bratian	Rozpoczęcie procedury planistycznej w obrębie geodezyjnym Bratian
XXI/175/2020	24.09.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Bratian	Rozpoczęcie procedury planistycznej w obrębie geodezyjnym Bratian
XXI/176/2020	24.09.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Skarlin	Rozpoczęcie procedury planistycznej w obrębie geodezyjnym Skarlin

XXI/177/2020	24.09.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Gryżliny	Rozpoczęcie procedury planistycznej w obrębie geodezyjnym Gryżliny
XXI/178/2020	24.09.2020 r.	przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębie geodezyjnym Radomno	Rozpoczęcie procedury planistycznej w obrębie geodezyjnym Radomno
XXI/179/2020	24.09.2020 r.	zmiany Strategii Rozwoju Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2016-2025	Niniejsza uchwała wprowadziła zmianę do pierwotnej treści strategii polegającą na dodaniu nowego zadania. Umożliwiło to ubieganie się o środki zewnętrzne na budowę hali targowej w Bratianie
XXII/180/2020	29.10.2020 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2020 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy.
XXII/181/2020	29.10.2020 r.	określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości	Określono wysokość stawek podatku od nieruchomości obowiązujących od 01.01.2021 r.
XXII/182/2020	29.10.2020 r.	określenia stawek podatku od środków transportowych	Określono stawki podatku od środków transportowych obowiązujących od 01.01.2021 r.
XXII/183/2020	29.10.2020 r.	"Programu współpracy Gminy Nowe Miasto Lubawskie z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2021 rok"	Uchwała dotyczy rocznego programu współpracy, który będzie realizowany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku
XXII/184/2020	29.10.2020 r.	udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej Gminie Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie na realizację przeglądu obszaru i granic aglomeracji Nowe Miasto Lubawskie	Uchwała wykonana - wspólne działania w zakresie wyznaczenia Aglomeracji Nowe Miasto Lubawskie, współfinansowanie wykonania dokumentacji.
XXII/185/2020	29.10.2020 r.	zmiany Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok	Zaktualizowano kwotę przeznaczoną w budżecie gminy na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020 na kwotę 76 500,00 zł. (wcześniej 62 000 zł)
XXII/186/2020	29.10.2020 r.	zatwierdzenia projektu „Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy dla pracowników OPS świadczących usługi dla mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie w warunkach pandemii COVID-19”	Zakupiono środki ochrony osobistej dla pracowników OPS zajmujących się bezpośrednią obsługą interesanta, asystenta rodziny oraz opiekunek środowiskowych. Na to zadanie pozyskano środki w wysokości 22 024,56 zł.

XXII/187/2020	29.10.2020 r.	nadania nazwy placowi w Nawrze	Dzięki podjętej uchwale nadano nazwę placowi, na którym znajduje się pomnik poświęcony ofiarom 2 totalitaryzmów.
XXII/188/2020	29.10.2020 r.	ustalenia przebiegu istniejących dróg gminnych	Uchwała uporządkowała przebieg dróg gminnych (publicznych) na terenie gminy.
XXIII/189/2020	21.12.2020 r.	uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2021-2034	Niniejszą uchwałą Rada Gminy przyjęła nową Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2021-2034.
XXIII/190/2020	21.12.2020 r.	uchwalenia budżetu Gminy Nowe Miasto Lubawskie na rok 2021	Niniejszą uchwałą Rada Gminy przyjęła budżet Gminy na 2021 rok.
XXIII/191/2020	21.12.2020 r.	dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2020-2034	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu WPF do bieżących potrzeb finansowych gminy.
XXIII/192/2020	21.12.2020 r.	dokonania zmian w budżecie Gminy na 2020 rok	Wprowadzono zmiany polegające na dostosowaniu budżetu bieżącego roku do aktualnych potrzeb finansowych gminy.
XXIII/193/2020	21.12.2020 r.	ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2020	Uchwała została podjęta na podstawie art. 263 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Rada Gminy określiła w niej wykaz wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego oraz ostateczny termin dokonania tych wydatków.
XXIII/194/2020	21.12.2020 r.	planu pracy Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2021 rok	Zaakceptowano plan pracy Rady Gminy na 2021 rok.
XXIII/195/2020	21.12.2020 r.	planu pracy Komisji Gospodarki i Infrastruktury Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2021 rok	Zaakceptowano plan pracy Komisji Gospodarki i Infrastruktury Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2021 rok.
XXIII/196/2020	21.12.2020 r.	planu pracy Komisji Rolno-Środowiskowej Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2021 rok	Zaakceptowano plan Komisji Rolno-Środowiskowej Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2021 rok.
XXIII/197/2020	21.12.2020 r.	planu pracy Komisji Społecznej Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2021 rok	Zaakceptowano plan Komisji Społecznej Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na 2021 rok.
XXIII/198/2020	21.12.2020 r.	zmiany "Programu współpracy Gminy Nowe Miasto Lubawskie z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2021 rok"	Zmieniono roczny program współpracy, który będzie realizowany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku.
XXIII/199/2020	21.12.2020 r.	określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie	Podjęcie uchwały stanowi wymóg ustawowy. Uchwałą podejmuje się w celu zapobiegania ponoszenia nadmiernych kosztów przez mieszkańców za usługę opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

XXIII/200/2020	21.12.2020 r.	wyrażenia stanowiska dotyczącego przetargów na dzierżawę gruntów rolnych Skarbu Państwa w zarządzie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa	Niniejsza uchwała wyraża poparcie Rady Gminy dla wniosków rolników z terenu Gminy Nowe Miasto Lubawskie kierowanych do Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa o umożliwienie wydzierżawienia gruntów Skarbu Państwa rolnikom indywidualnym.
XXIII/201/2020	21.12.2020 r.	Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok	Uchwała reguluje zadania, wskaźniki oraz realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz określa środki zabezpieczone w budżecie gminy na kwotę 79 000,00 zł w roku 2021.
XXIII/202/2020	21.12.2020 r.	zmiany Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2019-2021	Uchwała określa kwotę przeznaczoną w budżecie gminy na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 w kwocie 2.000,00 zł.
XXIII/203/2020	21.12.2020 r.	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia dotyczącego realizacji zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej polegającego na objęciu wsparciem mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie przez Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony na zlecenie Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie	Niniejsza uchwała pozwala na zawarcie porozumienia z gminą miejską Nowe Miasto Lubawskie w zakresie objęcia mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie wsparciem przez Środowiskowy Dom Samopomocy przeznaczony dla osób z zaburzeniami psychicznymi „Typu C”.
XXIII/204/2020	21.12.2020 r.	utworzenie ośrodka wsparcia pod nazwą „Klub Senior+ Jamielnik”, ustalenia jego regulaminu oraz zasad odpłatności za pobyt w tym ośrodku	Uchwała reguluje sprawę funkcjonowania Klubu Seniora takie jak jego utworzenie, regulamin oraz zasady odpłatności.
XXIII/205/2020	21.12.2020 r.	zmiany szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat i trybu ich pobierania	Uchwała określa koszt 1 godziny usług opiekuńczych w wysokości 24 zł w roku 2021. Ponadto ustalono zasady zwalniania z odpłatności osób samotnych, dla których odpłatność za usługi opiekuńcze stanowi nadmierne obciążenie.
XXIII/206/2020	21.12.2020 r.	zaliczenia do kategorii drogi gminnej ulicy na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie oraz w Nowym Mieście Lubawskim	Uchwała zaliczyła dotychczasową drogę wewnętrzną do kategorii dróg gminnych publicznych ul. Rekreacyjna w Mszanowie